

Årsberättelse

1895.

I. Stadsfullmäktige.

Af de under ifrågavarande redogörelseår af Stadsfullmäktige handlagda ärenden anföres följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Stadsfullmäktige till kännedom ¹⁾ meddelade Magistraten uti skrifvelse af den 18 Maj innehållet af Guvernörens i länet skrifvelse af den 10 i samma månad derom att, sedan Ekonomie Departementet i Kejslerliga Senaten uti underdånig framställning af den 11 sistvikne Februari anhållit om nådig fastställelse å ett genom Stadsfullmäktiges försorg ²⁾ utarbetadt förslag till ny plan för Helsingfors stads åttonde, Skatudden benämnda stadsdel, Hans Kejslerliga Majestät den 8 påföljande April (27 Mars) vid skedd underdånig föredragning af ärendet täckts till Kejslerliga Senatens förberörda framställning nådigt bifalla.

Fastställelse af stadsplan för Skatudden.

Sedan Stadsfullmäktige på Drätselkammarens ³⁾ och Magistratens förslag uti underdånig skrift anhållit ⁴⁾ om uttrycklig bestämning derom, att tomten N:o 5 vid Qvarnvägen uti kvarteret N:o 199, hvilken tomt bland andra af staden afträts åt Helsingfors Varfsbolag ⁵⁾, i vederlag mot mark för hamnbanan underkastades föreskrifterna i den för Helsingfors stad gällande allmänna byggnadsordning, fingo Stadsfullmäktige del ⁶⁾ af Guvernörens i länet remiss till Magistraten af den 27 April N:o 950, tecknad å Civilexpeditionens i Kejs. Senatens skrifvelse af den 8 i sagde månad, innefattande bifall till Stadsfullmäktiges framställning. Härigenom

Ändring af stadsplan beträffande tomt N:o 5 vid Qvarnvägen.

¹⁾ Stfs. prot. den 21 maj § 6. — ²⁾ 1894 års berättelse pg. 1. — ³⁾ Drks skrif. N:o 29 af den 24 jan. — ⁴⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 6. — ⁵⁾ 1893 års berättelse pg. 1—3. — ⁶⁾ Stfs prot. den 14 maj § 17.

blef ett tidigare begånget förbiseende rättadt ¹⁾. Äfven Drätselkammaren till kännedom delgafs nämnda Civilexpeditionens skrifvelse.

Ändring i stadsplan för 3:dje och 7:de stadsdelarne.

På Hamnbyggnadsdelegationens förslag beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige anhålla om nådigt godkännande af en genom delegationens försorg utarbetad plan, upptagande de förändringar i 3:dje och 7:de stadsdelarne, som föranleddes af hamnbanans utförande och öfriga för hamntrafiken nödiga anordningar, af hvilka uppförandet af varuskjulet å Magasinskajen var den viktigaste. Och underrättades ³⁾ Stadsfullmäktige uti bref från Magistraten af den 30 Mars, ej mindre att Guvernören i länet uti skrifvelse för den 27 i samma månad meddelat Magistraten att, sedan Guvernören till Kejs. Senaten öfverlämnat en genom Magistraten till honom inkommen, till Hans Kejs. Majestät i underdånighet stäld skrift, deri Stadsfullmäktige anhålla om godkännande af ofvananfönda plan, Kejs. Senaten den 11 Mars funnit godt densamma godkänna och till efterrättelse fastställa, än ock att ifrågavarande plan blifvit till stadens Byggnadskontor öfverlemnad.

Försäljning af ett område i kvarteret N:o 83 och ändring i stadsplan uti kvarteren N:ris 83, 84 och 91.

På ansökan af Aktiebolaget P. Sinebrychoff beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige att i enlighet med Drätselkammarens derom angifna förslag ⁵⁾ till sagda firma försälja den å stadsplanen såsom ett arrendeområde betecknade, öster om tomt N:o 4 i kvarteret N:o 83 belägna plats, sedan behörig fastställelse å häraf nödig ändring i stadsplanen vunnits, mot en köpeskilling af i ett för allt 45,813 mark 70 penni, att omedelbart vid köpets afslutande till stadskassan inlevereras och med förbehåll för staden att ej behöfva planera den oplanerade, till ifrågavarande plats gränsande delen af Nylandsgatan. Och hade i anledning häraf Drätselkammaren uppdragit åt Byggnadskontoret att i två exemplar uppgöra sådan planritning öfver den af Boulevardsgatan, Albertsgatan, Stora Robertsgatan, Stenhuggaregatan och Rödbergsgatorna samt Sandvikskajen begränsade tomtkomplex, som betingades icke allenast af ännämnda Stadsfullmäktiges beslut utan äfven af Fullmäktiges beslut af den 1 Mars 1892 ⁶⁾ angående öfverlåtande till Aktiebolaget P. Sinebrychoff af en staden tillhörig plats emellan tomt N:o 1 vid Sandvikskajen och tomt N:o 28 vid Boulevardsgatan; samt insände ⁷⁾ Drätselkammaren dessa planritningar till Stadsfullmäktiges godkännande och för utverkande af nådig fastställelse, hvarom äfven beslut

¹⁾ 1893 års berättelse pg. 28. — ²⁾ Stfs prot. den 26 feb. § 13. — ³⁾ D:o d:o den 9 april § 18. — ⁴⁾ D:o d:o den 29 jan. § 7. — ⁵⁾ Drks skrf N:o 25 af den 17 jan. — ⁶⁾ 1892 års berättelse pg. 6. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 64 af den 7 mars.

fattades ¹⁾. Uti skrifvelse från Magistraten af den 1 Juni N:o 138 under-
rättades ²⁾ sedermera Stadsfullmäktige att Magistraten genom Guvernörens
i länet skrifvelse för den 27 föregående Maj meddelats, att Kejs.
Senaten vid af ärendet den 6 i sistsagda månad skedd föredragning fun-
nit godt berörda ändring i Helsingfors stads byggnadsplan fastställa.

I anledning deraf att Direktorn för Myntverket uti skrifvelse till
Finansexpeditionen i Kejs. Senaten anmält, att genom senast fastställda
stadsplan för Skatudden en betydande del af Myntverkets tomt i öster
och söder utan Myntverkets hörande skulle blifvit för stades räkning
afskild, hade Finansexpeditionen genom Guvernören i länet låtit infordra
vederbörande stadsmyndigheters underdåniga yttranden. Stadsfullmäktige
inheimtade derföre Drätselkammarens utlåtande och utgick ³⁾ det på att
ådagalägga, att af de tomter N:ris 1 och 2, hvilka enligt år 1861 fast-
ställd stadsplan för Skatudden förbehållits kronan och af hvilka den förra
skulle komma att användas till uppförande af ett myntsverk, vid slutet
af år 1886, på grund af en utaf Stadsfullmäktige hos Hans Kejs. Maje-
stät derom gjord framställning af den 9 December 1884, till staden åter-
gått alla de delar, hvilka då ännu voro odisponerade; att bland dessa del-
lar ingingo äfven de områden af nu ifrågavarande kvarter N:o 142, som
ligga icke blott till vester om Myntverket utan äfven till öster derom
och hvilka ansågos icke behöfva för Myntverkets utvidgning reserveras;
samt att Myntverkets tomt härigenom erhöi en längd i Kanalgatans rikt-
ning af 230 fot (68,50 m) och ett djup af 160 fot (47,50 m); äfvensom att
nämnda tomtlängd oförändradt bibehållits äfven uti senast fastställda stads-
plan, men att deremot djupet å tomten i samma stadsplan minskats med
54,3 fot (16,18 m), uteslutande af orsak att möjliggöra statsjernvägarnes
förlängning genom statsverket tillhöriga Helsingfors hamnbana till Skat-
udden och i sammanhang dermed påkallad gatureglering derstädes. I
hufvudsaklig öfverensstämmelse med denna Drätselkammarens utredning
beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige gifva sitt yttrande.

Sedan Speditören K. Sundström genom köp blifvit egare till tom-
ten och gården N:o 1 vid Bergmansgatan i kvarteret N:o 100 Ålen, hade
han, närslutande en situationsplan af tomten, uti skrifvelse till Drätsel-
kammaren för den 21 November gjort framställning angående sådan reg-
lering af ifrågavarande tomt, att den del deraf, som får för bebyggande

Myntverkets
tomt.

Reglering af
tomten N:o 1 vid
Bergmansgatan.

¹⁾ Stfs prot. den 19 mars § 10. — ²⁾ D:o d:o den 11 juni § 24. — ³⁾ Drks skrif. N:o
244 af den 28 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 12.

användas, ökades med en å återopade situationsplan med röd färg sträckad jordremsa, emot att staden för ett pris af 4 mark per kvadratmeter finge tillösa sig eganderätten till hela den öfriga delen af den med tomten förenade trädgårdsplanen, å hvilken enligt gällande stadsplan byggnader icke få uppföras. Sedan Drätselkammaren genom Byggnadskontoret införskaffat uppgift om arealen af ifrågavarande trädgårdsområde, hvaraf framgick att totala värdet därför efter det begärda priset skulle uppgå till i det närmaste 7,200 mark, äfvensom i anledning af Byggnadskontorets i saken gifna yttrande vidare underhandlat med Herr Sundström, hemstälde ¹⁾ kammaren, jemte insändande af tvenne planteckningar, å hvilka angafs den af Speditör Sundström till sist önskade begränsningen för tomten N:o 1 vid Bergmansgatan, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att för staden inköpa berörda trädgårdsområde för ett pris af i ett för allt 3,500 mark, och förbant sig Drätselkammaren att, för den händelse Stadsfullmäktige funne skäl härtill bifalla, med det snaraste till Fullmäktige inkomma med de ritningar, hvilka för utverkande af deraf betingad ändring i gällande stadsplan blefve erforderliga; samt blef vid föredragning inför Stadsfullmäktige denna Drätselkammarens framställning godkänd ²⁾).

Försäljning af
tomten N:o 1 i
kvarteret N:o 300
å Broholmen.

Hos Drätselkammaren hade John Stenbergs maskinfabriks aktiebolag, som till utgången af år 1921 mot en årlig afgäld af 255 mark på arrende innehade staden underlydande lägenheten N:o 33 Stora Broholmen, framställt anhållan, att tomten N:o 1 i kvarteret N:o 300 å Broholmen, hvilken tomt i det närmaste motsvarar nämnda lägenhet, finge af bolaget till ego inlösas, och hemstälde ³⁾ Drätselkammaren, som emellertid i vanlig ordning lätit mäta och värdera tomten, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till sökanden för ett pris af i ett för allt 18,112 mark 56 penni försälja ifrågavarande tomt af en areal af 4250,370 kvadratmeter, samt att Fullmäktige ville berättiga sökanden att intill utgången af år 1921 oförändradt bibehålla ett å tomten uppfördt boningshus af sten, som något inskjuter på den för Broholmsgatan fastställda utvidgningen; och funno Stadsfullmäktige skäl härtill bifalla ⁴⁾).

Försäljning af
tomt N:o 4 vid
Hagnäskaajen i
kvarteret N:o 300
samt utarrende-
ring af tomterna
N:ris 3 och 5 vid
Broholmogatan i
samma kvarter.

Redan under förloppet af år 1892 hade Bankkommisarien C. Ignatius i egenskap af arrendator af staden underlydande lägenheten N:o 32,

¹⁾ Drks skrf. N:o 250 af den 12 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 14. — ³⁾ Drks skrf. N:o 28 af den 24 jan. — ⁴⁾ Stfs prot. den 29 jan. § 9.

Stora Broholmen, för hvilken arrendetiden med nämnda års utgång skulle utlöpa, hos Drätselkammaren anhållit om rätt att få inlösa de tre tomter N:ris 3, 4 och 5 i kvarteret N:o 300, hvilka efter en uppgjord ny plan för stadens utvidgning med en 10:de stadsdel i det närmaste komme att motsvara nyssagda arrendelägenhet N:o 32. Som för ifrågavarande plan dock ännu icke under år 1892 hunnit utverkas nådig fastställelse, men sådan med det snaraste var att emotse, medgaf Drätselkammaren vid den 19 Januari 1893 hållet sammanträde Bankokommissarien Ignatius, som dertill förklarar sig villig, rättighet att tillsvidare på samma vilkor som dittills besitta omförmälde lägenhet. Sedan Herr Ignatius emellertid under Augusti månad 1894 förnyat sin anhållan om ifrågavarande tomters inlösen till ego, förordnade Kammarkaren till föreskrifven mätning och värdering af desamma; och då sökanden vid denna förrättning funnit det tomterna N:ris 3 och 5 åsatta värdet af 17 mark per qvadratmeter för högt och därför anhållit att värderingsmännen ville alternativt åsätta dem äfven en årlig arrendeafgift, hvilket äfven skedde, gjorde sökanden i Drätselkammaren följande meddelande och förslag:

att han vore villig att omedelbart inlösa tomten N:o 4 efter det åsatta priset af 10 mark per qvadratmeter;

att han ville på arrende tillsvidare öfvertaga tomterna N:ris 3 och 5 emot de för dem fordrade årliga arrendeafgifterna, respektive 860 och 100 mark, under förutsättning att han finge behålla arrendet under om möjligt minst 7 år, oberäknadt det löpande året, samt under arrendetiden bibehållas vid rättigheten att framför andra inlösa tomterna enligt nu fastställda pris.

Tillika hemstälde sökanden, huruvida icke arrendet af tomterna N:ris 3 och 5 borde anses vara för hela det löpande året, såsom för åren 1893 och 1894 skett, tacite förlängt på de gamla villkoren.

På Drätselkammarens derom gjorda framställning ¹⁾ biföllo ²⁾ Stadsfullmäktige likväl endast till följande medgifvanden:

att Drätselkammaren bemyndigades att till sökanden för ett pris af 10 mark per qvadratmeter försälja tomten N:o 4 vid Hagnäskajen i kvarteret N:o 300; att till densamme för en tid af tre år, räknadt från början af 1895, på arrende öfverlåta tomterna N:ris 3 och 5 vid Broholmsgatan i samma kvarter, mot en årlig arrendeafgift af 860 mark för tomten N:o 3 och 100 mark för tomten N:o 5; samt att berättiga sökanden

1) Drks skrif. N:o 42 af den 15 feb. -- 2) Stfs prot. den 26 feb. § 2.

att framför andra efter nämnda arrendetids utgång få inlösa de tvenne sistnämnda tomterna efter det pris, som vid en då skeende värdering kan dem åsättas.

Försäljning af
tomt N:o 19 vid
Fredrikskatan i
kvarteret N:o
107 a.

Sedan Juriskandidaten Anton Wuorinen, som tillöst sig arrenderätten till tomten N:o 19 vid Fredrikskatan i kvarteret N:o 107 a, hos Drätselkammaren anhållit att omedelbart få till ego inköpa sagda tomt och tillika, då en del af det till tomten enligt ny stadsplan hörande området ingick uti villan Röddäld, för hvilken gällande arrende utgår först med år 1900, inlemnadt ett utaf arrendatorn af nämnda villa, trädgårdsmästaren F. Sundsten utfärdadt intyg, hvaraf framgick att Sundsten mot en ersättning af 950 mark vore villig att genast afstå den del af berörda tomt, som ligger inom hans arrendeområde, samt Drätselkammaren låtit anställa föreskrifven mätning och värdering af tomten, hemstälde ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att åt sökanden försälja ifrågavarande tomt, som hade en areal af 2087,3 kvadratmeter, efter ett pris af 17 mark per kvadratmeter för en köpesumma af 35,484 mark 10 penni samt under förbehåll att köparen tillfredsställer trädgårdsmästaren Sundstens fordran på godtgörelse för den honom frångående delen af Röddäld, också med afseende derå att Sundstens arrendeafgälder till staden för den återstående arrendetiden icke komma att minskas, äfvensom att några anspråk på planering af gatudelar, som falla inom Röddäld, icke få före samma arrendetids utgång af köparen göras. Och godkände ²⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammarens framställning i öfrigt, utom att försäljningspriset bestämdes till 20 mark per kvadratmeter.

Försäljning af
fabrikskvarteret
N:o 177 Munk-
holmen.

Uti en till Drätselkammaren den 16 Januari inlemnadt skrift hade Munkholmens Aktiebolag, som intill utgången af år 1908 mot en årlig grundränta af 0,720 tunnor råg och en penningefärd af 560 mark på arrende innehar staden underlydande lägenheten N:o 144 Munkholmen, numera fabrikskvarteret N:o 177 uti 6:te stadsdelen, förfrågat sig huruvida och på hvilka villkor sagda kvarter kunde till bolaget redan nu försäljas, ehuru af arrendetiden ännu skulle återstå närmare 14 år och räntan å köpeskillingen säkert komme att öfverstiga det gällande arrendet. Och efter det Drätselkammaren låtit anställa såväl syn och värdering på platsen, hvarvid kvarteret uppskattats till ett värde af 4 mark per kvadratmeter, om det inlöstes vid arrendetidens utgång, men deremot till endast 2 mark 80 penni, ifall köpet uppgjordes inom innevarande år, som ock

¹⁾ Drks skrf. N:o 88 af den 11 april. — ²⁾ Stfg prot. den 30 april § 8.

mätning af området, uppgående till 29,560 qvadratmeter; samt sedan bolaget ytterligare vändt sig till Drätselkammaren med anhållan om lindring för bolaget af ett eller annat slag uti köpeskillings afbetalning under den återstående arrendetiden — helst en sådan att bolaget för tillfället endast tillförsäkrades rätt till inlösen af Munkholmen efter arrendetidens utgång, med skyldighet att derefter erlägga antingen vanlig annuitet eller en så mycket högre sådan, att kapitalet, beräknadt efter 4 mark per qvadratmeter, i alla fall gäldades inom samma tid, som om annuitetsbetalningarna genast vidtogs — anhöll ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att med Munkholmens Aktiebolag afsluta ifrågasvarande tomtförsäljning på följande vilkor:

att bolagets arrenderätt till staden underlydande lägenheten N:o 144 Munkholmen i och med 1895 års utgång upphäfdes;

att till bolaget från samma tid mot en köpeskillig af i ett för allt 125,650 mark försålles fabriksqvarteret N:o 177 i 6:te stadsdelen;

att utaf denna köpeskillig under åren 1896—1908 af köparen erlägges inalles 14,820 mark, att med 1,140 mark årligen gäldas;

att återstående köpeskillingen 110,830 mark betalas antingen i ett för allt första helgfria dag i Januari 1909 eller erlägges genom årliga annuiteter enligt de för försäljning af fabriksstomter fastställda vilkor; samt

att underhållet af vägen till fabriksqvarteret öfver Munkholms-sundet fortfarande förblir ett köparens åliggande.

Och godkändes ²⁾ denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige.

Hos Drätselkammaren hade Ingeniören Johannes Eichinger anhållit att få inlösa odisponerade fabriksstomten N:o 11 vid Sörnäs Strandväg i qvarteret N:o 291 uti 10:de stadsdelen; och som samma tomt den 13 Mars 1894, med anledning deraf att brädgårdsförvaltaren G. Pesonen i början af nämnda år hos Kammararen gjort enahanda anhållan, ehuru han sedermera icke fullföljt sin ansökan, redan blifvit i föreskrifven ordning värderad och åsatt ett värde af 5 mark per qvadratmeter, hvilket värde Kammararen emellertid, med afseende å de sedan sagda värdering något förbättrade konjunkturen, ansåg böra förhöjas till 5 mark 50 penni; samt sedan tomten på sökandens bekostnad blifvit uppmätt och befunnits uppgå till 5,475,493 qvadratmeters areal; anhöll ³⁾ Drätselkammaren, som å offent-

Försäljning af
fabriksstomten
N:o 11 vid Sörnäs
Strandväg
i qvarteret
N:o 291.

¹⁾ Drks skrf. N:o 110 af den 16 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 21 maj § 5. — ³⁾ Drks skrf. N:o 112 af den 24 maj.

lig auktion den 24 maj till den mest betalande utbudit tomten, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, att till ende spekulanten Ingeniören Eichinger mot ett pris af i ett för allt 30,115 mark 21 penni samt i öfrigt på de vilkor: att tomten, såsom varande en fabriksomt, bebygges med fabrik; att gatuplaneringar i det kvarter, hvarti tomten är belägen, komma, förutom Aspnäsgatan, att utföras endast i den mån, annuiteter från redan försålda och framdeles försäljande tomter i 10:de stadsdelen inflyta, försälja ifrågavarande tomt. Och blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige godkänd¹⁾, dock med det tillägg att köparen egde underkasta sig de för fabriksomt gällande eller framdeles fastställande byggnadsstadganden.

Försäljning af villan N:o 23 i Brunnssparkens östra område.

Sedan Professorn R. Kolster, som intill den 7 Mars 1898 innehade arrenderätt till villatomten N:o 23 i Brunnssparkens östra område mot en årlig afgift af in summa 232 mark 80 penni samt efter sagda tid var berättigad till 25 års förlängning af arrendet mot en till högst 331 mark 71 penni förhöjld årlig afgäld till staden, anhållit att i stöd af Stadsfullmäktiges vid den 27 November 1894 hållet sammanträde fattade beslut²⁾ få inlösa ifrågavarande tomt, och Drätselkammaren i anledning häraf förordnad till mätning och värdering af tomten, hvarvid utredts att den har en areal af 3195,614 kvadratmeter och värderats efter ett pris af 4 mark 40 penni per kvadratmeter till 14,060 mark 70 penni, hemstälde³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att för sagda pris och för öfrigt på de för nya bostadstomter i staden nu gällande betalningsvilkor till sökanden försälja ifrågavarande villatomt, hvilket af Stadsfullmäktige äfven godkändes⁴⁾.

Försäljning af tomt N:o 2 i kvarteret N:o 142 å Skatudden.

I anledning af Bankdirektören Alfred Norrméns hos Drätselkammaren framställda anhållan att få inlösa staden tillhöriga tomten N:o 2 i kvarteret N:o 142 å Skatudden; och sedan Drätselkammaren förordnat till mätning och värdering af tomten, hemstälde⁵⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige i hufvudsaklig öfverensstämmelse med värderingsmännens förslag om bemyndigande för Kammaren: att efter behörigen utfärdad kungörelse å offentlig auktion inför Kammaren till den mest bjudande försälja ifrågavarande tomt för ett minimipris af 30 mark per kvadratmeter eller, då tomtens areal är 1410,624 kvadratmeter, för en total lösesumma af minst 42,318 mark 72 penni och under dessutom de vilkor, att

¹⁾ Stfs prot. den 11 juni § 8. — ²⁾ 1894 års berättelse pag. 25. — ³⁾ Drks skrf. N:o 127 af den 20 juni. — ⁴⁾ Stfs prot. den 3 sept. § 12. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 176 af den 5 sept.

å tomten på det icke redan befintliga eller framdeles uppstående monumentala byggnader å Skatudden måtte från stadens centrala, öppna platser och promenader bortskymmas, ej finge uppföras något hus, hvars taklists höjd öfver vattenytan öfverskrider 23 meter, för den händelse att Kanalgatans nuvarande profil bibehålles, eller 21 meter, om en ifrågasatt sänkning af samma gata komme till stånd; samt att Drätselkammaren skulle förbehållas rätt att granska och godkänna, eventuelt förkasta byggnadsritningarna för tomten, börande köpet återgå, i händelse enighet i sagda afseende icke kunde ernås kontrahenterna emellan. Och funno Stadsfullmäktige skäl godkänna¹⁾ detta Drätselkammarens förslag, dock sålunda att Kammarens förberedande granskning af byggnadsritningarna icke komme att utesluta den å annan myndighet ankommande difinitiva granskningen af desamma.

Efter det Stadsfullmäktige till Drätselkammaren återremitterat²⁾ handlingarna angående Öfverstyrelsens för lots- och fyrinrättningarna i landet gjorda förfrågan, huruvida och på hvilka villkor staden kunde åt lotsverket afstå området emellan kvarteret N:o 26 Oxen vid Brobergskajen och stranden utanför detta kvarter i och för erhållande af uppgift å det pris, hvarför det åstundade området kunde af staden föryttras, förordnade Drätselkammaren till värdering deraf. Och då Drätselkammaren fann det berörda område af cirka 775 kvadratmeters areal af värderingsmännen åsatta priset af 18 mark per kvadratmeter, jemte skyldighet för kronan att med 1,000 mark ersätta staden för bortflyttande af ett å platsen befintligt allmänt simhus, skäligt, föreslog³⁾ Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville afgifva sitt svar till bemälda Öfverstyrelse i öfverensstämmelse med hvad Drätselkammaren tidigare i ärendet framställt med det tillägg, att staden lika litet i detta fall, som vid försäljning annorstädes af platser, som gränsa till stranden af stadens hamnar, kan afsäga sig sin strandrätt för uppförande bland annat af möjligen nödiga kajbyggnader. Vid slutlig föredragning af ärendet beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige afgifva sitt svar till Lotsstyrelsen i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens senare utlåtande.

Uti en till Magistraten inlemnad, till Stadsfullmäktige stäld skrift anhåller *delegationen för uppresande af ett äreminne åt Fredrik Pacius* att, sedan vid ett till den 28 Maj 1894 utlyst allmänt möte i Hotel Wil-

Upplåtande till Lotsverket af stranden utanför kvarteret N:o 26 vid Brobergskajen.
Årestod i Kajsaniemi park till minne af F. Pacius.

¹⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 7. — ²⁾ 1894 års berättelse pag. 14. — ³⁾ Drks skrf. N:o 47 af den 21 febr. — ⁴⁾ Stfs prot. den 26 feb. § 3.

helmsbad de närvarande enats om, det den lämpligaste platsen för det äreminne, som afsetts att uppresas åt F. Pacius, vore en i Kajsaniemi park belägen mindre kulle emellan dammen och lekplatsen, Stadsfullmäktige ville åt delegationen, som erhållit i uppdrag såväl att igångsätta insamlingen af nödiga medel som ock att ombesörja monumentets uppresande, bevilja tillstånd att å nämnda plats låta uppställa ärestoden samt att under ledning af stadsträdgårdsmästaren få utföra några erforderliga planerings- och planteringsarbeten; och biföllo ¹⁾ Stadsfullmäktige denna delegationens anhållan.

Tomtplats för
en tillernad
allmän musei-
byggnad.

Redan år 1891 hade Stadsfullmäktige beslutit ²⁾ att till tomtplats för en allmän museibygnad åt statsverket, som då till tomt för samma byggnad i stället för den af Fullmäktige 1890 utlofvade ³⁾ platsen å Broberget anhållit om tomterna N:ris 5 och 7 vid Skepparegatan samt N:o 19 vid Fabriksgatan, kostnadsfritt upplåta norra slutningen af Observatoriiberget ofvanom det der befintliga kronomagasinnet, under vilkor bland annat att sagda magasin på statsverkets bekostnad bortflyttades till någon vid Östra eller Vestra chaussén belägen lämplig plats, som af staden skulle utan ersättning afstås. Uti en, jemte några plan- och perspektivritningar, Stadsfullmäktige genom Guvernören i länet och Magistraten tillhandakommen skrifvelse från Ekklesiastik Expeditionen i Kejs. Senaten af den 19 Februari upptages emellertid ånyo frågan om tomtplats för den tillernade museibygnaden, och anbefalles deri Guvernören att oförtöfvadt infordra och derefter till Kejs. Senaten inkomma med Stadsfullmäktiges och Magistratens yttrande, huruvida staden vore villig att i stället för ofvan omförmälda plats å Observatoriiberget för byggnaden afträda erforderligt område högre upp på bergsplatån, rätt österom astronomiska observatoriet, på den plats, som tidigare ifrågasatts för uppförande af ett ständerhus. I anledning häraf infordrade ⁴⁾ Stadsfullmäktige Drättselkammarens yttrande; och föreslår ⁵⁾ Kammaren, som på grund deraf, att Observatoriiberget numera bestämts till en allmän park och stora kostnader för planeringar och planteringar å detsamma redan nedlagts, icke kan finna museihusets förläggande hvarken på ett eller annat ställe af detta berg lämpligt, att Stadsfullmäktige ville afböja hvarje uppförande af en museibygnad på Observatoriiberget, men att Stadsfullmäktige deremot

1) Stfs prot. den 19 mars § 5. — 2) 1891 års berättelse pag. 5. — 3) 1890 års berättelse pag. 3. — 4) Stfs prot. den 19 mars § 2. — 5) Drks skrf. N:o 100 af den 2 maj (Stfs tryckta handl. N:o 17).

skulle öfverlemna åt statsverket att under vissa för hvarje tomt närmare stipulerade förbehåll välja emellan följande fyra tomtplatser, nämligen: 1:o) *Norra ändan af Jernvägstorget*, 2:o) *Quarteret N:o 127 i 7:de stadsdelen*, 3:o) *Fyra tomter i quarteret N:o 134*, 4:o) *Fyra tomter i quarteret N:o 146 på Skatudden*.

Förlagdt på Jernvägstorget, hade Drätselkammaren tänkt sig museihuset placeradt vid samma midtaxel som Ateneum, med hufvudfasaden vänt deremot och så långt inskjutet på torget, att Wilhelmsgatan till full bredd kunde framlöpa emellan Wilhelmsbadstomterna och museihusets baksida. Quarteret N:o 127 inrymmer 4 bostadstomtar N:ris 3, 5, 7 och 9 vid Fabriksgatan af in summa 6,975 qvadratmeters areal samt en 8,778 qvadratmeter stor, för plantering eller offentlig byggnad afsedd plats vid Bergmansgatan; och skulle denna öppna plats af staden afstås kostnadsfritt, endast med villkor att statsverket bekostar och ombesörjer planeringen och planeringen af densamma, men borde för bostadstomterna i quarteret betingas ett pris af 6 mark per qvadratmeter, så att staden blefve ersatt för de kostsamma gatuplanerings- samt vatten- och kloaklednings arbeten, hvilka härstädes redan blifvit rundt omkring quarteret utförda. De fyra tomterna i quarteret N:o 134 gåfve för museibyggnaden en tomtarea af omkring 8,250 qvadratmeter och borde enligt Drätselkammarens åsigt äfven för dessa tomter, af nyss anfördt skäl, fordras en ersättning af 6 mark per qvadratmeter. Afskiljandet af museibyggnaden från angränsande hus i quarteret kunde ske antingen genom en gårdsplan med planteringar eller dragande af en 10 å 12 meter bred gata genom det område, som till statsverket afstods. Äfven af platsen å Skatudden skulle bildas ett särskildt kvarter för sig, genom att en tvärgata af 12 meters bredd drogs tvärt igenom quarteret, parallelt med Skatuddsgatan. Endast såsom bidrag till nödiga gatuplaneringar, vatten- och kloakledningar skulle för tomten, som erhöll en areal af 4,320 qvadratmeter, fordras i ett för allt 30,000 mark, utgörande den andel, som för sagda arbeten ungefärligen belöpte sig på detta kvarter; och rekommenderades denna sistnämnda tomtplats framför alla andra af Drätselkammaren.

Tillika föreslog Drätselkammaren att Stadsfullmäktige skulle förbinda sig att endast under ett års tid blifva vid detta sitt anbud stående.

Vid ärendets föredragning beslöto ¹⁾ Fullmäktige:

¹⁾ Stfs prot. den 14 maj § 6.

att på de af Drätselkammaren anförda skäl afböja förslaget om museibygnadens placering å östra platån af Observatoriiberget;

att — under erkännande att Fullmäktiges den 24 Februari 1891 fattade beslut att upplåta norra slutningen af Observatoriiberget fortfarande är å stadens sida bindande, enär någon bestämning icke faststälts om tiden för platsens bebyggande, samt med framhållande af att planerings- och planteringsarbeten å sagda område verkstälts under förutsättning att statsverket, som icke lemnat Stadsfullmäktige något meddelande i anledning af förberörda anbud, icke vidare gjorde anspråk på sagda plats — förbehålla staden rätt till ersättning för de å nämnda arbeten nedlagda dagsverkskostnader, i händelse berörda plats borde för ändamålet afträdas;

att tillika, enär upplåtandet af nästnämnda område komme att rubba den af Fullmäktige godkända planen för Observatoriibergets förskönande, uttala det Fullmäktige emotsåge, att statsverket skulle till plats för museibygnaden utse någon af de utaf Drätselkammaren alternativt föreslagna fyra tomtplatserna, på de af Kammaren angifna vilkor i öfrigt, utom att, beträffande området å Skatudden, någon fordran på ersättning af statsverket för gatuplanering m. m. icke skulle uppställas; samt

att Stadsfullmäktige ville tillförbinda staden att under ett års tid, räknadt från den 14 Maj, icke disponera sagda tomtplatser, med anhållan tillika att inom nämnda tid varda underrättade, huruvida och i hvilken del Fullmäktiges nu ifrågavarande anbud af statsverket antagits.

Tillika förordnade Stadsfullmäktige att deras beslut i ärendet finge expedieras utan afvaktan å protokollets justering äfvensom att förslaget till Fullmäktiges underdåniga skrifvelse i ärendet skulle öfverlemnas till granskning och godkännande af härför särskildt utsedde justeringsmän.

Af de ritningar för den tillernade museibygnaden, hvilka vid ärendets behandling hos Stadsfullmäktige företets, framgick att det för byggnaden afsedda området innehade en areal af 56×40 meter. Sedan emellertid Öfverdirektören i Öfverstyrelsen för allmänna byggnaderna uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 24 September meddelat, att Kejs. Senaten anbefalt honom att i samråd med tvenne sakkunniga personer anställa syn och undersökning samt afgifva yttrande rörande lämpligheten af alla de för museet föreslagna platserna, samt då de sakkunniga personerna varit med honom ense deruti, att norra ändan af Jernvägs-torget, förutsatt att ett tillräckligt stort utrymme derstädes kan erhållas, vore en af de platser, der museet med fördel kunde förläggas, ville han

hos Fullmäktige vördsamt anhålla om upplysning, huruvida staden vore villig att för ändamålet upplåta ett så stort område, som å en bilagd situationsplan var angifvet, uppgående i vidd till 75×60 meter. Skrifvelsen åtföljdes af ett utdrag ur Drätselkammarens protokoll för den 12 September § 19, hvarur framgick att Drätselkammaren för sin del icke funnit skäl till anmärkning mot den å ofvanberörda eskissritning föreslagna placeringen af museibygnaden, samt att denna placering, med afseende å de stora dimensioner torget egde, icke komme att i någon nämnvärd grad minska det för trafiken behöfliga utrymmet; och afgäfvö ¹⁾ Stadsfullmäktige sin svarsskrifvelse till bemälda Öfverdirektör i närmaste öfverensställelse härmed; dock framhöllo Stadsfullmäktige, på det Jernvägstorget ej skulle förlora sin symetriska form samt museibygnaden icke göra intrycket af en på sjelfva torget placerad byggnad, utan bilda dess norra fondparti, att byggnaden erhöles en tillräckligt lång utsträckning, ungefär så lång som Atenei fasad samt att vid dess gaflar inrättades skväärer; och borde dessutom vid skeende ändring och ombyggnad af bangården, den linie, som betecknas af Hagasundsgatans vestra sida, icke få, på sätt nu är fallet med godsmagasinet, af bangårdsbyggnader öfverskridas.

Senare anmodade ²⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammaren att afgifva yttrande i anledning af en inom Stadsfullmäktige uppkastad fråga huruvida, för undvikande af eventualiteten att Observatoriiberget blefve taget i anspråk såsom plats för den tilltänkta museibygnaden, utom de förut af staden erbjudna tomterna för berörda ändamål, erforderligt område kunde anvisas inom den del af Kajsaniemi park, som begränsas af Botaniska trädgårdens staket, Unionsgatan och Trädgårdsgatan; men beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige på förslag ⁴⁾ af Drätselkammaren, som uppgaf sig redan tidigare hafva tagit ifrågavarande och andra platser i Kajsaniemi under ompröfning och icke funnit dem lämpliga, att låta frågan förfalla.

Uti en under Mars månad förlidet år till Stadsfullmäktige inlemnad skrift hade bestyrelsen för Diakonissanstalten härstädes anhållit:

att Stadsfullmäktige ville bifalla dertill, att åt anstalten beviljades arrenderätt till norra delen af det till villan Hagasund hörande område emellan Tölöviken och Vestra chaussén med rätt för anstalten att å området uppföra nödiga byggnader; samt

Tomtplats för
Diakonissan-
stalten i Hel-
singfors.

¹⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 9. — ²⁾ D:o d:o den 19 nov. § 15. — ³⁾ D:o d:o den 3 dec. § 10. — ⁴⁾ Drks skrf. no 241 af den 28 nov.

att anstalten måtte af Stadsfullmäktige tillförsäkras rätt, att såsnart sagda område blifvit indeladt till byggnadstomter, i utbyte mot den invid anstaltens nuvarande hus belägna obebyggda tomten vid vestra Hamngatan, under eganderätt erhålla begärda del af villan Hagasund.

Såsom skäl för sin anhållan anför nämnda bestyrelse, att anlåtandet af Diakonissanstalten, som allt sedan 1867 varit i värksamhet, så tilltagit, att den utan snar utvidgning icke kan anses motsvara behovet, och gälde det i sådant afseende för bestyrelsen att anskaffa en rymligare byggnadsplats än den, hvaröfver anstalten för närvarande disponerade uti sina tvenne å Skatudden egande tomter, samt var det specielt af pietetskänsla mot anstaltens stiftarinna, fru öfverstinnan A. Karamzine, som bestyrelsen eftersträfvade en plats å villalägenheten Hagasund, som under en lång följd af år på arrende innehafts af henne.

Vid den 5 April sagda år hållet sammantråde remitterade Stadsfullmäktige detta ärende till Drätselkammaren, som hade att med utlåtande deri till Fullmäktige inkomma; och förordnade Drätselkammaren i anledning deraf till syn å platsen. Härvid syntes det synenämnden oförenligt med stadens intresse att upplåta plats å villan Hagasund för en sjukinrättning, emedan enligt deras förmenande den å ifrågavarande område utförda, kostsamma och väl underhållna trädgårdsanläggningen derstädes vid arrendetidens utgång borde förenas med Hesperia till en gemensam offentlig park. Då Stadsfullmäktige emellertid tidigare åt Diakonissanstalten kostnadsfritt öfverlemnat tomten N:o 7 vid vestra Hamngatan, men denna tomt, sedan Fullmäktige godkänt ett förslag till förändrad indelning af Skatudden, komme att tagas i anspråk för den öfver tomten dragna Lotsgatan, föreslogo synemännen, efter att hafva inhemtat bestyrelsens för Diakonissanstalten mening, att till anstalten å arrendefri disposition i 50 år skulle öfverlätas kvarteret N:o 304 i förstaden Berg-häll, med tillförsäkran tillika, i händelse stadsplan för denna förstad inom utgången af arrendetiden vederbörligen blefve fastställd, om kostnadsfri eganderätt till ifrågavarande kvarter, mot vilkor likväl att anstalten till staden omedelbart återlemnar tomten N:o 7 vid Hamngatan; att å nämnda kvarter upprätthålles en diakonissanstalt; och att anstalten ej får göra anspråk på staden beträffande gatuplaneringar invid kvarteret. Som Diakonissanstalten tillhöriga, meranämnda tomt N:o 7 vid Hamngatan innehafver en areal af 1,382 qvadratmeter, blefve dess värde efter ett pris af 20 mark per qvadratmeter 27,640 mark och då kvarteret N:o 304 å jordområdet Bergbäll åter har ett yttinnehåll af 16,600 qvadratmeter, blefve

det årliga arrendet till staden därför, om exempelvis 9 penni per kvadratmeter lägges till grund för beräkningen, 1,494 mark, utgörande 5 % ränta å ett kapital af 29,880 mark, som alltså representerade värdet af detta kvarter. Då förlusten för staden genom utbyte af kvarteret N:o 304 å Berghäll mot tomten N:o 7 vid Hamngatan således blefve högst obetydlig eller kanske alls ingen, enär, med afseende derå att de i närheten af kvarteret liggande Djurgårdsvillorna erlægga i årligt arrende per kvadratmeter en emellan $1\frac{3}{4}$ och $9\frac{1}{4}$ penni varierande belopp, en arrendeafgåld af 9 penni måste anses nog hög, kunde Drätselkammaren i allo omfattas synemännens förslag och hemstälde¹⁾ därför hos Stadsfullmäktige om dess antagande, hvilket äfven blef fallet²⁾.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Drätselkammaren jemte en eskissritning inlemnad skrift af den 18 September, undertecknad af handlandene Schildt, Ek, Paulig, Fazer, Tallberg, Maury, Cronvall, Renlund och Hallberg samt general J. af Lindfors, anföres bland annat, att undertecknarene vore sinnade att genom bildande af ett aktiebolag för uppförande af warrantmagasin å Skatudden skrida till förverkligande af det inom stadens affärskretsar länge hysta önskningsmålet om inrättande härstädes af ett allmänt upplagsmagasin, hvartill tillfälle nu förefans, sedan hamnbanan utsträckts till Skatudden och lämpliga tomtplatser der vore att påräkna; och framställa sagde affärsmän, då ifrågavarande intresse, ehuru visserligen i hufvudsak af enskild natur, också är af så allmän beskaffenhet, att kommunen i sin helhet borde uppmärksamma det, hos Stadsfullmäktige en vördsam förfrågan, huruvida och på hvilka vilkor Helsingfors stad kunde för företaget intresseras. Något utarbetadt projekt äfvensom bolagsstadgar framlägga sökandene emellertid icke, äfven af det skäl att vid utarbetande häraf fordrades att någon representant af en presumerad hufvudintressent, d. v. s. staden, deri deltog. Förslagets allmänna drag ingå dock i skriften och äro följande:

Warrantmagasin å Skatudden.

att affären öfvertages och ledes af ett aktiebolag med ett aktiekapital af 250,000 mark;

att detta bolag förvärfvar sig eganderätten till kvarteren N:ris 187 och 189 i 8:de stadsdelen, hvardera innehållande 8 magasin stomter;

att å kvarteret 189 uppföres en magasinsbyggnad i ungefärlig öfverensstämmelse med eskissritningen, beräknad med källare till en kostnad af 260,000 mark och utan källare till 215,000 mark;

¹⁾ Drks skrif. N:o 56 af den 28 febr. (Stfs tryckta handl. N:o 8). — ²⁾ Stfs prot. den 19 mars § 16.

att kvarteret N:o 187 tillsvidare icke bebygges, utan endast inhägnas och uthyres till upplag för varor, som icke fordra skydd af magasin;

att det nödiga kapitalet för inköp af tomterna, bebyggande af dem i angifven utsträckning samt för anskaffande af materialier m. m. uppskattats till 400,000 mark, hvarför utöfver det egna aktiekapitalet ett lån mot hypotek af bolagets fastighet borde upptagas å 150,000 mark; samt

att staden af aktiekapitalet öfvertog ett så stort belopp, som motsvarade tomternas saluvärde.

För eventuelt afslag å sökandenes förutsättning beträffande stadens deltagande i det tillernade företaget, motse sökandene, att de ifrågavarande magasinshvartererna åtminstone under billigast möjliga vilkor till bolaget försäljas.

Skriften inlemnades till Drätselkammaren genom befullmäktigadt ombud, som å sökandenes vägnar anhöll om Kammarens förord hos Stadsfullmäktige till deras ansökan. Drätselkammaren förordnade för den skuld till syn och värdering af ifrågavarande magasinshvarter; och värderades dervid kvarteret N:o 187, uppgående till 4,331 kvadratmeter, efter 11 mark per kvadratmeter till 47,621 mark, samt kvarteret N:o 189, hvars areal utgör 4,294,4 kvadratmeter, efter 15 mark per kvadratmeter till 64,416 mark. Och föreslog¹⁾ Drätselkammaren i likhet med synemännen, då ett synnerligen lämpligt tillfälle nu erbjöd sig för staden att utan direkt uppoffring bidra till uppkomsten af ett företag, som oversägligen komme att i hufvudstaden framkalla ökad lifaktighet i handel och trafik, att Fullmäktige ville i så måtto bifalla till den gjorda framställningen, att staden förband sig att uti det tillernade aktiebolaget för uppförande af warrantmagasin ingå med värdet af magasinshvarteret N:o 189, samt att staden åt samma bolag mot en årlig arrendeafgåld af 1,000 mark på en tid af 10 år, räknadt från inkommande års början, skulle utarrendera magasinshvarteret N:o 187; äfvensom att Fullmäktige förbehöllo staden rätt att framdeles, om så pröfvas för staden förmånligt, ingå uti samma bolag äfven med värdet af kvarteret N:o 187. Detta Drätselkammarens förslag blef af Stadsfullmäktige godkändt²⁾, hvarjemte Fullmäktige beslöto att, derest ändring i de af Drätselkammaren uppställda grunderna för uppgörelsen befunnes vara af nöden, anmälan härom skulle göras hos Fullmäktige, så snart definitiv uppgörelse sker.

¹⁾ Drks skrif. N:o 187 af den 26 sept. — ²⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 12.

Uti en till Stadsfullmäktige den 18 Oktober inlemnad skrift anhåller Grefve C. Mannerheim jemte 220 andra undertecknare af skriften, att Stadsfullmäktige ville till dem, i afseende å bildande af bolag för uppförande af en täckt vinterbana för velocipedåkning eller s. k. velodrom, å arrende öfverlåta så stor del af det längs Fabriksgatan gående, ännu odisponerade området, som skulle erfordras för en byggnad af eliptisk form med en bana af högst en tredjedels kilometers perimeter, eller att, i händelse Fullmäktige funne det omöjligt att upplåta den af sökandene omnämnda platsen, Fullmäktige benäget ville för ändamålet anvisa annat lämpligt område. Drätselkammaren, till hvars utlåtande ärendet af Stadsfullmäktige remitterats¹⁾, infortrade Byggnadskontorets yttrande; och föreslår Byggnadskontoret uti sin till Kammaren i sådant afseende, jemte en planteckning, afgifna skrifvelse af den 7 November, att, då den af sökandene föreslagna platsen delvis eges af Helsingfors Spårvägsbolag och således icke kan för ändamålet disponeras, staden måtte åt sökandene till uppförande af en velodrom på 10 års arrendetid öfverlåta den del af Hagnästorget, som låge närmast fabriksqvarteret N:o 296, i areal uppgick till 5,500 kvadratmeter och utgjorde endast en tredjedel af torget. Som Drätselkammaren emellertid icke kunde omfatta detta förslag, emedan velodromen, som sökandene tänkt utförd i trä, med afseende å sin storlek blefve icke allenast ytterst vanprydande för den plats, den belamrade, utan också så eldfarlig, att den otvifvelaktigt höjde brandförsäkringspremierna för närliggande hus; och då den, förlagd på Hagnästorget eller annorstädes inom den egentliga staden, dessutom säkert fordrade ändring i stadsplan och antagligen äfven suspension af vissa bestämmelser i gällande byggnadsordning för staden, föreslog²⁾ Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville lemna sökandene det svar, att någon plats inom sjelfva staden, till den del den genom fastställda stadsplaner reglerats, icke kunde för det åsyftade ändamålet anvisas, men att Stadsfullmäktige för hvarje möjlig plats inom andra stadens afhysta marker, ville, hvad på Stadsfullmäktige kan ankomma, underlätta erhållande af en byggnadsplats för en öfvertäckt velocipedbana. Stadsfullmäktige, till hvilka emellertid inkommit en den 2 December dagtecknad skrift, hvori ett antal gårdsegare i förstaden Berghäll, under förmälan att uppköpen af lifsmedel å stadens salutorg för den i Berghäll och villaområdena norrom staden boende befolkning till följd af tidsförlust och lång transport

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 14. — ²⁾ Drks skrif. N:o 222 af den 14 nov.

skulle medföra kännbara kostnader, anhålla att den till torg för första den Berghäll afsedda platsen norrom den s. k. Långa bron utan dröjsmål måtte vardas till berörda ändamål anordnad och upplåten samt således icke för längre eller kortare tid disponeras till något byggnadsföretag, beslöto ¹⁾ afgifva ett afböjande svar till sökandene af plats för en velocipedbana, för såvidt det rörde platser inom de delar af stadsmarkerna, som ingå uti fastställda stadsplaner.

Utarrendering af
upplagsplatsen
N:o 4 a å Blå-
bergslandet.

Enligt Stadsfullmäktiges i ärendet tidigare fattade beslut ²⁾ hade Drättselkammaren vid offentlig auktion inför Kammaren den 17 Januari på arrende utbjudit upplagsplatsen N:o 4 a å Blåbergslandet, men då der vid gjordes endast ett anbud till 20 marks årlig afgäld, kunde Drättselkammaren vid pröfning deraf icke antaga det. Sedan dock vid Kammarens påföljande sammanträde af sjömannen Karl Fagerlund gjorts anbud på ifrågavarande upplagsplats mot 100 marks årligt arrende, hemstälde ³⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att åt honom på en tid af 10 år emot nämnda arrendeavgift och på de af Fullmäktige för öfrigt tidigare bestämda villkor utarrendera ifrågavarande upplagsplats; och godkände ⁴⁾ Stadsfullmäktige Drättselkammarens hemställan.

Utarrendering af
tomten N:o 31
vid 2:dra linien
å Berghäll.

Sedan Drättselkammaren på derom af körsnären J. H. Welros gjord ansökan låtit mäta och värdera bostadstomten N:o 31 vid 2:dra linien å jordområdet Berghäll, hvilken tomt befanns innehafva en areal af 1569,4 kvadratmeter och åsatts ett årligt arrende af 251 mark, äfvensom på offentlig auktion inför Kammaren utbjudit densamma, hemstälde ⁵⁾ Drättselkammaren hos Stadsfullmäktige, då annat arrendeanbud vid auktionstillfället icke gjorts än af sökanden i egenskap af ombud för ett under bildning varande byggnadsaktiebolag, om bemyndigande att till bemälda Welros och en del andra blifvande deltagare i bolaget på en tid af 30 år och mot en årlig afgäld till stadskassan af 251 mark samt i öfrigt under de för stadens bostadsvillor gällande arrendevillkor utarrendera denna tomt; och blef denna hemställan af Stadsfullmäktige godkänd ⁶⁾.

Utarrendering af
tomten N:o 6 vid
4:de linien å
Berghäll.

Med afseende derå att senaste innehafvaren af bostadstomten N:o 6 vid 4:de linien å Berghäll, modellsnickaren M. Lindholm saknat tillgång att för en del af år 1891 och för åren 1892 och 1893 gälda arrendeavgifterna till staden samt den ene af hans löftesmän aflidit och den andra

¹⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 6. — ²⁾ 1894 års berättelse pg. 9. — ³⁾ Drks skrf. N:o 27 af den 24 jan. — ⁴⁾ Stfs prot. den 27 jan. § 8. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 131 af den 27 juni. — ⁶⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 13.

försvunnit, hade Drätselkammaren vidtagit åtgärder för återbekommande till staden af tomten, som var obebyggd, äfvensom härom hos Stadsfullmäktige anmält ¹⁾). Och då någon tid derefter entreprenören K. G. Haal hos Kammaren ansökt att få arrendera tomten, hvarför minimiarrendet tidigare varit bestämdt till 211 mark för år, hade Drätselkammaren kungjort om dess utarrenderande vid offentlig auktion inför Kammaren till den mest bjudande; samt då vid sådan auktion det högsta anbudet 301 mark gjordes af handlanden Johan Käyhkönen, anhöll ²⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, att till bemälda handlande för en tid af 30 år och mot en årlig arrendeafgift af nämnda belopp samt för öfrigt på de för bostadstomter gällande vilkor utarrendera ifrågavarande tomt, till hvilken anhållan Stadsfullmäktige ock lemnade ³⁾ sitt bifall.

I anledning af byggmästaren Joh. Gus. Rosenbergs anhållan att få arrendera odisponerade bostadstomten N:o 20 vid 4:de linien å jordområ-
det Berghäll, utbjöd Drätselkammaren, efter att hafva låtit uppmäta och värdera tomten, som befans hafva en areal af 1382,792 kvadratmeter och hvarför det minsta årliga arrendet bestämts till 222 mark, arrenderätten till denna tomt på en tid af 30 år vid offentlig auktion inför Kammaren den 10 Oktober och hemstälde ⁴⁾ hos Stadsfullmäktige, enär vid auktions- tillfället något annat anbud icke gjorts än af sökanden, att åt honom för sagda tid och arrendeafgäld samt på de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor finge utarrenderas ifrågavarande tomt, hvilket äfven af Stadsfullmäktige bifölls ⁵⁾.

Enär arrenderätten till den s. k. Tilkka äng å staden tillhöriga Mej-
lans hemman skulle med året utgå, utbjöd Drätselkammaren vid offentlig
auktion inför Kammaren den 15 Augusti denna rätt för en tid af tre år,
räknadt från den 1 Januari 1896, åt den mest betalande samt hemstälde ⁶⁾ hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att till arrendatorn Gus. Wilh. Eriksson, som vid auktionstillfället gjort det högsta anbudet å 271 mark årligt arrende, härför utarrendera ängen; och funno Stadsfullmäktige skäl godkänna ⁷⁾ denna hemställan.

Då det bestående arrendet till upplagsplatserna N:ris 5 och 6 å sta-
den underlydande lägenheten N:o 21 Sörnäs skulle med året utgå, hade

¹⁾ Drks skrf. N:o 103 af den 2 maj och Stfs prot. den 14 maj § 9. — ²⁾ Drks skrf. N:o 167 af den 1 aug. — ³⁾ Stfs prot. den 6 sep. § 23. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 197 af den 10 okt. — ⁵⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 9. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 169 af den 15 aug. — ⁷⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 24.

Utarrendering
af tomten N:o 20
vid 4:de linien å
Berghäll.

Utarrendering
af Tilkka äng å
Mejlans

Utarrendering
af upplagsplat-
ser i Sörnäs.

Drätselkammaren genom kungörelse uppmanat hugade spekulanter att senast den 15 Augusti till Kammaren inlemna förseglade anbud å arrenderätten till dessa upplagsplatser för en tid af tre år; och anhöll ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige med anledning af inkomna anbud om bemyndigande: att till handelsfirman The Finland Wood Company, som sedan utgången af 1872 på resp. 6, 5 och 3 års arrendetid disponerat nämnda upplagsplatser, hvardera af en areal af 2,820,8 qvadratmeter, för en tid af ytterligare tre år, räknadt från den 1 Januari 1896, samt emot en erbjuden årlig arrendeafgift af inalles 600 mark och på de för stadens upplagsplatser i Sörnäs för öfrigt gällande vilkor utarrendera ifrågavarande upplagsplatser; och blef denna anhållan af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾.

Utarrendering
af Gammelstads
qvarnen.

Emedan arrenderätten till staden tillhöriga tullmjölqvarnen invid Gammelstadens strömfäll i Helsinges socken skulle utgå med året, uppmanade Drätselkammaren i kungörelse af den 24 Maj hugade spekulanter att senast Onsdagen den 10 påföljande Juli till Kammaren inlemna förseglade anbud på öfvertagande af arrenderätten till qvarnen från och med den 1 Januari 1896 på alternativt 3 eller 5 års tid, men då inom sålunda utsatt tid endast ett oantagligt anbud inkommit, kungjorde Drätselkammaren om anställande af offentlig auktion å samma arrenderätt inför Kammaren den 22 Augusti; och gjordes härvid det högsta anbudet med 3,500 mark per år för hvardera ifrågasatta arrendetiden af mjölnaren Joh. Alf. Lundgren. Drätselkammaren hemställde ³⁾ också derföre hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att till bemälda Lundgren utarrendera ifrågavarande tullmjölqvarn mot det erbjudna arrendet för en tid af fem år, räknadt från den 1 Januari 1896, och på följande vid auktionstillfället tillkännagifna vilkor, nämligen:

att brandförsäkringsafgiften erlägges af staden, men alla kommunala och kyrkliga utskylder af arrendatorn;

att arrendatorn ansvarar för all den skada å qvarnen, som tilläfväntys vållas af honom eller hans underlydande;

att all mindre löpande remont å qvarnbyggnaden och qvarnverket åligger arrendatorn, men att öfrig remont bekostas af staden;

att staden förbehåller sig rätt att årligen under högst 10 dagar, helgdagar likväl oräknade, af Juli månads senare hålft afbryta qvarndriften,

¹⁾ Drks skrf. N:o 170 af den 15 aug. — ²⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 25. — ³⁾ Drks skrf. N:o 171 af den 22 aug.

om reparationer af vattenledningens inrättningar och qvarnen eller vattenbrist sådant påkalla, utan att arrendatorn härför eger uppbära någon ersättning; hvaremot för dylikt afbrott i qvarndriften under öfriga delar af året arrendatorn godtgöres med $\frac{1}{2}$ procent af det årliga arrendebeloppet för hvarje söckendag, under hvilken qvarnen varit stängd; och afräknas denna godtgörelse från arrendesumman; samt

att tull för verkställd enkel mäld af arrendatorn får uppbäras med högst $3\frac{1}{3}$ liter per hektoliter.

Och bifölls¹⁾ denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige.

Enär trädgårdsmästaren Fridolf Sundsten, som enligt kontrakt med staden på arrende intill den 1 November 1897 innehar de inom Mejlans hemmans förra trädgård fallande villalotterna N:ris 16, 17 och 19, anhållit att åt honom, som med afseende derå att arrendetiden för Röddäld, hvilken lägenhet äfven innehafves af Sundsten, utgår med år 1900, för oafbruten och ekonomisk skötsel af sin trädgårdsdrift i god tid måste se sig om efter härför lämplig plats och mark, måtte på nytt arrende för en tid af 30 år öfverlemnas sagda villalotter, för att disponeras såsom trädgårdslägenhet, med rättighet likväl att å dem efter behof uppföra byggnader, hade Drätselkammaren funnit nödigt förordna till syn å stället. Af sålunda tillkommet syneinstrument framgick: att synemännen funnit norra gränsen till villan N:o 17 mindre lämplig, hvarföre de ock föreslå att denna gräns skulle erhålla den riktning, som linien A. B. å en instrumentet närsluten karta utvisade, samt härigenom uppstående öfverskottsmark förenas med lotten N:o 18; att arealerna af villalotterna efter denna reglering utfalla: för N:o 16 med 1,144; för N:o 17 med 1,224 och för N:o 19 med 1,056 hektar; samt att lotten N:o 16 borde åsättas ett årligt minimiarrende af 200, lotten N:o 17 af 90 och lotten N:o 19 af 250 mark. Och som Drätselkammaren fann den af Sundsten föreslagna användningen af ifrågavarande villalotter synnerligen lämplig, hemstälde²⁾ Kammarern hos Stadsfullmäktige om bemyndigande ej mindre att reglera råerna emellan villalotterna N:ris 17 och 18 å Mejlans än ock att redan nu å utlysande auktion inför Kammarern till den mest betalande utbjuda arrenderätten på 30 år från den 1 November 1897 till oftanämnda lotter. Härtill lemnade³⁾ Stadsfullmäktige sitt bifall.

Utarrendering
af villalotterna
N:ris 16, 17 och
19 å Mejlans.

¹⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 26. — ²⁾ Drks skrf. N:o 198 af den 10 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 10.

Utarrendering
af ett område å
villan Ås.

Sedan handlanden H. W. Snellman hos Drätselkammaren anhållit att få arrendera ett till hans innehafvande bostadstomt N:o 16 a Ås gränsande, invid de s. k. Janssonska odlingarna beläget område, som hittills disponerats såsom stadens mulbete; och Drätselkammaren i anledning deraf förordnat till syn å stället, hvarvid utredts att arealen af området utgör till 5,908 hektarer odlingsbar mark i 5:te klassen samt till endast 0,752 hektar berg i 10:de klassen, beslöt Drätselkammaren, som åsatte området ett årligt minimiarrende af 200 mark, kungöra om dess utbudande på auktion för en tid af 10 år, dock sålunda att redan under denna arrendetid, för den händelse staden funne skäl att på något annat sätt disponera större eller mindre delar af det inom arrendemarken fallande område, som ligger invid Sörnäs bibana och synnerligen väl egnade sig för industrielt ändamål, arrendatorn vore skyldig att nio månader efter skedd uppsägning och mot åtnjutande af proportionel nedsättning i arrendeafgiften till staden afträda dessa delar; samt föreslog ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, då sökanden vid auktionstillfället gjort det högsta anbudet, 301 marks årlig arrendeafgift, att åt honom mot denna afgäld på en tid af 10 år samt i öfrigt under redan framhållet förbehåll skulle för odling utarrenderas det å en närsluten karta närmare angifna området af 5,908 hektars areal, och blef detta förslag af Stadsfullmäktige godkändt ²⁾.

Utarrendering
af ett område å
villan Backas.

Redan i början af år 1892 hade Drätselkammaren på stenhuggaren D. J. Svenssons derom gjorda anhållan å jordbrukslägenheten Backas åt sökanden, som nyligen tillhandlat sig arrenderättigheten till denna lägenhet, upplåtit invid chaussén en byggnadstomt af 1,836 qvadratmeters areal, för hvilken den årliga arrendeafgiften värderats till 211 mark 14 penni, på vilkor att arrendet för Backas höjdes med hälften af nyssnämnda belopp eller i afrundadt tal med 106 mark. Då nu de af stenhuggaren Svensson egande byggnader å Backas lägenhet genom vådeld den 30 September delvis förstörts, hade Svensson hos Kammaren anhållit om tillstånd att i enlighet med en i två exemplar ingifven ritning verkställa tillbyggnad till ett boningshus, uppfördt på nämnda tomt vid chaussén, hvarhos sökanden, enär tillbyggnaden komme att sträcka sig något utom beskrifna tomts rålinier, förklarar sig villig att, utöfver det för rättigheten att bebygga den förra tomtplatsen fastställda arrendetillskottet, erlagga ytterligare 14 mark i årligt arrende, så att detta tillskott uppgick i jemt

¹⁾ Diks skrif. N:o 199 af den 17 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 11.

tal till 120 mark. Och föreslog¹⁾ Drätselkammaren, efter att å stället hafva låtit anställa syn, att Stadsfullmäktige, med godkännande af Drätselkammarens år 1892 i ärendet vidtagna åtgärd, ville bifalla till stenhug-garen Svenssons nu gjorda anhållan och förslag, att gälla för ännu åter-stående arrendetid för lägenheten Backas, d. v. s. till utgången af år 1908; samt godkände²⁾ Stadsfullmäktige förslaget.

I anledning deraf att verkmästaren J. O. Nordbäck hos Drätselkam-maren anhållit att för en tilltänkt fabriksanläggning få arrendera en tomt-plats å det af fru E. Sergejeff på arrende innehafvande, staden underly-dande villaområdet N:o 22 Södervik, och tillika inlemnad en af fru Ser-gejeff undertecknad skriftlig förbindelse, hvarmedels hon åt Nordbäck öf-verlåter en del af sin arrendemark, såframt han dertill kunde utverka sig vederbörande myndighets tillåtelse, förordnade Drätselkammaren till syn å stället samt föreslog³⁾ på synemännens förord hos Stadsfullmäktige, att fru Sergejeff skulle tillåtas att åt sökanden utarrendera ett med röd färg å en närsluten karta af villalägenheten Södervik utmärkt strandområde, utgörande i areal 3,470 qvadratmeter, under villkor att den årliga arren-afgiften för återstående arrendetid för sagda lägenhet, d. v. s. till utgån-gen af år 1898, höjes med 100 mark samt att den blifvande fabriken ej placeras på de å kartan med rödt prickade linier utvisade, till väg och spåranläggningar reserverade områden; och godkändes⁴⁾ framställningen af Stadsfullmäktige.

Utarrendering
af en tomtplats
å Södervik.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 10 Augusti meddelade Magistraten att *Välgörenhetssällskapet för saligen afsomnade judar* uti en genom föreståndaren för judiska begravningsplatsen i Helsingfors till kom-mendanten i denna stad ingifven och af honom till Guvernören i länet öfverlemnad skrift, som medels remissresolution af den 1 i sagda månad delgifvits Magistraten, anhållit att till begravningsplats för affidne såväl i aktiv tjänst anstälde som vid reserven inskrifvne äfvensom afskedade soldater af mosaiska trosbekännelsen afgiftsfritt måtte upplåtas ett jord-stycke af förslagsvis två tunnlands vidd invid ryska kronans begravnings-plats eller vid Malm station; samt att sökanden i sammanhang härmed på upptagna skäl föreburit, att af stadsmyndigheterna härförinnan för ändamålet anvisadt område å Forsby, staden underlydande hemmans mark vore olämpligt. På förslag⁵⁾ af Drätselkammaren, till hvars utlåtande⁶⁾

Anvisande af be-gravningsplats
för mosaiska
trosbekännare.

¹⁾ Drks skrif. N:o 200 af den 17 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 12. — ³⁾ Drks skrif. N:o 252 af den 12 dec. ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 13. — ⁵⁾ Drks skrif. N:o 207 af den 24 okt. — ⁶⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 18.

Stadsfullmäktige remitterat ärendet och som inhemtat Byggnadskontorets yttrande, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige att kostnadsfritt upplåta ett cirka 4,500 kvadratmeter omfattande, invid ryska militärens begravningsplats beläget område, som utgöres af en icke mera anlita sandtäckt, hvilken genom planering kunde göras till begravningsplats användbar och hvarmed sökanden förklarar sig nöjd.

Disposition af villan Hagasund.

Då af det instrument, hvilket tillkommit på grund af Drätselkammarens förordnande af den 21 December 1893 om anställande af sådan syn, som uti gällande arrendekontrakt angående villan Hagasunds utarrendering ingår under punkt 7, och uti hvilket syneinstrument äfven skulle ingå förslag till framtida disposition af villan efter år 1897, hvarmed den ursprungliga arrendetiden utgick, bland annat framgick att, då arrendator egde eventuel rätt till förlängning af arrendetiden på ytterligare 25 år, men en sådan förlängning ingalunda låg uti stadens intresse, synemännen tänkt sig en öfverenskommelse med nuvarande arrendator af lägenheten, Öfverstinnan Karamzine, såsom den för staden förmånligaste lösningen af frågan; hvarjemte synemännen, stödjande sig på preliminärt aftal med Öfverstinnan Karamzine, i sådant afseende antaga, att bemälda Öfverstinna skulle afstå ifrån sin eventuella rätt till förlängdt arrende, ifall staden omedelbart erlade en skälig lösesumma för byggnaderna å villan samt det oaktadt medgäfvde henne rätt att fortfarande, så länge hon för *egen räkning* sådant åstundade, besitta lägenheten. Som någon faktisk grund för bestämmandet af antydda lösesumma för byggnaderna emellertid kunde erhållas endast genom uppskattning af deras värde och en sådan värdering i hvarje fall enligt kontraktets bestämmelser syntes Drätselkammaren oundviklig, vidtogs af Kammaren sådan åtgärd, att samtliga byggnader å villan Hagasund blefve uppskattade af en nämnd, hvartill hvardera kontrahenterna, staden genom Drätselkammaren och arrendator af lägenheten, valde hvar sin värderingsman och desse sinsemellan utsågo en tredje; och åsattes ifrågavarande byggnader genom denna tremannanämnd ett totalvärde af 88,100 mark. Härefter kunde synemännen uti en till Drätselkammarn stäld skrifvelse af den 4 November framlägga sitt slutliga förslag beträffande framtida disposition af villan Hagasund, och utmynnade det deri:

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige hemställa, att öfverenskommelse blefve träffad med Öfverstinnan Karamzine derom, att hon

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 21.

afstår från den henne i arrendevillkoren rörande villan Hagasund eventuellt medgifva rätt till förlängning af arrendetiden på tjugufem år, samt vid den nuvarande arrendetidens utgång till staden afträder det af sägaregaren Pehrman disponerade området; hvaremot villan för öfrigt jemte derå befintliga byggnader emot erläggande af för närvarande bestämda arrendeafgäld fortfarande, jemväl efter arrendetidens utgång står till Öfverstinnan Karamzines förfogande, så länge hon för egen räkning sådant åstundar, och staden omedelbart af henne inlöser samtliga å villan uppförda byggnader för en summa af sextiotusen mark.

Enär förslaget i allo omfattades af Drätselkammaren, blef det äfven Kammarens framställning¹⁾ i ärendet till Stadsfullmäktige, hvilka dock icke hunno²⁾ under året slutbehandla det.

Då en del af stadens vattenledningsverk i Gammelstaden är förlagd på den Wiks ladugård underlydande s. k. Broholmen, hade Drätselkammaren, enär staden endast i egenskap af underarrendator disponerade öfver södra ändan af sagda holme, redan under år 1885 uti underdånig ansökning anhållit om sådan reglering af Wiks militieboställes egor, att ifrågavarande holme måtte till stadens ego öfverlätas emot vederlag i annan mark. Denna stadens anhållan blef emellertid icke bifallen, men förordnade Kejs. Senaten likväl i sammanhang med behandlingen af Drätselkammarens ansökan, att vid den auktion, som i sinom tid komme att anställas för utbudande af Wiks boställe på nytt femtio års arrende från midfastan 1896, Broholmen och en landremsa af 0,192 tunnlands vidd af stranden å fastlandet österom den mindre strömarmen af Wanda å, skulle från boställsarrendet undantagas, för att kunna särskildt för sig disponeras. I anledning häraf föreslog³⁾ Drätselkammaren nu att Fullmäktige ville till Kejs. Senaten ingå med anhållan, att staden på vilkor, hvilka af Kejs. Senaten närmare bestämdes, finge för så lång tid som möjligt, helst på 50 år, direkte af Militieverket arrendera ifrågavarande holme och landremsa, och beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige att ingå med underdånig ansökan främst derom, att Broholmen jemte nämnda landremsa finge för stadens räkning exproprieras, men att, derest sådant icke kunde bifallas, arrenderas af staden på sätt Drätselkammaren föreslagit.

Deraf föranledd, att för stadens folkskolor allt sedan 1870 eller i nära tjugufem års tid varit upphyrda i det s. k. Barnhemmet vid Lapp-
Inköp af Barnhemshuset vid Lappviksgatan.

¹⁾ Drks skrf. N:o 224 af den 14 nov. (Stfs tryckta handl. N:o 33). — ²⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 5 och den 19 dec. § 17. — ³⁾ Drks skrf. N:o 50 af den 21 feb. — ⁴⁾ Stfs prot. den 26 feb. § 4.

viksgatan, till en början endast en lokal, men smäningsom och i den mäntrakten söder om Lappviksgatan blifvit mera bebyggd och folkskolornas antal der tilltagit, allt flere, så att för närvarande tid skolafdelningar i tillsammans fem lokaler voro der förlagda; och då *Fruentimmersföreningen i Helsingfors* icke mera i lika stor utsträckning som förut använde sitt barnhem för dermed ursprungligen afsedt ändamål, hade folkskoleledirektionen öppnat underhandling med fruentimmersföreningen om inköp för stadens räkning af detta föreningens egande hus. Och sedan fruentimmersföreningen härunder förbundit sig, att till staden för ett pris af 80,000 mark samt på det vilkor att annan sådan för uppförande af en barnhemsbyggnad lämplig tomtplats, hvarmed föreningen kunde nöjas, blefve af staden utan ersättning till föreningen upplåten, hemstälde folkskoleledirektionen hos Stadsfullmäktige uti skrifvelse af den 5 December 1894 om inköp af huset till det begärda priset. Uti sagda skrifvelse anför folkskoleledirektionen tillika, att den vid anställd besigtning af huset funnit, att med nödiga ändringar af rummen, förutom de fem lokaler, som redan finnes, sex nya skollokaler kunna i huset inredas, samt att kostnaden härför af folkskoleledirektionen beräknats komma att icke öfverstiga 10,000 mark. För en totalkostnad af 90,000 mark, hvilken folkskoleledirektionen ansåg vara icke för hög, då för sämre skolsalar, än de Barnhemmet erbjuder, måste betalas 1,000 mark per lokal, skulle derfor genom inköp och ändring af Barnhemshuset vid Lappviksgatan erhållas elfva skolsalar och ett par mindre lokaler, som kunde åt lärarinnor uthyras.

Vid den 11 i sagda månad hållet sammanträde beslöto Stadsfullmäktige remittera ärendet till Drätselkammarens utlåtande; samt framgick af den syn å Barnhemsbyggnaden, hvilken Drätselkammaren för afgifvande af sitt yttrande ansåg sig böra låta anställa:

att byggnaden var i öfverhufvudtaget väl underhållet skick;

att genom borttagande i densamma af några mellanväggar, tillmurning af en del befintliga dörrar, uppförandet och ombyggnad af ett mindre antal kakelugnar, äfvensom öppnandet af 4 nya fönster i gafvelväggarna och tillmurning af tvenne fönsteröppningar i 2:a våningen af facaden emot Lappviksgatan, inalles 12 för sitt ändamål lämpliga skolrum skulle kunna åstadkommas i byggnaden, hvarjemte lägenheten komme att inrymma 2:ne vindsrum för lärarinnor äfvensom bagarstuga och vaktmästarelokal i källarvåningen;

att uthuset var af trä och något förfallet, hvarför det borde helt och hållet ersättas med en uthusbyggnad af sten; samt

att tomten, hvars areal utgör cirka 7,356 m², är plan och synnerligen lämplig som skoltomt.

I likhet med synemännen, som uppdragit åt arkitekten Björnberg att utarbete särskilda ritningar och uppgöra kostnadsförslag till de vid synetillfället nödig ansedda förändringar i hufvudbyggnaden, föreslog ¹⁾ Drätselkammaren derföre hos Stadsfullmäktige att, då enligt nämnda kostnadsförslag de nödig befunna ändringarna i hufvudbyggnaden uppgick till blott 16,000 mark samt kostnaden för det nya uthuset jemte aflopsledning belöpte sig 5,495 mark 90 penni och således totala kostnaden för ifrågavarande tomt och hus genom meraberörda förändringsarbeten skulle komma att uppgå till endast 101,495 mark 90 penni, hvilken summa måste anses lägre än värdet af den rymliga tomten med derå uppförd, 12 skolsalar inrymmande byggnad, Barnhemshuset måtte af staden inköpas till ett pris af 60,000 mark, samt att åt fruntimmersföreningen öfverlemnas till arrendefri disposition i 50 år, eller om stadsplan för området Berg-häll derförinnan vinner vederbörlig stadfästelse, eganderätt till någon af tomterna 3, 5 eller 6 i kvarteret N:o 302 i ofvannämnda förstad, hvarvid dock borde fästas det uttryckliga vilkor, att tomten användes för uppförande och underhållande af ett barnhemshus. Beträffande anskaffande af medel för husets inköp och omändring föreslog Drätselkammaren, att Kammaren bemyndigades att derför tillsvidare upptaga ett lån på kortare återbetalningstid än två år, men framdeles i sammanhang med andra möjligen förestående låneoperationer till Fullmäktige inkomma med definitivt förslag. Då fråga om inköp af fastighet emellertid enligt § 25 uti kommunalförordningen af den 8 December 1873 skall af förstärkta Stadsfullmäktige handläggas, föreslår Drätselkammaren slutligen, att Fullmäktige ville för frågans afgörande hos stadens Magistrat anhålla om anställande af val af förstärkt antal fullmäktige.

Stadsfullmäktige uttalade ²⁾ sig till förmån för inköpet af ifrågavarande hus samt anhöllo hos Magistraten om åtgärd till anställande af val till förstärkande af Fullmäktiges antal för frågans afgörande; och beslöto ³⁾ förstärkte Stadsfullmäktige ej mindre till inköp af Barnhemshuset vid Lappviksgatan, än att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemna att slutligen afgöra frågan om den tomt, som borde lemnas fruntimmersföreningen i utbyte, samt att besluta om sättet för anskaffande af de för inköpet erforderliga medlen.

¹⁾ Drks skrf. N:o 87 af den 11 april (Stfs tryckta handl. N:o 14). — ²⁾ Stfs prot. den 30 april § 12. — ³⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 1.

Vid behandlingen af stadens utgiftsförslag för 1896 anslogo ¹⁾ Stadsfullmäktige därför inköp af ifrågavarande Barnhemshus samt förändring af husets inredning den erforderliga summan af 101,495 mark 90 penni och bestämde att härför skulle upptagas ett lån å 100,000 mark på kortare återbetalningstid än två år.

Reservsugrör
för stadens vattenledning.

Uti skrifvelse af den 1 Augusti anmälte Vattenledningskontoret, att under islossningen senaste vår något isstycke råkat det öfver Wanda å nedanför fallet ledande reservsugröret ifrån filtrerna till pumpverket och afbrutit detsamma såväl på midten som vid båda landfästena. Vattenledningskontoret föreslog därför, då det syntes osäkert, huruvida röret, återförlagdt på det gamla stället, kunde i framtiden bevaras för liknande katastrofer, att ifrågavarande sugrör med en något förändrad sträckning skulle ledas å en bro öfver Wanda å och sålunda helt och hållet undandragas isens inflytande. Kostnadsberäkningen för den tillernade anläggningen uppgick till 6,500 mark och skulle dessa medel enligt Vattenledningskontorets förslag kunna bestridas ifrån den betydligt större behållning, som säkert uppstod i anslaget för de under utförande varande nya filtra i Gammelstaden. I anledning häraf och då det föreföll Drätselkammaren, som om en obestriddlig fara för vattenledningens orubbade fungerande läge deri, att vattenledningen var i afsaknad af ett reservsugrör, beordrade Drätselkammaren Vattenledningskontoret att påbörja alla sten-, jord- och rörarbeten för ifrågavarande reservsugrör äfvensom från skilda verkstäder införskaffa anbud å de till bron behöfliga jernbjelkarne; samt anhöll ²⁾ att Stadsfullmäktige ville icke blott godkänna denna Drätselkammarens åtgärd, utan ock besluta att ett nytt reservsugrör för vattenledningen utföres enligt därför af Vattenledningskontorat utarbetad ritning och uppgjort kostnadsförslag å 6,500 mark, att utgå ifrån behållningen i anslaget för nya vattenfiltra i Gammelstaden. Och blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige i allo godkänd ³⁾.

Uppförande af
en observations-
paviljong vid
Maria sjukhuset.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 26 April hade Helsevårdsnämnden anfört, att uti det förslag till utvidgning af det kommunala sjukhuset, Helsevårdsnämnden den 1 Oktober 1891 insändt till Fullmäktige, ingått uppförande äfven af en observationspaviljong, för hvilken kostnaden beräknats till 26,000 mark. Det utskott, som Stadsfullmäktige nedsatte för beredning af Helsevårdsnämndens ofvanberörda förslag, hade

¹⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ²⁾ Drks skrf. N:o 166 af den 1 aug. — ³⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 15.

dock ansett, att ifrågavarande observationspaviljong möjligen tillsvidare kunde lemnas ouppförd och blef denna paviljong antagligen i stöd häraf af Fullmäktige utesluten från de byggnader, som i öfrigt beslötos till utförande vid sjukhuset. För att förebygga störingar vid sjukhuset och dess misskrediterande samt då helsovårdsmyndigheterna icke i det omfattning, som önskligt vore, kunde under afsaknad af en isoleringspaviljong yrka på smittosamt insjuknades öfverförande till sjukhuset, ansåg sig Helsovårdsnämnden nu böra upprepa dess tidigare förslag, att en observationspaviljong enligt förut insända ritningar och kostnadsförslag blefve uppförd vid Maria sjukhuset.

Sedan Stadsfullmäktige beslutit¹⁾ öfverlemna Helsovårdsnämndens ofvan relaterade skrifvelse till Drätselkammaren samt anmodat Kammaren att i samråd med styrelsen för Maria sjukhuset uppgöra nytt kostnadsförslag till ifrågavarande observationspaviljong äfvensom att med sagda förslag och utlåtande i ärendet till Fullmäktige inkomma, uppdrog Drätselkammaren åt arkitekten Törnqvist att, efter granskning i samråd med nyssnämnda sjukhusstyrelse af äldre för paviljongen befintlig eskissritning, icke allenast uppgöra definitiva ritningar till byggnaden, utan ock genomgå och eventuellt rätta det förut tillkomna kostnadsförslaget för samma byggnad. Och insände²⁾ Drätselkammaren, sedan sålunda tillkomna ritningar jemte kostnadsförslag, slutande sig å 25,400 mark, åtföljda af en skrifvelse från styrelsen för Maria sjukhuset till Kammaren inlemnats, desamma till Stadsfullmäktige med anmälan, att Kammaren beträffande behovet af den påyrkade observationspaviljongen icke hade någon från Helsovårdsnämnden och Sjukhusstyrelsen afvikande åsigt, ej heller något att anmärka emot de afgifna ritningarna och kostnadsförslaget, samt att Kammaren trodde sig i sitt budgetsförslag för det kommande året böra observera de för byggnadsföretaget erforderliga medlen.

Vid ärendets föredragning inför Stadsfullmäktige³⁾ blef Helsovårdsnämndens framställning i hufvudsak godkänd under förbehåll af slutlig pröfning af ärendet beträffande anslagsfrågan, i sammanhang med behandlingen af stadens budget för nästkommande år; och upptogs⁴⁾ också vid denna pröfning i sagda års utgiftsstat för ändamålet det beräknade beloppet 25,400 mark.

I en till Drätselkammaren stäld skrifvelse, åtföljd af ett transsumt ur ett bref från styrelsen för Maria sjukhuset till Helsovårdsnämnden, Uppvärmingsapparat i Maria sjukhuset.

¹⁾ Stfs prot. den 14 maj § 20. — ²⁾ Drks skrf. N:o 192 af den 3 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 8. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 dec. § 1.

anhåller bemälda nämnd att, för stenpaviljongens å Maria sjukhuset förseende med bättre anordning för erhållande af nödigt varmvatten för bad, Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om beviljande af ett anslag af 2,200 mark i och för anskaffande af en vattenuppvärmningsapparat med nödiga rörledningar och expansionsreservoir. Och anslogo ¹⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens framställning ²⁾ det för ändamålet begärda beloppet att utgå ur de till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof i budgeten upptagna medel.

Sandviksham-
nens belysning
med elektriskt
ljus.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 23 Juli hade Byggnadskontoret, som ansåg den bestående belysningen å den nya molon i Sandvikshamnen, åstadkommen med petroleumgaslykter, blifva oproportionerligt dyr, hos Kammaren gjort framställning om molons förseende med inrättning för elektrisk belysning; och hade Byggnadskontoret i afsigt att nedbringa kostnaden för denna belysning af Elektriska Belysnings Aktiebolaget härstädes införskaffat ett kostnadsförslag till uppsättning å molon af 3 st. elektriska bågglampor om 10 amperes ljusstyrka hvarje äfvensom 6 st. glödlampor, förutom nödiga ledningar. Som bågglamporna skulle tändas endast vid de tillfällen, då fartyg lossa och lasta vid molon, hvilken å öfriga tider efter inträdande mörker skulle belysas blott medels de 6 föreslagna glödlamporna, skulle denna belysning komma att i ekonomiskt afseende ställa sig betydligt förmånligare än efter det äldre belysningssystemet. Ifrågavarande kostnadsförslag för installationen uppgick till 2,200 mark; och anhöll ³⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, som fann Byggnadskontorets framställning befogad, att Fullmäktige af de uti årets budget till Fullmäktiges förfogande för oförutsedda behof ställda medel ville för beskrifna belysningsinstalation bevilja anförda summa, hvilket äfven skedde ⁴⁾.

Senatstorgets
förseende med
planteringar.

Af Civilexpeditionens i Kejs. Senaten för den 10 april 1893 till Guvernören i länet aflåtna skrifvelse, hvaraf innehållet genom Magistraten delgifvits Stadsfullmäktige, framgick att Kejs. Senaten då icke velat bifalla till en af Stadsfullmäktige gjord hemställan om sådan ändring i gällande stadsplan, som betingades af planteringar på Senatstorget, så att detta torg i öfverensstämmelse med en Stadsfullmäktiges hemställan närsluten ritning måtte erhålla ett med afseende å beslutet om uppställande derstädes af en ärestod till Kejsar Alexander den andres minne

¹⁾ Stfs prot. den 11 juni § 21. — ²⁾ Drks skrf. N:o 119 af den 6 juni. — ³⁾ D:o d:o N:o 185 af den 26 sep. — ⁴⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 11.

värdigare utseende, men att Kejs. Senaten likväl lemnat Stadsfullmäktige obetaget att framdeles, sedan monumentet blifvit på torget upprest och de lämpligaste anordningarna derigenom bättre och säkrare kunde bedömas, med ny framställning i ärendet inkomma. Och enär Drätselkammaren i anledning här af Fullmäktige anmodats att i sinom tid ånyo upptaga frågan, och förslag deri till Fullmäktige afgifva, öfverlemnade Drätselkammaren under förlidet år åt ett inom Kammaren tillsatt utskott, till hvilket jemväl inkallats Öfverdirektören S. Gripenberg och Arkitekten G. Nyström, att vidare förbereda ärendet och med yttrande deri till Kammaren inkomma. Sedan detta utskott slutfört sitt uppdrag och till Kammaren inlemnadt, förutom utlåtande i ärendet, icke blott en af Stads-trädgårdsmästaren Olsson uppgjord ritning för Senatstorgets förvandling till en planterad sqvär; utan ock, då ett förslag i enlighet med sagda ritning icke af utskottet omfattas, ett af Professor Nyström utarbetadt, genom en plan- och en perspektivritning närmare framställt projekt, upptog Kammaren ärendet till förnyad behandling. Härvid erfors att enligt den kostnadsberäkning, som bilagts Professor Nyströms förslag för anordningarna på Senatstorget, skulle den på staden ankommande kostnaden härför belöpa sig till 101,540 mark, hvartill komme, då uti denna summa icke ingick någon kostnad för omläggning med nubben af de torget omgifvande gatuandelarna, omkring 3,600 mark för anförda gatulägningsarbeten till den andel, som belöper sig på staden tillhöriga gårdarna n:o 2 vid Katrinegatan och n:o 7 vid Alexandersgatan. Af samma orsak förestod — alt enligt uppgift från Byggnadskontoret — för statsverket, universitetet, kyrkoförsamlingen och privata gårdsegare att för bekostande af omläggning utaf de till deras egande fastigheter vid Senatstorget hörande gatuandelar utgifva resp. cirka 6,000, 7,400, 6,900 och 6,500 mark. För att Senatstorget med detsamma omgifvande gator skall erhålla det utseende, Professor Nyströms ritningar angifva, uppginge alltså totalkostnaden härför till i rundt tal 132,000 mark.

Och som Drätselkammaren kunde omfatta de af utskottet i dess utlåtande framhållna synpunkter i ärendet och Kammaren i likhet med utskottet antog för alldeles säkert, att Stadsfullmäktige skulle af landets regering kunna utverka ett icke så obetydligt bidrag till Senatstorgets försättande i det skick, det derstädes uppresta, icke blott för Helsingfors stad utan för hela landet synnerligen betydande monumentala konstverket kräfde, öfversände ¹⁾ Drätselkammaren till Stadsfullmäktige åberopade

¹⁾ Drks skrf. N:o 219 af den 7 nov. (Stfs tryckta handl. N:o 31).

utskottsbetänkande tillika med dertill hörande ritningar och kostnadsförslag, på det Stadsfullmäktige, för den händelse Fullmäktige kunde godkänna projektet, blefve i tillfälle att dertill utverka Kejs. Senatens fastställelse och här antydd subvention till dess realiserande; och ansåg Drättselkammaren sig tillika böra hemställa, huruvida ej Fullmäktige vid slutlig behandling af nästkommande års budget möjligen kunde finna utväg att redan för sagda år eventuellt anvisa något belopp för ändamålet.

Vid föredragning af ärendet inför Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ Fullmäktige emellertid att icke omedelbart afgöra det, utan för vidare utredning tillsätta ett särskildt, af tre ledamöter bestående utskott, hvilket emellertid icke under året hant slutföra sitt uppdrag.

Iståndsättande af en del af 4:de linien å Jordområdet Berghäll.

Uti en genom Magistraten till Stadsfullmäktige inkommen skrift af den 15 December anhöll ett större antal å förstadsområdet Berghäll boende personer, ej mindre att 4:de linien emellan Östra chaussén och Porthansgatan å detta område måtte under vintern planeras för att å densamma möjliggöra fordonstrafik, än ock att det å 3:dje linien vid dess korsning med Porthansgatan emellan tomterna N:ris 6 och 7 vid sistnämnda linie befintliga stängsel måtte undanskaffas. Och föreslog ²⁾ Drättselkammaren, till hvars utlåtande ärendet remitterats och som deri inhemtat Byggnadskontorets yttrande, i öfverensstämmelse dermed, att ärendet vid uppgörande af nästa års utgifts- och inkomststat för staden måtte tagas under ompröfning och, när det öfverklagade förhållandet af vägarna i Berghäll obestriddigen var högst beaktansvärdt, allvarligt försök då göras att i staten inrymma anslag för gatuplanerings arbeten i Berghäll. Denna åsigt omfattades ³⁾ äfven af Stadsfullmäktige, som i sådant syfte lemnade uppdrag åt Drättselkammaren.

Fråga om uppförande af ett öppet varuskjul å Packhus-torget.

Vid sammanträde den 10 Oktober 1893 hade Stadsfullmäktige beslutit ⁴⁾ att å Packhus-torget skulle i sammanhang med andra kajbyggnader i Södra hamnen uppföras ett öppet varuskjul. På hamnbyggnadsdelegationens förslag ändrade ⁵⁾ Stadsfullmäktige emellertid vid sammanträde den 22 December 1894 detta sitt beslut derhän, att ifrågavarande skjul icke måtte komma till utförande; och som tvifvelsmål om det välbetänkta häri uppstått inom Skeppsbevärfvareföreningen i Helsingfors, anhöll föreningen uti en skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 17 Januari, på i skrifvelsen närmare utlagda skäl, att Fullmäktige ville taga ifrågavarande

¹⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 9. — ²⁾ Drks skrf. N:o 32 af den 24 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 27 jan. § 17. — ⁴⁾ 1893 års berättelse pg. 26. — ⁵⁾ 1894 års berättelse pg. 3.

angelägenhet under förnyad pröfning och med frångående af sitt senast i saken fattade beslut, bestämma att, så snart kajbyggnaden bragts i det skick att sådant kunde ske, ett öppet varuskjul af omkring 34 meters längd, 22 meters bredd och af samma höjd som det förra skjulet i Södra hamnen, likväl icke närmare än $3\frac{1}{2}$ meter till kajens yttersta kant, skulle å Packhustorget uppföras. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ likväl att denna Skeppsbefälhafvareföreningens framställning icke för närvarande skulle till någon åtgärd föranleda.

Uti en från Magistraten den 22 December förlidet år afgifven skrifvelse N:o 217, åtföljd af en afskrift af det protokoll, som tillkommit i anledning af en under nästföregående Oktober månad verkställd afsyning af Helsingfors hamnbana för dess öfvertagande af staten till den del, den då redan var utförd, meddelas Stadsfullmäktige följande:

Afsyning af
Helsingfors
hamnbana.

att förrättningsmännen, beträffande remonten af de till banan hörande anläggningar, enhälligt uttalat, att underhållet af stensättningar å samtliga kajer och öfvergångar i banans nivå, af sjelfva körbanorna med stenläggning och barrierer å gatubroar samt af sådana stängsel och barrierer, som i den allmänna säkerhetens intresse kunna anses nödiga, bör för framtiden åligga staden;

att staden däremot skulle berättigas icke allenast att underhålla de vatten-, gas- och kloakledningar, som redan förefinnas under banan, utan äfven att framdeles vid behof anlägga nya sådana, allt likväl med skyldighet för stadsingeniören att, då arbeten förestodo, hvilka utfördes af staden, om dessa anmäla och öfverenskomma med vederbörande baningeniör, liksom det jemväl borde åligga denne att vid arbeten, hvilka komme att verkställas af jernvägsförvaltningen, hos den förre derom anmäla och med honom öfverenskomma;

att det ansetts böra åligga jernvägsförvaltningen att vid banans renhållning från snö, efterhand och vid behof undanskaffa den snö, som dervid möjligen uppkastades på gator och kajer invid banan; äfvensom

att Jernvägsstyrelsen för sin del godkänt och antagit dessa af synemännen föreslagna öfverenskommelser och, jemte öfversändande till Magistraten af ofvanåberopade afskrift af syneprotokollet, anhållit om stadsmyndigheternas godkännande af desamma.

I anledning häraf beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige på förslag ³⁾ af Drät-

¹⁾ Stfs prot. den 29 jan. § 18. — ²⁾ D:o d:o den 12 febr. § 4. — ³⁾ Drks skrf. N:o 31 af den 24 jan. (Stfs tryckta handl. N:o 5).

selkammaren, till hvilken ärendet dels för handlingarnas befordrande till tryck dels för afgifvande af utlåtande remitterats, att äfven för sin del i allo godkänna synemännens förslag.

Sanitära missförhållandens afhjelpande i Hermanstad och Majstad.

I anledning af att dåvarande sundhetsinspektören, e. o. professorn Wilh. Sucksdorff uti skrifvelse för den 28 Augusti 1894 till Helsevårdsnämnden inlemnade en beskrifning öfver de sanitära förhållandena uti vilkakomplexerna Hermanstad och Majstad äfvensom andra delar af Gumtäckte allodialsäteri och staden tillhörande Backas hemman samt dervid påpekat de bristfälligheter, hvilka borde afhjelpas, för att de sanitära förhållandena på nämnda område måtte kunna anses tillfredsställande, hade Helsevårdsnämnden icke allenast tagit professor Sucksdorffs utlåtande under ompröfning, efter att å ifrågavarande ställen hafva anställt syn, hvarvid rigtigheten af professor Sucksdorffs anmärkningar blifvit konstaterade, utan äfven jemte skrifvelse af den 8 påföljande Oktober till Stadsfullmäktige insändt afskrift af professor Sucksdorffs anförda beskrifning och förslag samt öfriga af honom till nämnden öfverlemnade handlingar i ärendet och i skrifvelsen anhållit hos Fullmäktige om vidtagande af följande åtgärder:

1:o att i främsta rummet en tillsyningsman för dessa områden från och med nästkommande år (d. v. s. 1895) blefve anställd samt erhöle samma årliga aflöning som öfrige tillsyningsmän, nämligen 2,000 mark;

2:o att vattenledningen blefve utsträckt så, att respektive villaegare kunde från densamma fylla sitt vattenbehof;

3:o att den af professor Sucksdorff påpekade bestämning beträffande spillvattnets bortledning från en del villor i Hermanstad blefve genomförd och af professor Sucksdorff jemväl omnämnda aflöpsledning förlängd till hafsstranden; samt

4:o att ifrågavarande områden såvidt möjligt blefve med staden införlifvade, så att de för Helsingfors stad gällande helsevårdsstadganden derstädes kunde tillämpas.

Vid den 27 November 1894 hållet sammanträde hade Stadsfullmäktige beslutit remittera handlingarna i ärendet till Drätselkammaren, som egde med utlåtande i saken till Fullmäktige inkomma. Och anför¹⁾ Drätselkammaren i anledning häraf, att de af professor Sucksdorff och Helsevårdsnämnden nu framhållna sanitära missförhållandena i Gumtäckte,

¹⁾ Drks skrf. N:o 86 af den 11 april. (Stfs tryckta handl. N:o 2).

såsom af Stadsfullmäktige nogsamnt vore kändt, icke undgått Drätselkammarens uppmärksamhet. Till aflägsnande af desamma hade härtills af Kammaren följande förslag, hvilka äfven vunnit Stadsfullmäktiges godkännande, blifvit gjorda. Uti skrifvelse af den 10 Maj sistlidet år (Stfs tryckta handl. N:o 19) anhöll Kammaren om bemyndigande att efterhand och i den mån sådant ske kan med de nuvarande arrendatorerna i Hermanstad och Majstad afsluta nya arrendekontrakt¹⁾, uti hvilka under punkt 5 ingår den bestämning, att, till förekommande af markens förorenande och deraf uppstående sanitära vådor, exkrementer från människor eller djur äfvensom allt affall och spillvatten skola uppsamlas uti tätta kärl eller behållare. Uti Kammarens förslag till innevarande års budget upptogs under XI hufvudtiteln, *Vattenledningen*, en utgiftspost på 23,300 mark för utsträckning af vattenledningen till Hermanstad, i sammanhang hvarmed äfven några kanalbyggnadsarbeten skulle utföras. Icke heller frågan om villastädernas å Gumtäckt införlifvande med staden hade lemnats af Kammaren obeaktad och har den såväl vid tiden för beslutet om inköp af Gumtäckt varit framhållen som ock senare vid Kammarens förslag beträffande förvaltningen af denna lägenhet. Och tillstyrker Drätselkammaren därför för denna gång, utöfver de enligt Kammarens förmenande för Gumtäckt villastäder redan beslutna åtgärderna i sundhetens intresse, i så måtto beaktande af Helsovårdsnämndens föreliggande förslag: att åt den ordningsman, reservfänriken Alf. Rautell, som redan finnes vid förvaltningen af Gumtäckt anstald, uppdroges äfven öfvervakandet å sagda lägenhet af ett noggrant iakttagande af stadgarna i den för Helsing kommun fastställda helsovårdsförordningen, hvilket uppdrag Rautell mot ett tillskottsarvode af 300 mark per år också förklarar sig villig att åtaga.

Skulle detta förslag af Stadsfullmäktige godkännas, borde emellertid, enligt Drätselkammarens förmenande, kommunalnämnden i Helsing, hvilken enligt nämnda Helsovårdsordnings §§ 1 och 2 tillkommer både uppsigten öfver den allmänna helsovården på orten och valet af tillsyningsmän i byalagen, genom Drätselkammaren böra underrättas derom, att Stadsfullmäktige icke blott ansett nödigt att utöfver de i helsovårdsordningen för kommunen förutsatta tillsyningsmän, specielt för Gumtäckt allodialsäteri, utse reservfänriken Rautell, än ock anhålla, det samma nämnd ville godkänna denna anordning samt behörigen för uppdraget

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 36—38.

befullmäktiga Rautell, så att han bland annat vid behof emot de möjliga försumlige och tredskande kunde utföra talan vid domstol, och således erhålla all den myndighet, sakens vigt kan fordra.

Denna framställning blef af Stadsfullmäktige godkänd¹⁾ och bestämdes att deri omnämnda tillskottsarvode skulle påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel, hvarjemte Drätselkammaren skulle anmodas icke allenast att i sinom tid, och såvidt möjligt innan förslaget till 1896 års budget uppgöres, inkomma med utlåtande, huruvida större arbeten, än redan föreslagits, borde komma till utförande, än ock att, för vinnande af större reda och öfverskådlighet, framdeles låta i stadens räkenskaper särskildt bokföra anslagen för allmänna arbeten å Gumtäckt.

Frågan om stadens deltagande uti uppförande af staket kring Botaniska trädgården.

Uti en till Drätselkammaren stäld skrifvelse för den 18 Juli 1894 från ekonomen vid Kejserliga Alexanders Universitet härstädes, Emil af Forselles, hade Universitetet, med förmälan att staketet emellan Kajsaniemi park och Universitetets botaniska trädgård numera vore så angripet af röta, att detsamme måste ombyggas, förfrågat sig huruvida Helsingfors stad, i egenskap af rågranne, vore villig att deltaga med halfva kostnaden i nämnda ombyggnad, och föreslog Universitetet derjemte ej blott att detta staket, för nedbringande af underhållskostnaden i framtiden, skulle uppföras med stolpar af begagnade rails, på stengrund och med träspjelor, hvarför det äfven beräknats medtaga en kostnad af cirka 6,000 mark; än ock att nämnda år skulle af staketet utföras endast den mot vester vettande delen, men den öfriga delens ombyggnad verkställas först nästkommande sommar.

Ehuru Drätselkammaren utan hvarje närmare beredning af ärendet var böjd för ett omedelbart afslag på denna Universitetets anhållan om stadens betungande genom att deltaga i uppförandet af ett för staden fullkomligt onödigt staket, så mycket mera som för ett dylikt åliggande för staden kunde åberopas hvarken något stadgande uti den för staden gällande byggnadsordning, som endast innehåller bestämning om inhägnad af byggnadstomt, hvartill botaniska trädgården lika så litet som Kajsaniemi park kunna räknas, ej heller den i landet gällande allmänna stängselförordningen, hvilken blott omfattar föreskrifter angående ägors fredande mot kreatur, ansåg sig Kammaren likväl skyldig att införskaffa all för frågans fullständiga belysning möjligen åtkomlig utredning, och uppdrog derföre åt Byggnadskontoret att till Kammaren inkomma såväl med sådan som med yttrande i saken för öfrigt.

¹⁾ Stfs prot. den 30 april § 11.

Då Byggnadskontoret till fullgörande häraf, jemte en skrifvelse af den 29 Oktober sagda år, till Drätselkammaren inlemnad ganska omfångsrika och, såvidt det föreföll Kammarerna, äfven upplysande utdrag ur diverse äldre handlingar, beträffande Universitetets åtkomst till botaniska trädgården, och som frågan om den rätt, hvarmed Universitetet besitter bemälda trädgård och dermed redan stält förfång för stadens välgrundade önskningsmål beträffande promenadväg längs Tölö-vik och nu ytterligare gjorde anspråk på stadens offervillighet, icke saknade aktuellt intresse, trodde Drätselkammaren sig böra till tryck befordra nämnda utdrag och med detsamma till Stadsfullmäktiges slutliga bepröfvande öfverlemnade den af Universitetet framställda frågan angående stadens deltagande i hägnaden emellan Kajaniemi park, och botaniska trädgården.

Och då det syntes Drätselkammaren att Byggnadskontoret förebragt fullt bevis derom, att staden icke afhändt sig marken till botaniska trädgården och att Universitetet sålunda ingalunda med eganderätt besitter densamma, utan endast berättigats att såsom en del af den allmänna plantering, som senare erhållit benämningen Kajaniemi park, för botaniskt ändamål odla och disponera den, under vilkor att hålla den liksom hvarje annan stadens promenadplats för allmänheten tillgänglig, föreslog¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige:

att Stadsfullmäktige ville afslå Universitetets anhållan, att staden måtte deltaga med halfva kostnaden uti utförande af nytt staket emellan Kajaniemi park och botaniska trädgården;

att Stadsfullmäktige ville såvidt möjligt motsätta sig hvarje ombyggnad af detta staket och påyrka det gamla staketets undanskaffande; samt

att Stadsfullmäktige, för den händelse sådant icke lät sig göra, åtminstone fordrade att ritning till det nya staketet lemnades till stadsmyndigheternas godkännande och att i staketet skulle utsparas minst två à tre öppningar mot parken; äfvensom

att Stadsfullmäktige öfverlemnade åt sitt berednings- eller annat särskildt tillsatt utskott att utfinna lämpligt sätt för återupptagande af frågan om promenadväg från Unionsgatan längs stranden af Tölö-vik.

Vid föredragning af ärendet beslöt²⁾ Stadsfullmäktige att i huf-

¹⁾ Drks skrf. N:o 229 af den 29 nov. (Stfs tryckta handl. N:o 32 för 1894). — ²⁾ Stfs prot. den 15 jan. § 5.

vudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens i första klämman framställda resolutionsförslag lemna ett afböjande svar å Universitetets förfrågan huruvida staden ville deltaga med halfva kostnaden uti utförande af nytt staket emellan Kajsaniemi park och botaniska trädgården; samt

att Drätselkammarens framställning i öfrigt skulle öfverlemnas till beredning af ett utaf tre personer bestående utskott, som egde till Fullmäktige inkomma med betänkande och förslag i ämnet.

Drätselkammaren borde med delgifvande af Fullmäktiges svar å Universitetets förberörda förfrågan anstå, intill dess ärendet i öfriga delar blifvit af Fullmäktige afgjort.

Äfven nyssanförda utskott anser i likhet med Drätselkammaren och Byggnadskontoret den åtgärd, att marken för botaniska trädgården icke blifvit staden i laga ordning fränhänd, icke kunna förklaras annorledes än att man tänkt sig, att anläggandet af trädgården icke skulle komma att stå i strid med det ändamål, för hvilket marken af staden anslagits, eller att, med andra ord, trädgården skulle, jemte det den användes af Universitetet för odling och studium af växter, tjena som allmän promenadplats för stadens innevånare. Utskottet finner sålunda icke annat än att staden är fullt berättigad att, i fall Stadsfullmäktige finna anledning dertill förekomma, i öfverensstämmelse med Drätselkammarens förslag fordra fritt tillträde för allmänheten till botaniska trädgården och för sådant ändamål undanskaffandet af det staket, som är uppfördt mellan trädgården och Kajsaniemi park, eller åtminstone öppenställande af nödigt antal portar i staketet. Af hänsyn till Universitetets intressen synes det emellertid utskottet, att stadens vidare anspråk på trädgården kunde förfalla, så länge Universitetet såsom hittills icke utestänger allmänheten ifrån trädgården, åtminstone i det fall att stadens yrkande om anläggande af en promenadväg längs stranden af Tölö-vik bifalles. Utskottet föreslår¹⁾ därför: att Stadsfullmäktige, jemte det Drätselkammarens ifrågasvarande förslag i öfrigt finge förfalla, ville åt Drätselkammaren uppdraga att med Universitetet söka öfverenskomma om anläggandet af den föreslagna strandvägen mellan Långa bron och Kajsaniemi park. Och blef detta utskottets betänkande af Stadsfullmäktige godkänt²⁾.

Uti en till Drätselkammaren stäld skrifvelse af den 13 December 1894 hade behandlaren C. A. Finne anhållit om rättighet att vid Norra

Uppställande af
annonspelare
och kiosker.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 18. — ²⁾ Stfs prot. den 21 maj § 3.

och Södra hamnen, i Runebergs- och Henriksesplanaderna, på Jernvägs- och Sandvikstorget, i sqvären vid Lappviksgatan och i Brunnsparken samt vid Östra och Vestra chaussén, på af Drätselkammaren närmare anvisade platser, få uppställa annonspelare af 3 å 4 meters höjd och af omkring 1½ meters genomskärning; och erbjöd sökanden för denna rättighet äfvensom för ett arrendeområde af cirka 1½ qvadratmeter kring hvarje pelare att till stadskassan årligen inbetala 10 mark per pelare eller in summa 100 mark för samtliga 10 pelare, samt att till Drätselkammarens godkännande inlemna ritningar å pelarene.

I en annan skrifvelse till Drätselkammaren af den 15 Februari anhöll åter handlanden Axel Thuneberg, innehafvare af *Finlands annonsbyrå*, om rättighet ej mindre att å centralt belägna platser i staden uppställa till en början två annonskiosker och tre pelare af ungefärligen lika utseende, tvenne skrifvelsen närslutna teckningar angäfvö, än ock att å nämnda kiosker och pelare åt hugade annonsörer erbjuda plats för annonsering emot honom tillkommande ersättning. Kioskerna voro afsedda att placeras: den ena å lämplig plats å Jernvägstorget, den andra i ett af Kapellesplanadens emot norra Esplanadgatan vettande hörn; och för annonspelarene åstundades plats i Henriksesplanaden midt emot svenska teatern, å Sandvikstorget samt i Badhusgatans och Vestra kajens korsning. För hvarje kiosk erbjöd sökanden 50 mark samt för hvarje pelare 20 mark i årligt arrende.

I anledning af dessa ansökningar föreslog¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige bifall till handlanden Thunebergs anhållan samt att Drätselkammaren bemyndigades att med honom afsluta erforderligt kontrakt, uti hvilket ingick såsom vilkor att Thuneberg ingalunda berättigades till någon uteslutande rätt till dylik annonsering i staden och att, för möjliggörande af affären, då sökanden å sin sida har att kontrahera med annonsörerna, för rättigheten bestämdes en uppsägningstid af 6 månader. Och blef denna framställning af Stadsfullmäktige godkänd²⁾,

Med skrifvelse från Magistraten af den 8 Februari N:o 148 delgafs Stadsfullmäktige Guvernörens i länet remiss af den 21 förutvikne Januari, hvori Stadsfullmäktige affordras förklaring i anledning af de besvär t. f. kyrkoherden F. L. Bengelsdorff anfört öfver Stadsfullmäktiges den 11 December 1894 fattade beslut³⁾ beträffande Bengelsdorffs

Fordran på
expropriation
af gården N:o
12 vid Docks-
gatan.

1) Drks skrf. N:o 36 af den 1 febr. — 2) Stfs prot. den 12 febr. § 9. — 3) 1894 års berättelse pg. 42.

anhållan om utvidgning af en del af Docksgatan. Uti ärendet hade Drättselkammaren afgifvit ¹⁾ yttrande, gående ut på att framvisa det obefogade uti anspråket, och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige i den infortrade förklaringen framhålla, hurusom ärendet icke vore af sådan beskaffenhet, att besvär finge på grund af gällande kommunalförfattning öfver Fullmäktiges ifrågavarande beslut anföras, utan stode det besväranden öppet att i domstolsväg emot staden utföra den talan, hvartill han ansåg sig befogad.

Budget för år
1896.

I sammanhang med fastställande af utgiftstaten för nästföljande år 1896 beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige till utförande äfven af några andra allmänna arbeten, än hvarom här tidigare ordats och af hvilka må anföras följande.

Uppförande af
en vattenledningsverkstad
jemte magasin å
stadens materialgård.

Drättselkammaren, som år 1892, då frågan för första gången väcktes om uppförande för stadens räkning af en egen vattenledningsverkstad, med afseende derå att vattenledningsverkstadens uppgift då var otillräckligt pröfvad, ännu icke ville förorda förslaget, upptog ⁴⁾ nu uti sitt förslag till utgiftstat för 1896 ett i enahanda syfte, men till något reduceradt belopp eller blott 36,000 mark af Vattenledningskontoret äskadt anslag för uppförande å stadens materialgård af en vattenledningsverkstad af sten och ett materialmagasin af trä. Och blef anslaget af Stadsfullmäktige beviljadt ⁵⁾, hvarjemte Drättselkammarens förslag, att detta anslag skulle utgå ur 1892 års obligationslån, godkändes.

Vattenledning
under fjerde linien
å Berghäll, under
Castréngsgatan
mellan 1:sta och 2:dra
linien å Berghäll,
samt till Observatoriiber-
gen.

Ur samma länemedel ansågs äfven böra utgå ⁶⁾ anslagen för vattenledning under fjerde linien å Berghäll mellan Östra chaussén och Port-hansgatan, hvarför halfva kostnaden med 7,300 mark upptogs; för vattenledning under Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linien å Berghäll, beräknad till 2,600 mark; samt fär vattenledningen till Observatoriiber-bergen af 2,100 marks kostnad, eller insumma 12,000 mark.

Dessa arbeten för vattenledningsnätets utsträckning voro helt och hållet påkallade af föreslagna gatuplaneringar å jordområdet Berghäll samt af påtänkt makadamisering af stora körvägen öfver Observatoriiber-bergen. Deras större eller mindre berättigande afhandlas derföre lämpligast i sammanhang med frågan om sagda planeringar.

Damluckor i vat-
tenledningsrännan
för pumpverket i Gam-
melstaden.

Emedan de snart 20 år gamla träramarna till damluckorna i vattenledningen voro så illa åtgångna, att i följd af bristande täthet de årligen åter-

¹⁾ Drks skrf. N:o 34 af den 1 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 2. — ³⁾ Drks skrf. N:o 209 af den 25 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 28). Stfs tryckta handl. N:ris 35, 37 och 41. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 13. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 5 och Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ⁶⁾ D:o d:o.

kommande reparationerna i vattenrännan möta allt större svårigheter, föreslog Vattenledningskontoret deras ersättande med nya, på sådant sätt att ramarna göras af jern och härigenom erhålla större hållbarhet, hvar-
emot luckorna, som lätt kunna utbytas, fortsättningsvis konstrueras af trä.
Härför beviljades ¹⁾ ett anslag af 2,200 mark.

Enär vid sednaste islossning vattenståndet i Vanda i det närmaste uppnådde dampelarens krön och om det ytterligare stigit något tiotal centimeter, hade en öfversvämning af maskinhusplanen och oberäknelig skada å maskinhusens grundmurar etc. deraf blifvit en följd; samt då man med säkerhet kan antaga att vattenståndet efter skedd rensning af Vandaströmmen hädanefter i allmänhet kommer att blifva högre vid islossningarna än förut, vore några åtgärder till förekommande af skada härigenom nödvändiga. För detta ändamål föreslog Vattenledningskontoret en påbyggnad å östra strandmuren för en kostnad af 1,500 mark, hvilka äfven beviljades ²⁾. Men då Vattenledningskontoret derjämte uttalat att säkerhet i förevarande afseende lämpligast kunde vinnas genom att bereda vattnet ett mera obehindradt aflöde genom den östra grenen af Vanda å, der den i sitt gamla skick kvarstående landsvägsbron med sina långt i strömdraget utskjutande landfästen förorsakade uppdämning af vattnet, föreslog ³⁾ budgetutskottet, då de betydande kostnader, antingen en förstoring af brospannet eller utförandet af ett nödutlopp förbi bron medtog, icke utan vidare kunde åhvälfvas staden, utan fastmera åligga statsverket, att Fullmäktige ville anmoda Drätselkammaren att ingå till Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna med anhållan om undersökning i antydt syfte; och omfattade ⁴⁾ Stadsfullmäktige detta förslag.

Beträffande de särskilda utgiftsposterna för vattenledningens förvaltning och drift är annan afvikelse i den för år 1896 fastställda budgeten från årets budget icke att bemärka, än att driftkostnaden för filtra, med afseende å tillkomsten af trenne nya sådana, höjts från 8,000 till 10,000 mark, men att deremot hyresmedlen för verkmästaren, som från den 1 Juni komme att inflytta i den för honom inredda lokalen uti den nya verkstadsbyggnaden, nedsatts från 2,000 mark till 1,766 mark 67 penni, samt att hyran för verkstadslokal, äfven till följd af den nya verkstadens färdigblifvande, beräknats till blott 1,322 mark mot 2,644 år 1895.

Redan under föregående år hade frågan om byggnadsförändring och Byggnadsförändring äfvensom nybyggnad å norra Brandverks huset.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 5 och Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ²⁾ D:o do. —

³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 5. — ⁴⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1.

nybyggnad å norra brandverkshuset varit föremål ¹⁾ för stadsmyndigheternas handläggning; och upptogs för detta byggnadsföretag nu såväl i Drätselkammarens ²⁾ som i Magistratens ³⁾ förslag till utgiftstat för 1896 ett belopp af 43,500 mark; samt beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag ⁵⁾ att godkänna denna utgiftspost äfvensom att uppdraga åt Drätselkammaren att uppgöra definitiva detaljritningar och kostnadsförslag för sagda byggnadsförändring och nybyggnad samt, i händelse dervid någon afvikelse från den föreslagna planen skulle befinnas nödig, till Stadsfullmäktige inkomma med ny framställning i ämnet.

Öfriga nybyggnader.

På framställning af Drätselkammaren ⁶⁾ upptogs uti budgeten för 1896 äfven följande smärre nybyggnader: ny stormvarningssignal på Observatoriibergen å 450 mark, nytt afträde invid formansstationen norrom Åbo kasernen å 600 mark och nytt redskaps- och vagnsskjul å Maria sjukhusets tomt till en kostnad å 800 mark. Deremot uteslöto Stadsfullmäktige å budgetsutskottets förslag ⁷⁾ ett af Drätselkammaren åstundadt anslag å 3,860 mark för nytt afträde och pissoir i Brunnsparken.

Påtänkt kiosk för försäljning af landtmannaprodukter.

Till uppförande af en kiosk för försäljning af landtmannaprodukter å den plats af den utfyllda fiskarehamnen, som för närvarande upptogs af ett provisionellt försäljningsstånd, hade Byggnadskontoret anhållit om ett belopp af 1,900 mark. Drätselkammaren hade emellertid på särskilda skäl ansett utförandet af detta arbete åtminstone tillsvidare böra anstå samt därför från sitt utgiftsförslag utlemnat nämnda anslag. Jemte det budgetsutskottet lät vid Drätselkammarens förslag bero, hemstälde ⁸⁾ utskottet, att Drätselkammaren måtte få i uppdrag att under loppet af nästinstundande år till Fullmäktige inkomma med förslag till möjliga åtgärder för tillgodoseende af det intresse, hvarom här var fråga; och godkändes framställningen af Stadsfullmäktige.

Stensättning med nubbssten i asfalt utaf delar af Salutorget.

I öfverensstämmelse med Byggnadskontoret hade ⁹⁾ Drätselkammaren för stensättning med nubbssten i asfalt utaf den del af Salutorget, som ligger emellan Katrinegatans förlängning och en dermed öfver Kejsarinnans monument parallelt dragen linie, upptagit en summa af 20,000 mark. I hvarje händelse kräfde stensättningen härstädes en snar remont, och då den vid torghandeln för hästar anvisade delen af torget, hvarå dylikt stensättningssätt visat sig synnerligen lämpligt för ändamålet, re-

1) 1894 års berättelse pg. 50. — 2) Stfs. tryckta handl. N: 28 pg. 15 & 16. — 3) D:o d:o N:o 35 pg. 10. — 4) Stfs prot. den 27 dec. § 1. — 5) Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 7. — 6) D:o d:o N:o 28 pg. 16. — 7) & 8) D:o d:o N:o 37 p. 7. — 9) D:o d:o N:o 28 pg. 17.

dan utsträckts långt in på ifrågavarande område, ansågs önskelig snygghet och hygieni här påkalla en vattentät stenbeläggning; och fick det åstundade anslaget ingå ¹⁾ uti 1896 års budget.

För stensättning af stadens andel af Sandviks norra kajen midt emot tomterna N:ris 11 och 13 hade Drätselkammaren uti sitt förslag till utgiftstat för år 1896 upptagit ²⁾ ett belopp af 2,500 mark, men då invid platsen boende fastighetsegare uttalat önskan om att ifrågavarande sträcka af nämnda kaj måtte makadamiseras och detta arbete, jemligt de uppgifter budgetsutskottet erhållit från Byggnadskontoret, komme att medföra en utgift af endast 1,350 mark, beslöto Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag ³⁾, att denna kajdel skulle makadamiseras och därför i budgeten intagas endast sistnämnda belopp.

Makadamisering af stadens andel af Sandviks norra kajen midt emot tomterna N:ris 11 och 13.

Af gaturreglerings arbeten inom den egentliga staden föreslogs ⁴⁾ af Drätselkammaren och godkändes ⁵⁾ af Stadsfullmäktige följande: planering af Kanalgatan från Ankargatan söderut 5,000 mark, planering af Hamngatan 2,375 mark, planering af Skepparebrinken till sin halfva bredd 1,500 mark och planering af Aspnäsgatan mellan Östra chaussén och Dalgatan 4,000 mark. De två förstnämnda planeringsarbetena nödvändiggjordes genom tilltänkta magasinsbyggnadsföretag å Skatudden. För östra hälften af Skepparebrinkens planering hade redan uti 1895 års budget ingått ett anslag och då under samma år det vesterom nämnda brink belägna kvarteret N:o 107 a försålts och bebygts med ett större stenhus, blef en planering äfven af brinkens vestra hälft nödvändig. Som enligt Stadsfullmäktiges tidigare beslut ⁶⁾ planeringsarbetena uti 10:de stadsdelen böra utföras i den mon, köpeskillingarne för de i nämnde stadsdel försälda tomterna inflyta i stadskassan, och då för sådana tomter influtit omkring 20,000 mark men endast 16,000 använts vid gatuplaneringar derstädes af Aspnäsgatan, upptogs nu resterande 4,000 mark för vidare planeringsarbeten å samma gata.

Regleringsarbeten.

För gaturregleringsarbeten uti förstaden Berghäll beviljades ⁷⁾ af Stadsfullmäktige följande anslag: för planering till 6 meters bredd af Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna 5,400 mark, för planering af 4:de linien mellan Chaussén och Porthansgatan 30,350 mark, för planering af 3:dje linien mellan Porthansgatan och Chaussén 3,000 mark, för fullbordande af planeringen utaf 2:dra linien mellan Castréns- och Wal-

¹⁾, ²⁾ och ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 41 pg. 27. — ³⁾ D:o d:o N:o 37 pg. 8. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 28 pg. 17. — ⁶⁾ D:o d:o N:o 3 för 1893. — ⁷⁾ D:o d:o N:o 41 pg. 28.

linsgatorna 2,750 mark och för planering af Lönnrotsgatan mellan 3:dje och 4:de linierna 7,700 mark. Beträffande anslaget för planeringen af 4:de linien hade Drätselkammaren uti sitt förslag till budget för år 1896 upptagit ¹⁾ endast halfva beloppet med 15,175 mark, men hade det på budgetsutskottets förslag ²⁾ af Stadsfullmäktige ökat till dubbelt. I öfrigt utföllo Stadsfullmäktiges beslut i enlighet med Drätselkammarens framställning. I sitt betänkande till budgetförslaget hade Drätselkammaren framhållit den mer och mer framträdande nödvändigheten att försätta kommunikationslederna inom förstaden Berghäll i ett bättre skick, och kunde enligt Kammarens förmenande nämnda redan länge tillbakasatta förstad så mycket mindre fortfarande lemnas i fullkomligt lägervall, som en icke obetydlig efterfrågan på tomtplatser derstädes under senaste tid förekommit.

Kanal-
anlägg-
ningar.

Såsom en följd af besluten om ofvananförda gaturregerings arbeten beviljades ³⁾ äfven nedanstående anslag för nödiga kanal-
anläggningar under en del af de till planering föreslagna gatorna, nämligen: för kanal längs Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linien å Berghäll 880 mark; för kanal under 4:de linien mellan östra Chaussén och Porthansgatan 2,550 mark; och för kanal från 1:sta linien å Berghäll genom Djurgårdsvillan N:o 4 till Tölövikén 7,300 mark, hvilken sistnämnda kanal var ett för torrläggning af en del af jordområdet Berghäll ytterst viktigt arbete.

Anslag för
hamnarbeten.

För underhåll af stadens hamnar och dertill hörande anläggningar beviljades ⁴⁾ vid budgetens för 1896 fastställande utöfver de årligen återkommande anslagen följande nya sådana: för remont af 3 st. mudderråmar 8,000 mark, för muddring i Sörnäs hamn 15,000 mark, för fortsättning af ombyggnaden af Packhuskajen i Norra hamnen 10,000 mark, och för fullbordande af remonten af ballastkajen i Sörnäs 3,470 mark, samt för en öfverbyggd klappbrygga invid Broholmen 2,440 mark. Emedan hamnen i Sörnäs ständigt tillgrundar, så att den vid utgången af år 1895 hade ett djup af endast 5,3 meter, mot erforderliga 6 meter, för att en del denna hamn anlöpande fartyg må kunna angöra kajerna derstädes, var det föreslagna muddringsarbetet oundvikligt. Med det uppfordrade muddret skulle fyllningsarbetena å Skatudden fortsättas och var afsigten att den vid regleringsarbetena å Berghäll öfverblefna stenen skulle släpas till Skatudden, för att dermed bildas för muddermassan er-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 p. 17. — ²⁾ D:o d:o N:o 37 pg. 8. — ³⁾ D:o d:o N:o 41 pg. 27. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 41 pg. 28.

forderliga skyddsbankar. Muddringsarbetet i Sörnäs och gatuplaneringarna å Bärghäll sammanhängde således delvis med hvarandra. Efter den utredning Byggnadskontoret numera vunnit beträffande det för Packhuskajen använda grundningssättet, trodde sig kontoret kunna nedbringa de för denna kajns remontering tidigare till 40,000 mark beräknade kostnader med 10,000 mark. Och då för detta arbete uti årets budget ingick ett anslag af 10,000 mark, skulle för arbetets slutförande ytterligare erfordras endast 20,000 mark, hvarför ock Byggnadskontoret, med afvikande från dess förslag i fjor att arbetet skulle fördelas på en följd af 4 år, önskade för nästkommande år i st. f. 10,000 mark erhålla hela det ännu erforderliga beloppet af 20,000 mark. Med afseende å knappheten af medel för allmänna arbeten under år 1896 ansåg sig Drätselkammaren emellertid icke kunna villfara denna Byggnadskontorets önskan, utan upptog ¹⁾ uti sitt förslag till utgiftsstat för Packhuskajen endast hälften eller 10,000 mark.

För renhållningsväsendet åstundades af Byggnadskontoret för nästkommande år 1,700 mark mindre än årets stat upptager eller 57,300 mark mot 59,000. Den minskade utgiften skulle förorsakas af afskaffandet under året af de s. k. afstjälpningspråmarne ²⁾.

För remont och underhåll af stadens allmänna planteringar var för ifrågakommande redovisningsår inalles anslagna 41,000 mark; uti sitt förslag till utgiftsstat för 1896 hade Drätselkammaren höjt ³⁾ detta anslag till 45,400 mark, förnämligast med afseende å förestående ombyggnad af Kajsaniemi parks staket mot Trädgårdsgatan, hvilken ombyggnad beräknats till en kostnad af 3,400 mark. För nyanläggningar föreslogs af Drätselkammaren in summa 22,400 mark, fördelade på följande sätt: för Observatoriibergens planering 10,000 mark, för planterings- och planeringsarbeten i Brunnsplanen 5,000 mark, för dylika arbeten i Kajsaniemi 5,000 mark, för jordfyllning i Henriksplanen 1,000 mark, för inköp af soffor 1,000 mark och för inköp af träd och buskar 400 mark. På budgetsutskottets förslag ⁴⁾ ökades detta belopp emellertid af Stadsfullmäktige med 5,000 mark. Stadsträdgårdsmästaren hade nämligen för fortsättning af planeringen och planeringen af Observatoriibergens äfvensom för makadamisering af körvägen från Unionsgatan till bergets krön önskat in summa 22,736 mark, men under förutsättning att för år 1896 af Utskänk-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 18. — ²⁾ D:o d:o N:o 28 pg. 19. — ³⁾ D:o d:o N:o 27 pg. 28. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 37 pg. 8.

nings- och Utminuteringsaktiebolagens vinstmedel skulle till Observatoriibergens förskönande anslås minst 10,000 mark, hade Drätselkammaren i sitt budgetsförslag härför upptagit endast sistsagda belopp. Enär det likväl var ovisst, i hvilken mån nämnda vinstmedel för innevarande år kunde blifva disponibla för ändamålet och ett snart slutförande af ifrågavarande arbeten är för staden af största vigt, hade budgetsutskottet föreslagit att för Observatoriibergens planering skulle anslås 15,000 mark; och godkändes detta förslag af Stadsfullmäktige.

Remont och underhåll af stadens byggnader.

Anslaget för remont och underhåll af stadens byggnader var uti årets budget upptaget med 9,000 mark, men höjdes för år 1896 till 17,000 mark. Uti Byggnadskontorets budgetsförslag för sistsagda år åstundades för ändamålet ända till 33,668 mark, men uteslöts derifrån af Drätselkammaren tvenne betydande poster för reponter af Brunns- och Badhusen i Ulrikasborgs brunnsparke, uppgående in summa till 17,701 mark 15 penni, och intogs endast 600 mark för det förstnämnda husets nödtorftiga reparation, så att golfvet icke måtte falla in och olyckshändelser inträffa.

Remont af byggnaderna i Brunnsparken.

Beträffande byggnaderna i Brunnsparken anför ¹⁾ Drätselkammaren för öfrigt, att den förvaltning af inrättningarna i Brunnsparken, som härintills blifvit följd och bestått deri att endast för några få år i gången utarrendera desamma, enligt Drätselkammarens åsigt omöjliggen vidare kunde fortgå, emedan detta tillvägagående med de låga arrendeafgälder, som i sådant fall erläggas, åsamkade staden alldeles för stora förluster och uppoffringar, för att de skulle kunna försvaras. Kunde icke hugade arrendatorer, genom att arrendetiden fixerades till några tiotal år, helt och hållet nedrifva och ombygga de nuvarande i grund förfallna husen i Brunnsparken, borde de genom stadens försorg undanskaffas. Då Drätselkammaren emellertid icke i sammanhang med budgetsförslagets för år 1896 uppgörande kunde upptaga frågan om den förmånligaste dispositionen af värdshuset och badhuset i Brunnsparken, -med arrendena för dessa hus skulle under sistsagda år utlöpa, uppgaf sig Drätselkammaren betänkt på att så fort sig göra låter till Stadsfullmäktige ingå med framställning i ärendet. På budgetsutskottets förslag ²⁾ beslöto Stadsfullmäktige med anledning häraf anmoda Drätselkammaren att oförtöfvadt taga detta ärende till behandling och derhos så snart sig göra låter till Stadsfullmäktige

¹⁾ Drks skrf. N:o 209 af den 25 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 14). — ²⁾ Stfs. tryckta handl. N:o 37 pg. 6.

inkomma med utredning om ej mindre hvad badhusinrättningen, sedan staden öfvertog Brunnsparken, årligen inbragt och kostat, än äfven den lägsta möjliga utgift, hvarför badhuset kunde sättas i sådant skick, att detsamma ännu en tid framåt vore användbart.

b) *Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.*

Sedan det utskott, som af Stadsfullmäktige tillsatts ¹⁾ för afgifvande af utlåtande i anledning af revisorernas utaf 1893 års räkenskaper gjorda anmärkningar ²⁾, afgifvit sitt betänkande ³⁾, beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på utskottets förslag: att revisorernas anmärkningar icke måtte till vidare åtgärd föranleda; samt att tillerkänna stadens samtliga nämnder och styrelser decharge för 1893; äfvensom att den i betänkande berörda frågan om utvidgning af fattiggården skulle till behandling anmälas, då frågan om nytt fattigvårdsreglemente företogs till slutlig pröfning.

Revision af stadens räkenskaper för år 1893 och decharge åt stadens nämnder och styrelser.

I fattigvårdsstyrelsens förklaring i anledning af de emot densamma af revisorerna gjorda anmärkningar framhåller styrelsen att, emedan särskilda inkomster i verkligheten blifvit något större än beräknats, det belopp, hvarmed fattigvårdsbudgeten öfvesskridits, rätteligen vore 26,272 mark 93 penni. Någon tendens att låta de tillfälliga fattigunderstöden förvandlas till ständiga, hade inom fattigvårdsstyrelsen icke gjort sig gällande. Det tillfälliga anslaget disponerades hufvudsakligen af ordföranden och vore det endast undantagsvis, som styrelsen derur bestående understöd. Sådana ständiga understöd deremot, hvilka uppbyres af understödstagaren personligen, bestämdes endast vid styrelsens sammanträden och fastställdes till beloppet först efter möjligast noggranna undersökning om sökandens tillstånd, dervid det jemväl inträffat att den sökande för någon tid intagits i stadens fattiggård. Någon meningsskiljaktighet beträffande understödens utanordnande hade för öfrigt nästan aldrig egt rum. Dessa, af understödstagarene sjelfve uppburna understöd utgjorde emellertid endast en del, motsvarande 40,689 mark 63 penni, af hela den till 101,396 mark 4 penni uppgående utgiftsposten ständiga understöd. Större delen af denna utgiftspost, 60,706 mark 41 penni, upptoges af kostnaden för utackorderade från fattiggården, för värnlösa barn, för vanartiga gossar i Mörskom och Koivula uppfostringsanstalter, för barn i döfstumsskolan i Borgå och i de lyttas skola m. m. Det vore denna sista kostnad för

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 54. — ²⁾ D:o d:o pg. 52—54. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 11. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 mars § 20.

understödstagare, som under senare år hufvudsakligen stigit, men vore dessa understödstagare sådana, som legaliter fölle fattigvården till last och för hvilka icke kunde beredas vård i fattiggården.

Rigtigheten häraf konstateras af ofvannämnda utskott, som bland annat anför, att beviljandet af understöden i regeln föregåtts af en noggrann undersökning af sökandens lefnadsomständigheter, och att beloppet af understöden snarare under än öfverstigit, hvad i andra kommuner i liknande fall beviljats. Hvad åter beträffar de tillfälliga understöden, anför utskottet, att fattigvårdsstyrelsens protokoll icke derom lemna någon utredning, enär desamma, enligt det system som för närvarande följes, utdelas af styrelsens ordförande och därför endast återfinnas i fattigvårdens räkenskaper.

Till bemötande af anmärkningarna emot Vattenledningskontoret, hade kontoret anført, att dess förråd icke vore större, än som erfordrades för att omedelbart kunna afhjelpa skador å vattenledningsnätet, utan att därför behöfva afvakta sändningar från andra orter. Förrådet vore icke heller afsedt endast till remont, utan äfven för att kontoret städse skulle hafva tillgängligt en del material till nyanläggningar, hvilka vanligen blefve beslutna först i samband med budgeten, så att de för dem erforderliga materialier, i fall de icke funnes på lager, enligt regeln icke skulle kunna erhållas förr, än sent på våren, hvaraf åter följden vore att en dyrbar arbetstid skulle under väntan på materialerna gå förlorad. Bland vattenledningsverkstadens kunder, hvilka bokförts såsom privata, hada ingått äfven hamnbanebyggnadsbestyrelsen och bestyrelsen för de kommunala sjukhusbyggnaderna med omkring 30,000 mark. Af återstående arbeten, för 53,484 mark 72 penni, vore en stor del, för cirka 28,000 mark, obligatoriska, hvadan antalet frivilligt åtagna arbeten, för 23,484 mark 72 penni, icke kunde anses anmärkningsvärdt stort. Vinsten från verkstaden vore icke betydlig, men hade det heller icke varit meningen att göra verkstaden till en inbringande affär. Hvad åter anginge konkurrensen mellan verkstaden och privata entreprenörer, så egde de obligatoriska arbetena rum under en jemförelsevis kort tid af året, nemligen från maj till september. Skulle endast dessa arbeten utföras, skulle verkstaden hvarje vår nödgas antaga en mängd ovana arbetare för att om hösten åter afskeda dem. Genom att verkstaden åtog sig äfven privata uppdrag, funnes deremot möjligheten att fördela arbetena något så när jemnt öfver hela året, och vunnes derigenom fördelen att icke blott kunna behålla samma inöfvade och dugliga arbetare, utan äfven att verkstaden

vore förberedd på sådana ovanliga tilldragelser, som då vårvintern 1893 de privata ledningarna dagligen tillfröso dussintals. Och anser utskottet, som i allo ansluter sig till det anförda, att Vattenledningskontoret fullt tillfredsställande förklarar sig beträffande revisorernes anmärkningar.

Auktionskammarens räkenskaper för år 1893 hafva, efter hvad revisorerne anmält, icke förelagts dem till granskning; hvartill åter auktionskammaren genmält, att någon anhållan af revisorerne om att få genomse räkenskaperna icke gjorts. Revisorernes anmärkning afser således egentligen förhållandet att auktionskammarens räkenskaper icke, i sammanhang med stadens öfriga räkenskaper, tillhandahållits dem. Utan att vilja ingå i pröfning deraf, huruvida auktionskammarens förfarande varit berättigadt eller ej, vill utskottet endast framhålla, att då numera, i förslaget till nytt reglemente för auktionskammaren intagits föreskrift derom, att revisorerne böra granska, huruvida stadens rätt med afseende å auktionsprovisionen iakttagits, i hvilket syfte revisorerne borde beredas tillgång till auktionsverkets räkenskaper, sagda anmärkning af revisorerne torde sakna betydelse för framtiden.

Hvad revisorerne slutligen anfört beträffande ett vedparti i Gammelstaden samt folkskolornas och vattenledningens inventarielängder, anser utskottet att det, såsom endast framhållet till vederbörande myndigheters beaktande, icke påkalla uttalande af utskottet.

Till Stadsfullmäktige insändes ¹⁾ genom Drätselkammaren af Drätselkontoret upprättade och genom dess försorg till tryck befordrade handlingar ²⁾ rörande Helsingfors räkenskaper och bokslut för år 1894; och hade detta bokslut i sammandrag följande utseende:

Stadskassans
bokslut för år
1894.

<i>Inkomster.</i>	
Enligt stat	<i>Tmf.</i> 4,403,306: 70
Utöfver d:o	„ 156,190: 24
Besparing å anslag	„ 391,402: 85
	<i>Tmf.</i> 4,950,899: 79
<i>Utgifter.</i>	
Anslag enligt stat	<i>Tmf.</i> 4,403,306: 70
Anslagen öfverskridna med	„ 147,347: 21
Brist i beräknade inkomster	„ 14,709: 33
	<i>Tmf.</i> 4,565,363: 24
Årets resultat: öfverskott	„ 385,536: 55
	<i>Tmf.</i> 4,950,899: 79

¹⁾ Drks skrf. N:o 65 af den 7 mars. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 6.

Då 1893 års boklut utvisade ett minussaldo till 1894 å *Smf* 804,514: 65
 blir resultatet efter afdrag af förestående „ 385,536: 55
Smf 418,978: 10

men, enär Stadsfullmäktige den 28 December 1894 beslutat att för bestridande af planeringsarbeten invid den under året försålda tomten N:o 2 vid Dalgatan skall i 1895 års stat upptagas en behållning af „ 20,000: —
 ökas detta minus-saldo till *Smf* 438,978: 10

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ att låta med ärendets vidare handläggning bero, till dess berättelsen öfver verkställd revision af stadens räkenskaper för sistlidet år komme under Fullmäktiges behandling.

Revision af stadens räkenskaper för år 1894 och decharge åt stadens nämnder och styrelser.

Ur den till Stadsfullmäktige genom Magistraten insända revisionsberättelsen ²⁾ för år 1894 framgår bland annat, att revisorerne, som på Drätselkammarens kallelse sammantråde den 14 Januari och valde ordförande, under fortgången af sitt arbete funnit:

att stadens löseegendom öfverensstämde med de öfver den förda längderna, hvarföre det ock var för revisorerne ett nöje att framhålla den ordning och omsorg, som af de olika förvaltningarna egnats denna löseegendom;

att stadens drätsel för år 1894 blifvit med omtanke och sakkännedom förvaltad;

att de i Drätselkontorets berättelse ingående tablåer öfver stadens utgifter och inkomster för samma år, bilansen per 31 December, uppgifterna öfver stadens utestående icke förfallna fordringar, dess consoliderade gäld samt donerade fonder i allo öfverensstämde med räkenskaperna;

att till staden donerade, af drätselverket, folkskoledirektionen och fattigvårdsstyrelsen förvaltade fonders obligationer, skuldsedlar och öfriga säkerhetshandlingar äfvensom i stadskassan inneliggande chaussé-obligationer blifvit uppräknade och befunnits öfverensstämde med bokföringen af desamma; samt

att Drätselkontorets böcker och öfriga myndigheters redovisningar blifvit förda med synnerlig skicklighet och omsorg, samt vittna om noggrannhet och omtanke vid förvaltningen.

¹⁾ Stfs prot. den 19 mars § 11. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 20.

På grund af ofvanstående föreslå revisorerna hos Stadsfullmäktige att Drätselkammaren och stadens öfriga förvaltande myndigheter skulle meddelas ansvarsfrihet för redogörelseåret 1894.

Men revisorerna göra också en anmärkning och anföra att revisorerne för 1892 med afseende å de under folkskoledirektionens vård stående fonder framhållit önskvärdheten af en mera ordnad och öfverskådlig uppställning af bokföringen. De oegentligheter, som då påpekades, anse revisorerne fortfarande kvarstå. Af räkenskaperna framgår väl de olika fondernas tillväxt under året, men en fullständig bild, som utvisade, för en hvar fond särskildt, inkomster och utgifter samt såmedels möjliggjorde en direkt kontroll öfver huru fondens medel blifvit förräntade samt dess tillgångar använda, erhålles icke. Enär systemet dessutom vidlåde flere brister, förenade sig revisorerne om revisorerne för 1892 yrkande om införandet af en fullständig, i öfverensstämmelse med principerna för redovisningen af stadens öfriga fonder, anordnad bokföring.

I sammanhang härmed framhålles, att räntorna å fonder, afsedda till stipendier åt elever i stadens folkskolor, icke under året af folkskoledirektionen disponerats.

Dessa anmärkningar hade folkskoledirektionen lemnats tillfälle att bemöta; och anför folkskoleinspektorn V. Öhberg i skrifvelse till Magistraten icke blott att de till folkskolorna donerade fonderna vid årets utgång komma att till Drätselkontorets förvaltning öfverlemnas, utan äfven att räntorna å folkskolornas stipendiifonder för år 1894 visserligen blifvit för sitt ändamål anslagna, ehuru de, af orsak att nödiga uppgifter för belöningarnas insättning i stadens sparbank icke kunde, hufvudsakligen i följd af en lärares under sommaren inträffade död, i tid erhållas, först i början af innevarande år till banken inbetalades. Vid ärendets föredragning beslöto ¹⁾ Fullmäktige tilldela Drätselkammaren och stadens öfriga förvaltande myndigheter den förordade dechargen för år 1894.

Uti en till Magistraten inlemnad till Stadsfullmäktige stäld skrift anhåller *Helsingfors Simsällskap* att ett anslag om 1,000 mark äfven för sommaren 1895 måtte tilldelas sällskapet i och för beredande af gratis-simning och simundervisning åt folkskolebarn och medellösa elever från elementarläroverken; och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige bevilja det begärda understödet, att utgå ur det till Fullmäktiges förfogande ställda anslaget för oförutsedda behof.

Anslag åt Helsingfors simsällskap.

¹⁾ Stfs prot. den 11 juni § 1. — ²⁾ D:o d:o den 19 mars § 25.

Tillskottsanslag
åt bestyrelsen
för arbetshem-
met för kvinnor. Uti en till Magistraten inlemnad till Stadsfullmäktige stäld skrifvelse af den 25 Mars anhåller bestyrelsen för *Arbetshemmet för kvinnor*, jemte insändande af sin berättelse och redovisning öfver anstaltens verksamhet under Januari—Maj månader af år 1894, på i skrifvelsen närmare framhållna skäl, om ett tillskottsanslag på 600 mark för April månad; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige tilldela bestyrelsen det begärda understödet, att utgå ur det för året till Fullmäktiges disposition ställda anslaget för oförutsedda behof.

Fördelning af
Utskänknings-
och Utminuterings
aktiebolags
vinstmedel
för år 1894. Såsom stadens andel uti Helsingfors Utskänknings- och Helsingfors Utminuterings Aktiebolags vinstmedel för år 1894 hade till stadskassan inlevererats, af det förra bolaget 45,065 mark 53 penni och af det senare 33,874 mark 87 penni eller således sammanlagdt 80,940 mark 40 penni. Som Stadsfullmäktige emellertid af dessa medel tidigare ²⁾ anslagit 20,000 mark till underhåll af Högholmen och Fölisön, återstod till disposition för andra ändamål 60,940 mark 40 penni; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige uppå ett för uppgörande af förslag till dessa medels fördelning mellan särskilda sökande enkom tillsatt utskotts förord anslå:

Bidrag till
Svenska teatern. till svenska teaterns bestyrelse, för anordnande under innevarande spelår af 5 folkrepresentationer, 5,000 mark, att utgå med 1,000 mark för hvarje föreställning, med vilkor likväl att representationerna gifvas företrädesvis å sön- och helgdagar samt att biljettprisen icke öfverstiga 75 penni för plats i andra radens fond- och 50 penni i dess sidologer, 25 penni på tredje raden och 50 procent af vanliga biljettpriset för öfriga platser i salongen;

Bidrag till Fin-
ska teatern. åt bestyrelsen för finska teatern för samma ändamål och 6 representationer 5,000 mark, på enahanda vilkor beträffande representationernas anordning samt biljettprisen i öfrigt, utom att biljettpriset för plats i galleriet bestämmes till 25 penni;

Bidrag till Or-
kesterförening-
gen. åt aktiebolaget *Orkesterföreningen i Helsingfors* 5,000 mark, att under tiden från den 1 oktober 1895 till den 1 maj 1896 utbetalas i månatliga rater mot skyldighet för bolaget att under sagda tid underhålla en god orkester af minst 34 man samt åtminstone en gång i månaden uti en för ändamålet lämplig lokal anordna folkkonserter emot en inträdesavgift af högst 25 penni, till hvilka konserter biljetterna böra försäljas främst genom *Helsingfors arbetareförening* och *föreningen Arbetets vänner* samt de oförsålda vid ingången;

¹⁾ Stfs prot. den 9 april § 19. — ²⁾ 1894 års berättelse pag. 20. — ³⁾ Stfs prot. den 11 juni § 13.

- åt *Helsingfors arbetareförening* 3,000 mark till föranstaltande af folkhögskolekurser och populära föredrag; Bidrag till *Helsingfors arbetareförening*.
- åt *föreningen Arbetets vänner* 2,200 mark till bekostande af dess lärokurser och föredrag; Bidrag åt *föreningen Arbetets vänner*.
- åt *Mariaföreningen* 2,300 mark till underhåll af dess herberge för arbetssökande unga kvinnor; Bidrag åt *Mariaföreningen*.
- åt *Fruentimmersföreningen* 3,000 mark till dess arbetshem för ålderstigna kvinnor; Bidrag till *Fruentimmersföreningens* arbetshem för ålderstigna kvinnor.
- åt bestyrelsen för anordnande af *sommarkolonier för arbetande kvinnor* 2,000 mark; Bidrag åt bestyrelsen för anordnande af *Sommarkolonier*.
- åt *föreningen för Lyttas bistånd* 1,000 mark; Bidrag åt *föreningen för Lyttas bistånd*.
- åt *Folkskoledirektionen* 3,000 mark till feriekolonier för folkskolelever; Anslag åt *Folkskoledirektionen* för feriekolonier.
- åt fröken *Alli Trygg* 500 mark till inredning af en samlingssal jemte läsrum för arbetare i *Hermanstad*; Anslag till inredning af en samlingslokal i *Hermanstad*.
- åt *Döfstumföreningen* i *Helsingfors* 500 mark; Bidrag åt *Döfstumföreningen*.
- åt *direktionen för folkbarnträdgårdarna* 13,800 mark till underhåll af dessa trädgårdar under instundande läseår; Anslag åt *direktionen för folkbarnträdgårdarna*.
- till inköp af skulptören *Stigells* grupp *De skeppsbrutne* 7,000 mark; samt Anslag till inköp af *Stigells* grupp *De skeppsbrutne*.
- till fortsättande af arbetena å *Observatoriibergen* 7,640 mark 40 penni. Anslag för arbetena å *Observatoriibergen*.
- Deremot afslog Fullmäktige, äfven på utskottets förslag, de ansökningsur om anslag ur vinstmedlen, som inlemnats af *föreningen Ved åt de fattiga*, *föreningen för befrämjande af barnavård*, *föreningen Djurvännerna* och af bestyrelsen för *Helsingfors allmänna sjuk- och begravningshjelpkassa*.
- På förslag af *Direktionen* för lägre handtverksskolorna hade den svenska parallelklassen i skolan å *Berghäll* från början af år 1894 indragits. Uti skrifvelse till *Stadsfullmäktige* af den 29 Maj föreslår emellertid bemälda *Direktion* att samma parallelklass af förekommen anledning från början af kommande hösttermin åter måtte inrättas och anhåller härför om ett anslag för året å 302 mark, hvartill *Stadsfullmäktige* äfven biföllo ¹⁾, bestämmande tillika att anslaget skulle påföras *Stadsfullmäktiges* dispositionsmedel.
- Uti en annan till *Stadsfullmäktige* stäld skrifvelse af den 5 Oktober anmäler åter *Direktionen* för samma lägre handtverksskolor, att *Direktionen*, sedan tillströmningen af elever till de finska klasserna vid läseårets

¹⁾ Stfs prot. den 11 juni § 6.

ingång varit högst betydlig, ansett nödigt, att den finska klassen uti skolan vid Andregatan N:o 33 blefve delad i tvenne parallellklasser med fördubbladt antal lärare och undervisningstimmar, äfvensom att skolan i Berghäll blefve tudelad med hänsyn till kurserna i linealritning, räkning och bokföring; och anhöll Direktionen förty hos Stadsfullmäktige om ett tillskottsanslag af 848 mark för de nyinrättade parallellklasserna under höstterminen 1895 i enlighet med ett närslutet utgiftsförslag. Härtill biföllo ¹⁾ Stadsfullmäktige.

Anslag för underhåll af Högholmen och Fölisön.

Sedan Drättselkammaren till Stadsfullmäktige insändt ²⁾ Direktionens för Helsingfors Utskänknings aktiebolags till Drättselkammaren, jemte tvenne sammandrag af utgifterna för Högholmen och Fölisön, ställda skriftliga framställning för den 31 Oktober om anslag för underhåll af planteringar och inrättningar å nämnda holmar under kommande år, beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige remittera ärendet till det blifvande budgetsutskottet, och anslogo ⁴⁾ på detta utskotts förslag af Utskänknings- och Utminuterings aktiebolagens vinstmedel för år 1895 åt bolaget 20,000 mark för ifrågavarande ändamål.

Bidrag till ett folkskolehus i Lillhoplaks by.

Med anmälan hos Drättselkammaren att Helsing kommun för uppförande af ett folkskolehus uti Lillhoplaks by tilldelat byn en summa af 5,000 mark, hvilken dock icke vore för ändamålet tillräcklig, hvarföre lägenhetsinnehafvarene i byn vore förbundne att försträcka det bristande, likasom det ock vore deras åligganden att, med undantag af ett årsbidrag å 500 mark af kommunen i dess helhet, aflöna skolans lärare, till den del hans lön icke betäcktes af härför utgående statsbidrag, äfvensom att bekosta allt öfrigt underhåll af skolan, anhöll den för detta skolföretag tillsatta direktionen, att Drättselkammaren, med afseende derå att staden var egare till de till Lillhoplaks by hörande Mejls och Grejus hemman af in summa något mera än $\frac{3}{4}$ mantal, ville utse ett ombud att närvara vid direktionens öfverläggningar i skolfrågan. Sedan Drättselkammaren härtill bifallit och Kammarens ombud närvarit vid skoldirektionens öfverläggningar den 14 Oktober samt derigenom blifvit satt i tillfälle att lemna Kammaren närmare upplysningar i saken, ansåg Drättselkammaren vid ärendets pröfning, att staden icke helt och hållet kunde undandraga sig att med något mindre belopp deltaga uti sjelfva byggnadsföretaget, ehuru någon synnerlig fördel för staden deraf ej vore att emotse. Drättselkam-

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 6. — ²⁾ Drks skrf. N:o 213 af den 31 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 4. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 dec. § 2.

maren förordade ¹⁾ också derföre hos Stadsfullmäktige ett bidrag af stadens medel till uppförande af ifrågavarande skolhus i det mantals förhållande, hvartill de af stadens egande lägenheter i Lillhoplaks by stå till byns eller skoldistriktets hela mantal, d. v. s. ett belopp å 750 mark, att utgå ifrån de för oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande i årets budget upptagna medel; och blef denna framställning af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾.

Bifogande en från *Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening* till folkskoledirektionen stäld skrift af den 25 Februari, deri anhallan göres, att direktionen ville hos Stadsfullmäktige åt folkskolornas lärare och lärarinnor söka utverka ett anslag till resestipendier för besökande af det allmänna nordiska skolmötet i Stockholm under instundande sommar, föreslog folkskoledirektionen i en skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 9 Mars, att Stadsfullmäktige till 14 dylika stipendier, ett hvart å 150 mark, ville anslå ett belopp af 2,100 mark; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige anvisa detta belopp ur det till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof ställda anslag.

På beredningsutskottets förslag ⁴⁾ upptogs den sedan år 1892 hvi-
 lande frågan om förvärfvande för stadens räkning af skulptören Rob. Stigells staty „*De skeppsbrutna*“. Enligt utskottets tanke skulle detta monumentala konstverk, som tillvunnit sig stort erkännande både inom och utom landet, om den uppställdes å någon öppen plats, bidraga till stadens förskönande. Kostnaden för en staty af brons och af samma storlek som den förefintliga gipsstatyn hade af Herr Stigell beräknats till 34,000 mark, men blefve kostnaden, om statyn såsom önskligt vore, erhöle något större dimensioner, omkring 40,000 mark, hvartill komme utgiften för postamentet 4,000 å 5,000 mark. Anslagets belopp blefve sålunda högst 45,000 mark, och hade utskottet tänkt sig platån å södra sidan af Observatoriiberget såsom den lämpligaste platsen för konstverket. Af detta anslag borde enligt utskottets förslag 6,000 mark år 1895 utanordnas ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel samt återstoden i mån af behof fördelas på åren 1896, 1897 och 1898, hvarvid på Stadsfullmäktiges vidare pröfning skulle bero, huruvida de för statyn erforderliga utgifterna under dessa år skulle bestridas ur Utskänknings- och Utminuteringsbolagens vinstmedel eller påföras stadens budget. Detta förslag godkändes ⁵⁾ af Stadsfullmäktige.

Stipendier för besökande af allmänna nordiska skolmötet i Stockholm.

Inköp af skulptören Stigells staty „*De skeppsbrutna*“.

¹⁾ Drks skrf. N:o 206 af den 24 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 20. — ³⁾ D:o d:o den 19 mars § 14. — ⁴⁾ D:o d:o den 9 april § 14. — ⁵⁾ D:o d:o den 30 april § 13.

Anslag för veneriska sjukdomars öfvervakande.

Äfven Stadsfullmäktige affordrades yttrande medels Guvernörens i länet remissresolution af den 8 Mars, åtecknad Poliskammarens till Guvernören den 5 i samma månad aflättna skrifvelse, uti hvilken framhålles den mening att fortsatt kontroll öfver särskildt för lösaktigt lefverne kända personer och prostituerande utan afbrott borde fortgå, till dess denna kontroll kunde ordnas i enlighet med nådiga förordningen af den 28 maj 1894, angående motarbetande af veneriska sjukdomar, äfvensom nådiga kungörelsen af samma dag, innefattande närmare föreskrifter om åtgärder mot dessa sjukdomar; och efter att hafva af Drätselkammaren inhemtat ¹⁾ yttrande och förslag, hvilket i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Helsovårdsnämndens till Drätselkammaren på begäran afgifna utlåtande utgick derpå, att nödiga besigtningar tillsvidare blefve verkställda på samma sätt och i den ordning, som härvid förut vidtagits, af den förra besigtningssläkaren, doktorn W. Saxbäck, som mot åtnjutande af ett månatligt arvode af 500 mark skulle anställas i stadens tjenst, räknadt från den 1 Mars, samt att Stadsfullmäktige såsom utlåtande till Guvernören i länet ville såväl härom som ock om bibehållandet i öfrigt af den härtills följda ordningen vid de prostituerades öfvervakande, med undantag af att några afgifter af dem ej vidare skulle uppbäras utaf besigtningssläkaren, hvilket enligt åberopade kungörelse var förbjudet, underrätta Guvernören; beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige afgifva sitt yttrande i enlighet med detta Drätselkammarens förslag, hvarjemte bestämdes att det behöfliga anslaget skulle påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Upphäfvan-
de af
stadsläkare-
valet
och anslag för
vikarierande
stadsläkare.

Jemte skrifvelse för den 25 Februari sub N:o 38 hade Magistraten öfversändt Stadsfullmäktige till kännedom styrkt afskrift af Guvernörens i länet Magistrat meddelade skrifvelse af den 20 i nämnda månad derom, att det af Stadsfullmäktige den 21 Augusti 1894 förrättade valet till besättande af stadsläkaretjensterna blifvit af Kejs. Senaten upphäfdt och Magistraten anbefalts att sammankalla Helsingfors kommuns samtelige röstberättigade medlemmar för anställande af nytt val i antydt syfte. Uti en annan skrifvelse af samma dag N:o 39 anmälde Magistraten, att Magistraten i anledning af nämnda vals upphäfvande, enär en längre tid yttermera komme att förlida, inman stadsläkaretjensterna kunde ordinariter besättas, samt den för stadsläkarene i Helsingfors den 21 December 1893 fastställda instruktionen emellertid borde träda i tillämpning och vikarier för sagda tjensters bestridande tillförordnas, funnit sig föranlåten

1) Drks skrf. N:o 89 af den 18 april. — 2) Stfs prot. den 30 april § 10.

att anslå vikariatet för merberörda tjänster lediga att hos Magistraten inom fjorton dagar ansökas; och öfverlemnade Magistraten, i enlighet med Helsovårdsnämndens i ärendet hos Magistraten väckta förslag, till Fullmäktiges bepröfvande huruvida icke arvoden åt de blifvande vikarierna kunde af Stadsfullmäktige bestämmas att utgå åt vikarien för första stadsläkaretjänsten med 700 mark i månaden och åt vikarien för andra stadsläkaretjänsten med 250 mark jemväl i månaden. Och blef denna Magistratens framställning af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾.

I en till Magistraten ingifven, den 17 November 1893 dagtecknad skrift hade Stadsfiskalerna Adolf Mesterton och Otto Romillo Fredrik Albrecht framhållit att, sedan genom Kejsrerliga förordningen af den 21 December 1891 angående tillverkning af maltdrycker och af den 9 juni 1892 angående försäljning och utskänkning af maltdrycker samt af sist-sagda dag angående, utom annat, försäljning af bränvin, äfvensom genom stadgan för fiskes idkande i Helsingfors stad underlydande fiskevatten af den 1 Februari 1891 bestämts, att särskilda böter och viten samt beslagsgods, hvilka tidigare tillfallit åklagarene, skulle tillkomma kronan, så hade derigenom deras inkomster undergått en betydlig minskning, hvarför de ock anhöllo att deras löneförmåner blefve förbättrade. På framställning af Magistraten beviljade Stadsfullmäktige jemväl, vid fastställandet af 1892 års budget, ett arvodestillskott åt stadsfiskalerna af 1,200 mark för dem hvardera om året, att utgå intill dess dem af allmänna medel kunde varda tillagdt ersättning för nämnda, till kronan in-dragne bötesandelar eller angående deras löneförmåner varda annorlunda beslutet. Uti skrifvelse af den 31 Oktober 1894 hade derpå stadsfiskal-erna, under förmålan att de, sedan strafflagen den 1 maj 1894 trädt i gäl-lande kraft och alla böter och viten numera tillfalla kronan, härigenom ytterligare lidit en kännbar minskning i sina inkomster, med oberopande af förut omförmälda skrift hemstält att Magistraten måtte hos Stadsfull-mäktige föreslå, att deras löner blefve fastställda till 5,000 mark för dem hvardera om året, med förhöjning af 500 mark efter 5, 10 och 15 års tjänst, samt att den tid, de innehaft sina befattningar, i sådant afseende måtte räknas dem till godo. I den skrifvelse af den 28 November 1894, hvarmed Magistraten beledsagat 1895 års budgetförslag, framhöll i anled-ning häraf Magistraten att, ehuru stadsfiskalerna genom Kejs. reskriptet af den 14 September 1894 samt Handels- och Industri-Expeditionens skrif-

Lönetillägg åt
stadsfiskalerna.

¹⁾ Stfs prot. den 26 feb. § 15.

velse af samma dag tillförsäkrats ersättning för dem frångången andel i böter för öfverträdelser af förordningarne om tillverkning och destillering af bränvin samt försäljning, forsling och upplag af bränvin m. m. äfvensom i värdet för gods, som i stöd af sagda författningar förklarats förbrutet, syntes deras anhållan dock vara förtjent af beaktande. Men emedan frågan om inrättande af en tredje, ordinarie stadsfiskalstjänst härstädes vore beroende på utlåtande af ett utaf Stadsfullmäktige tillsatt utskott, ansåg Magistraten skäl förekomma, att ärendet om reglering af stadsfiskalernes aflöning i sin helhet skulle hänskjutas till beredning af sagda utskott, hvarför Magistraten föreslog att åtgärd härom måtte af Stadsfullmäktige vidtagas.

Det i anledning häraf af Stadsfullmäktige den 29 Dec. 1894 tillsatta utskott föreslår¹⁾ på i dess betänkande närmare anförda skäl, att Stadsfullmäktige ville besluta:

att låta frågan om reglering af stadsfiskalernes aflöning för närvarande förfalla;

att emellertid fortfarande bibehålla stadsfiskalerna vid det provisoriska lönetillskott af 1,200 mark årligen för dem hvardera, som dem tillagts genom Stadsfullmäktiges beslut den 29 December 1893, att utgå till dess härom annorlunda bestämts; samt

att sedan närmare föreskrifter meddelats angående det vederlag, som stadsfiskalerna tillkommer för dem genom strafflagen frångångna bötesandelar m. m., taga frågan om reglering af stadsfiskalernes aflöning omedelbart under behandling.

Utskottsbetänkandet åtföljdes emellertid af en utaf Justitierådmanen Bengt Stenius undertecknad reservation, hvari föreslås:

att Stadsfullmäktige ville, utöfver omförmälda lönetillskott af 1,200 mark, bevilja stadsfiskalerna Mesterton och Albrecht hvardera ett lönetillägg af 100 mark i månaden, att utgå räknadt från årets början till dess oftanämnda föreskrifter om deras godtgörande för dem genom strafflagen frångångna bötesandelar m. m. emanerat eller derom annorlunda förordnats.

Och blef denna reservation, till de delar den afviker från utskottets förslag, omfattad²⁾ af Stadsfullmäktige, som i öfrigt godkände utskottets framställning.

1) Stfs tryckta handl. N:o 13. — 2) Stfs prot. den 19 mars § 22.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 17 Maj anför Helsovårdsnämnden, att de fall af kolera, som uppgifvits redan hafva inträffat i Ryssland liksom ock sjukdomens inneboende egenskap att återuppstå under den varma årstiden å orter, der densamma före vinterns inträde funnits, gifva Helsovårdsnämnden anledning att vidtaga försigtighets åtgärder för sjukdomens möjliga uppträdande i Helsingfors; samt att bland dessa åtgärder en skärpt kontroll öfver gårdsplaner, källare och latriner äro en nödvändighet. Och anhåller nämnden, då dess tillsyningsmän till följd af sin öfriga verksamhet icke kunna hinna med detta sysslande, om bemyndigande att från den 1 Juni till den 1 November för ändamålet anställa tvenne extra tillsyningsmän mot ett arvode, beräknadt efter 2,000 mark per år för dem hvardera.

Anställande af tvenne extra tillsyningsmän vid Helsovårdsnämnden.

Stadsfullmäktige beslöto¹⁾ bemyndiga Helsovårdsnämnden att emot den föreslagna aflöningen antaga tvenne extra tillsyningsmän från tiden från den 1 Juni till den 1 September med rättighet för nämnden att utan skild hemställan förlänga deras anställning till den 1 November, derest nämnden pröfvade detta nödvändigt.

Sedan Hamnbyggnadsdelegationen den 5 September underrättat Drätselkammaren, att det nya varuskjulet å Magasinskajen blifvit fullbordadt och af delegationen emottagits, så att skjulet, som redan under byggnadstiden anlåtats, kunde upplåtas för sitt ändamål, hade Drätselkammaren, med anslutning till delegationens i samråd med trafikanter samt tull- och hamnmyndigheter uppgjorda förslag beträffande skjulets användande och sedan Hamn- och Vattenledningskontoren yttrat sig i saken, hemstält²⁾:

Ordningsregler för begagnande af varuskjulet å Magasinskajen.

a) att Stadsfullmäktige ville för efterrättelse tillsvidare antaga följande bestämningar beträffande varuskjulets begagnande:

att skjulet blefve stäldt under Hamnkontorets inseende;

att för sådant ändamål kontorets nuvarande betjening skulle tillsvidare och på försök förstärkas med en uppsyningsman, hvars speciela uppdrag blefve att hafva uppsigt öfver skjulet och till detsamma hörande inventarier, förvara nycklarna till skjulet, då desamma icke komme att handhafvas af tullmyndigheterna, angifva ordningen för lasternas placering i skjulet, hålla reda på sådana varor, hvilka komme att påföras platshyra för öfverliggedagar, och öfver dessa, så ofta nödigt vore, inlemna uppgifter till Hamnkontoret, samt emellertid tillse att varorna icke

¹⁾ Stfs prot. den 21 maj § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 186 af den 26 sept. (Stfs tryckta handl. N:o 25.

finge bortföras förr än platshyran blifvit erlagd, hvarjemte uppsyningsmannen skulle ombetros uppsigten öfver belysningen i skjulet och å kajen samt utminuterungen af vatten från vattenposterna på södra hamnens kajer;

att denne uppsyningsman skulle antagas af Drätselkammaren efter det hamnkaptenen i samråd med tullförvaltaren föreslagit kandidat till platsen;

att uppsyningsmannen, som borde vara en ordentlig, fullt pålitlig samt skrif- och räknekunnig person äfvensom ega någon kännedom om handelsvaror, skulle tillerkännas en lön af 1,800 mark per år;

att då tullpliktigt gods funnes upplagdt i skjulet, Tullkammaren skulle ega omhändertaga nycklarna till de afdelningar af skjulet, der sådana varor funnes upplagda, med skyldighet för tulltjenstemännen att öppna dessa afdelningar, för insättande i dem af mera gods eller uttagande af i dem upplagda varor, alla de tider, då lossning och lastning i allmänhet finge försiggå, jemte det varuegarene skulle befrias från alla extra kostnader för bevakningen af varorna nattetid;

att varor, som sjöledes hit inkomma och lossades i skjulet, finge der förvaras afgiftsfritt under tre dygn, då varorna vore destinerade till mottagare i Helsingfors, under fem dygn, då varorna komme att härifrån med jernväg afsändas till annan ort, samt under åtta dygn, då varorna vore afsedda att sjöledes försändas till annan ort eller utgjorde exportgods, dock att fritiden för varor, som sjöledes skulle befordras vidare till orter vid Bottniska viken norr om Björneborg, bestämdes till fjorton dagar;

att ej blott Hamnkontoret finge, då behovet så fordrade, ålägga varuemottagare att bortföra sina varor, utan derjemte en maximitermin bestämdes för godsets äfven mot betalning tillåtna upplagring i skjulet, nemligen fjorton dagar för gods, destineradt till varuemottagare i Helsingfors, och en månad för allt öfrigt gods;

att den slutliga dispositionen af varorna gåfve utslaget, till hvilken kategori sådana varor, som skulle påföras platshyra, borde hänföras;

att sådana varor, hvilka genom sin beskaffenhet kunde skada andra, särskildt salt sill, syror, torrskiff, terpentin och stenkolstjära, icke borde få i skjulet insättas; samt

att ordningsregler för varuskjulets begagnande äfvensom taxa för öfverliggedagsafgiften skulle, på landets båda språk affattade, tryckas i stort format och i hvarje afdelning af skjulet uppläsas;

b) att Fullmäktige ville, äfven tillsvidare och på försök, såsom plats-hyra för öfverliggetid bestämma:

för hit destineradt gods 40 penni per qvadratmeter och dag med två pennis förhöjning för hvarje dag;

för gods, som bortföres med jernväg eller sjöledes, hälften af denna hyra;

c) att Fullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att för uppsigt öfver varuskjulet och härmed sammanhängande uppdrag provisoriskt anställa den föreslagna uppsyningsmannen mot en aflöning af 150 mark i månaden, hvilken lön under innevarande år skulle utgå från Stadsfullmäktiges dispositionsmedel; äfvensom

d) att Drätselkammaren dessutom bemyndigas att vidtaga alla af ofvanstående beslut föranledda åtgärder.

Slutligen hade Drätselkammaren med afseende å ärendets brådskande beskaffenhet, i det att skjulet, ehuru i afsaknad af ordningsregler och tillräcklig uppsigt, vore i fullt bruk, öfverlemnadt till Fullmäktiges bepröfvande, huruvida icke de af Fullmäktige i saken fattade beslut äfven genast kunde förklaras justerade.

Detta förslag remitterades emellertid¹⁾ af Stadsfullmäktige till ett för ärendets vidare beredning särskildt tillsatt utskott; och föreslog²⁾ detta utskott, efter att hafva i saken hört Tullkammaren i Helsingfors och fått emottaga dess skrifvelse N:o 500 af den 8 Oktober, på i betänkandet närmare afgifna skäl, att Stadsfullmäktige ville besluta:

att anmoda Drätselkammaren att med Tullkammaren söka träffa uppgörelse angående skjulets ställande under tillsyn af en uppsyningsman, hvilken af Tullkammaren bland vederbörande tulltjenstemän eller betjente till sysslan förordnas, och hade de åligganden, denne funktionär enligt Drätselkammarens skrifvelse skulle åligga, med undantag af omsorgen om vattenposterna och utminuterung af vatten från dem;

att för aflönandet af sagde uppsyningsman anslå ett månatligt arvode af 100 mark;

att fastställa följande afgiftsfria liggetid för gods, som upplägges i skjulet, nemligen: fyra dagar, då godset är destineradt till mottagare i Helsingfors eller afsedt att afgå härifrån med jernväg, samt fjorton dagar, när godset skall härifrån afsändas sjöledes, exportgoods inbegripet,

¹⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 10. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 25.

hvilken fritid beräknas från, men ej med den dag, lossningen slutat, till samt med den dag, godset bortföres;

att bestämma att annat gods, utom exportgods, skall efter ofvannämnda liggetids utgång omedelbart ur skjulet bortforslas;

att deremot för exportgods medgifva en ytterligare liggetid af fjorton dagar mot en afgift af 25 penni för qvadratmeter golfyta och dag, efter hvilken tids förlopp jemväl sådant gods bör ur skjulet bortföras;

att låta frågan om vidare afgifter för skjulets begagnande förfalla;

att utminuteringen af vatten från vattenposterna vid Södra kajen skulle ske genom hamnbetjeningens försorg till ett pris af 30 penni per kubikmeter, att betalas kontant vid vattnets levvererande: samt

att åt Drätselkammaren uppdraga att vidtaga alla af ofvanstående beslut i öfrigt föranledda åtgärder.

Och godkändes¹⁾ af Stadsfullmäktige detta utskottets förslag, likväl med sådan ändring därå, att med ordet „dagar“ skulle förstås „dygn“ och att ytterligare liggetid af 14 dagar skulle medgifvas icke blott exportgods, utan äfven sådant importgods, som sjöledes afgick till orter norr om Uleåborg. Slutligen bestämdes, att samteliga af Stadsfullmäktige nu beslutna anordningar beträffande varuskjulets begagnande skulle gälla till en början blott till nästkommande års utgång, inom hvilken tid Drätselkammaren egde inkomma med anmälan, huruvida ändringar härutinnan vore af behovet påkallade.

Föreningens för
välgörenhetens
ordnande ansö-
kan om under-
stöd.

Föreningen för välgörenhetens ordnande, som i sitt sträfvande att motarbeta tiggeriet i staden och genom anskaffande af arbete åt de fattiga ersätta utdelandet af allmosor, bland andra åtgärder i angifvet syfte sedan början af sistlidet år i staden underhållit en tvättinrättning, uti hvilken arbete beredts åt ända till 30 medellösa familjemödrar i veckan, hade genom sin styrelse uti en till Fullmäktige inlemnad skrift af den 19 Februari anhållit om ett tillfälligt understöd ur stadskassan för sagda inrättning på 1,200 mark, hvilken summa pröfvats erforderlig för underhåll af tvättinrättningen intill den 1 instundande Maj, utöfver de belopp af omkring 400 mark i månaden densamma antogs komma att inbringa. På förslag²⁾ af Drätselkammaren, hvars yttrande Stadsfullmäktige infordradt³⁾ och som ansåg att tvättinrättningen drefs på ett opraktiskt sätt, hvarföre den ock var ett inproduktivt företag och en ojemn och

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 17. — ²⁾ Drks skrf. N:o 62 af den 7 mars. — ³⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 8.

svår konkurrent till stadens privata tvätterskor, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige afslå ifrågavarande ansökan.

I anledning af en uti tidningen Nya Pressen för den 6 Juli införd uppsats, innefattande klagomål öfver oordningar inom Hermanstad villa-Aflönande af en poliskonstapel i Hermanstad. område, hade Guvernören i länet infordrat uppgifter och yttrande såväl af Ordningssmannen å Guntäckt, Rautell, som ock af kronofogden i Helsinge härad, samt medels resolution af den 21 September remitterat ärendet till Magistraten i Helsingfors, för att tillställas Stadsfullmäktige, hvilka anmodas taga under ompröfning, huruvida icke medel kunde af staden anslås för aflönande af en poliskonstapel i Hermanstad, den der skulle tillkomma enahanda löneförmåner, som stadens poliskonstaplar åtnjuta. I detta ärende hade Drätselkammarens utlåtande infordrats och anför²⁾ Drätselkammaren, att Kammaren för sin del såväl med afseende å den stora folkmängd, som är bosatt i Guntäckt villastäder — i antal öfverstigande folkmängden uti åtskilliga af landets mindre städer — som ock med hänsyn dertill att befolkningen i dessa villakomplexer till det ojemförligt största antalet utgöres af kroppsarbetare och löst folk, anser det vara högst önskligt att polismakten å Guntäckt egendom förstärktes med en poliskonstapel, på sätt ordningssmannen Rautell och kronofogden i häradet föreslagit, men att denna poliskonstapel i enlighet med § 1 i nämnda förordningen af den 10 Februari 1891, angående åtgärder till förbättrande af polisvården på landet, aflönas af kronan, då ju staden redan bekostar en ordningsman för orten. Och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige att med anslutning till Drätselkammarens skrifvelse i öfrigt i skrifvelse till Guvernören anhålla, att Guvernören ville utverka ifrågavarande poliskonstapels aflönande af statsmedel, i analogi med hvad fallet är i Wiborgs och Tammerfors städers närmaste omgifningar.

Sedan hos Drätselkammaren under år 1893 af några stadens tra-Nedsättning af broavgifter för props och slipved. fikanter gjorts framställning om möjlig lindring uti den enligt nu gällande trafiktaxa utgående broavgift för sågstock, som härstädes försågas för export till utrikes ort, tillsatte Drätselkammaren ett utskott för att i ärendet afgifva yttrande och förslag.

På i sitt utlåtande anförda skäl föreslog detta utskott, att framställningen om lindring uti broavgiften i det ofvan angifna syftet icke måtte till någon åtgärd af Kammaren föranleda; men i sammanhang härmed

1) Stfs prot. den 19 mars § 9. — 2) Drks skrf. N:o 191 af den 3 okt. — 3) Stfs prot. den 29 okt. § 7.

framhöll utskottet, hurusom props och slipved icke finnas upptagna i taxan, hvarefter broavgifter uppbäras, och att i särskilda fall vid debitering af sagda afgift för sådant virke af större dimensioner detsamma likstälts med mindre timmerstock eller spiror, för hvilka afgiften utgör en penni stycket. Vid sådant förhållande och som dylik beskattning icke synes stå i skäligt förhållande till varans värde och broavgiften för dylikt virke, oberoende af dess dimensioner, enligt utskottets förmenande borde beräknas efter kubik innehåll och utgå med enahanda belopp, som enligt taxan erlägges för brännved, eller tolf penni för fyra kubik meter, föreslog utskottet att broavgiften för props och slipved skulle beräknas efter tre penni per kubikmeter,

Vidare föreslog sistnämnda utskott, då det synes vara stridande emot stadens välförstådda intresse att med kostnader belasta travaror, som med farkost utan tullkamarpass inkomma från landsorten för att omlastas direkt i fartyg för export till utrikesort, att åtgärd skulle af Drättselkammaren vidtagas derom, att dylika trävaror vid inkommande blefve från broavgift befriade.

Vid ompröfning fann Drättselkammaren dessa utskottets förslag billiga och välbetänkta samt hemstälde¹⁾ derföre att Stadsfullmäktige ville godkänna desamma och af Kejs. Senaten utverka fastställande å dem.

Sedan Stadsfullmäktige för ärendets vidare beredning utsett²⁾ ett särskildt utskott inom sig, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på sistsagda utskotts förslag⁴⁾ att hos Kejs. Senaten utverka sådan ändring af den för, utom annat, uppbörden af broavgift den 1 april 1892 fastställda taxa; att sagde afgift för props och slipved skulle beräknas efter tre penni per kubikmeter: samt att trävaror, som med farkoster utan tullkamarpass inkomma från landsorten för att omlastas direkt i fartyg för export till utrikes ort, blefve från broavgift befriade.

Fastställelse af
förändrad taxa
för uppbärande
af broavgifter i
Helsingfors.

Jemte skrifvelse för den 30 November sub. N:o 247 öfversände Magistraten Stadsfullmäktige till kännedom styrkt afskrift af Civilexpeditionens i Kejs. Senaten till Guvernören i länet aflättna skrifvelse för den 11 i nämnda månad jemte Guvernörens derå tecknade resolution af den 21 i samma månad i frågan om förändrad taxa, hvarefter broavgifter i Helsingfors framdeles skola beräknas och uppbäras, i fullständig öfverensstämmelse med Stadsfullmäktiges här ofvan anförda beslut. Magistra-

¹⁾ Drks skrf. n:o 49 af den 21 febr. — ²⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 5. — ³⁾ D:o d:o den 1 okt. § 13. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 22.

ten meddelar tillika att Drätselkammaren underrättats om Kejs. Senatens beslut i ämnet samt anmodats att delgifva Trafikkontoret nämnda beslut och ombesörja tryckning af den derigenom ändrade trafiktaxan. Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige i afgifvande skrifvelse ej mindre underrätta Magistraten om dagen för handlingarnas delgifvande, än ock anhålla om Magistratens åtgärd för tillställande af fyra tryckta exemplar af den sålunda förändrade taxan till Guvernören i länet.

Uti en till Hans Kejs. Majestät stäld och genom Guvernörens i länet embetsåtgärd till Kejs. Senaten insänd skrift hade Stadsfullmäktige på upptagna skäl i underdånighet hemställt ²⁾:

Åtgärder för möjliggörande under vintermånaderna af seglation å Helsingfors hamnar.

1:o) att isbrytarfartyget Murtaja framdeles finge så länge in på vintern kvarhållas i Helsingfors och så tidigt om våren hitbeordras, som med säkerheten för Hangö hamns öppenhållande för seglats kunde vara förenligt;

2:o) att sådan nedsättning i jernvägsfrakten för öfver Helsingfors hamnar vintertid från och med den 15 December till den 1 Maj in- och utgående varor måtte beviljas, som medgifvits för import och export öfver Hangö beträffande vissa varor; samt

3:o) att denna nedsättning blefve gällande för så lång tid framåt, som faststälts för Hangö hamn passerande varor.

Och underrättades Stadsfullmäktige uti skrifvelse af den 9 Februari sub N:o 41 från Magistraten, som genom Guvernörens remissresolution af den 3 i sagda månad erhållit del af Kejs. Senatens i anledning af ofvanstående underdåniga ansökan vid föredragning den 16 föregående Januari fattade beslut, innehållande i hufvudsak att, då beträffande isbrytarfartyget Murtaja äfven härförinnan iakttagits, att fartyget afsändts till Hangö först i början af Januari och åter hitbeordrats, sedan behovet af dess tjenster för upprätthållande af trafiken på Hangö upphört, samt när Kejs. Senaten allaredan den 6 December 1894 förordnat att för varor, som under tiden från och med den 15 December sagda år till den 1 Maj 1895 importeras eller exporteras öfver hamnstäderna i landet, skall beräknas enahanda fraktagifter, som af Kejs. Senaten den 22 Maj 1890 faststälts att gälla för import af varor öfver Hangö, Kejs. Senaten funnit Stadsfullmäktiges ofvanberörda framställningar icke till åtgärd föranleda.

¹⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 4. — ²⁾ 1894 års berättelse pgg. 104—106.

I anledning häraf beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige meddela innehållet af berörda skrifvelse Drätselkammaren till kännedom och för vidtagande af de åtgärder, som påkallades af Stadsfullmäktiges den 8 Mars 1894 fattade beslut om nedsättning för tiden från den 15 December till den 1 Maj af trafik- och hamnumgålderna med 50 % af deras enligt fastställd taxa utgående belopp.

Nedsättning i trafik- och hamngälder för varor och fartyg, som vintertid sjöledes ankomma till Helsingfors.

Då Kejs. Senaten, såsom från ett Jernvägsstyrelsens cirkulär af den 3 Maj 1895 närmare framgår, för tiden från den 15 December sagde år till den 1 Maj 1896, i afvaktan på ny frakt-tariff för statsjernvägarne, förlängt rättigheten till tidigare gällande fraktnedsättning vid transport å statsjernvägarne af varor, som öfver hamnstäderna i landet — och således äfven öfver Helsingfors — importeras och exporteras; och då vid i öfrigt oförändrade förhållanden samma skäl till nedsättning i stadens trafik- och hamnafgifter för år 1895 som för föregående år förelåg, hemstälde²⁾ Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville för kommande vinter från och med den 15 December till den 1 Maj nedsätta trafikafgifterna och hamnumgålderna med 50 % af deras enligt gällande taxa utgående belopp för varor och fartyg, hvilka kommit öfver Östersjön; och blef denna hemställan af Stadsfullmäktige godkänd³⁾.

Hamnkontorsbokhållarens löneförmåner.

Jemte anmälan att Hamnkontorsbokhållaren Rob. Wilh. Malmberg den 11 Juni affidit samt att Drätselkammaren på Hamnkaptenens förslag förordnat kapten Teodor Hjelt att tillsvidare bestrida hamnkontorsbokhållaretjensten mot åtnjutande af samma fixa lön och öfriga med tjensten förenade förmåner, hvilka tillfallit tjenstens senaste innehafvare, hänskjöt⁴⁾ Drätselkammaren till förnyad behandling af Stadsfullmäktige den redan under år 1891 väckta frågan⁵⁾ om reglering af tjenstemännens vid stadens hamnkontor löneförmåner, till den del den rörde hamnkontorsbokhållarebefattningen; samt hemstälde i sådant syfte, att Stadsfullmäktige ville godkänna icke allenast Drätselkammarens vidtagna åtgärder beträffande den lediga hamnkontorsbokhållaretjenstens bestridande tillsvidare, utan äfven tidigare i ärendet gjordt förslag, att hamnkontorsbokhållarens aflöning skulle fastställas till 3,500 mark om året med 10 % förhöjning efter respektive 5 och 10 år, hvarförutom honom tillkomme en half procent af den uppbörd, som på hamnkontoret uppdebiteras. Och blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige godkänd⁶⁾ med

¹⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 242 af den 28 nov. — ³⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 123 af den 13 juni. — ⁵⁾ 1893 års berättelse pg. 105. — ⁶⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 6.

det tillägg, att hamnkontorsbokhållaren skulle antagas på sex månaders uppsägning.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrift af den 6 December sistlidet år hade Helsingfors Elektriska belysningsaktiebolag anhållit att bolaget, som allt sedan staden antog i sin tjänst en stadselektrotekniker erlagt full aflöning för denna funktionär samt dessutom betalt arvode för de afsyningar, elektroteknikern utfört å bolagets ledningar, och detta ehuru stadens elektrotekniker anlåtats icke allenast för andra firmor, som leverera elektrisk belysning i staden, utan äfven för stadens eget behof, måtte återfå de belopp, bolaget sålunda genom öfverdebitering inbetalt till stadskassan, äfvensom för framtiden blifva befriadt från erläggandet af stadselektroteknikerns fixa aflöning. Stadsfullmäktige hade nämligen vid den 10 Juni 1890 hållet sammanträde, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett för ärendets beredning tillsatt utskotts förslag, beslutit att på vissa villkor tillåta ej mindre H:fors Elektriska belysningsaktiebolag och Hofrådet Wadén att å stadens gator och allmänna platser uppställa och begagna stolpledningar för levererande af elektrisk belysning, än ock Omnibus aktiebolaget härstädes att för öfverförande af elektricitet såsom drifkraft anlägga ledningar i staden, för hvilkas öfvervakande skulle anställas i stadens tjänst en elektrotekniker; och redan tidigare eller vid sammanträde den 10 September 1889, då H:fors elektriska belysningsaktiebolag beviljades provisoriskt tillstånd till dragande af elektriska kablar öfver och längs stadens gator och allmänna platser, hade af Fullmäktige bestämts, att alla kostnader för elektriska ledningars godkännande och öfvervakande skulle drabba anläggaren af desamma och icke staden. På grund af dessa beslut har uti stadens budgeter allt sedan 1892 upptagits såväl å utgifts- som inkomstsidan ett belopp af 1,200 mark till aflöning åt en stadselektrotekniker, i det ifrågavarande lön skulle endast förskottsvis ur stadskassan utbetalas. Då emellertid af de tre ifrågasatta elektriska ledningarna endast en eller H:fors elektriska belysningsaktiebolags kommit till stånd, har detta bolag allena fått bestrida stadselektroteknikerns lön. Som nu häri förelåg en orättvisa, föreslog¹⁾ Drätselkammaren, att Fullmäktige för framtiden, räknat från årets början, ville befria Elektriska belysnings aktiebolaget härstädes från skyldigheten att erlægga stadselektroteknikerns årslön, hvilken skulle utgå ur stadens allmänna medel samt för ett kommande år något nedsättas; och blef

H:fors Elektriska belysningsaktiebolags befriande från deltagande i aflöning af stadens elektrotekniker.

¹⁾ Drks skrf. N:o 90 af den 18 april.

denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige bifallen¹⁾, hvarjemte Fullmäktige beslöto att häraf föranledda utgifter för innevarande år skulle bestridas ur det till Stadsfullmäktiges förfogande ställda anslaget för oförutsedda behof.

Stadsbetjentes
anhållan om
löneförhöjning.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 29 April anhöll A. F. Fagerholm jemte tio andra stadsbetjenter, under förmälan att deras tjänstepligter och arbeten under de tio senaste åren, hvarunder deras löner utgjort 1,100 mark, blifvit så betungande att de uteslutande äro vid dem bundna och ej hafva någon tid öfrig till annat förvärf, det Stadsfullmäktige ville tillerkänna dem löneförbättring och hemstälde i sådant fall om en förhöjning af deras löner till 1,400 mark. Förrän vidare i saken tillgjordes beslöto²⁾ Stadsfullmäktige inhemta Rådstufvurättens och Magistratens yttrande i ärendet. Och anmäler i sådant syfte Rådstufvurätten i skrifvelse af den 27 Maj sub N:o 131, att Rådstufvurätten visserligen uppskattar de vid rätten anstälde stadsbetjentes stämmingsarvode m. fl. extra inkomster i medeltal för enhvar till 300 å 400 mark för år, hvarigenom deras årliga inkomster jemte lönen belöpte sig till 1,400 å 1,500 mark, men föreslår likväl, på de af sökandene anförda skäl och då det visat sig svårt att för den nuvarande aflöningen erhålla dugliga sökande till stadsbetjentesysslorna, att sökandenes anhållan måtte bifallas. Magistraten åter föreslår i skrifvelse af den 8 Juni, att åt de stadsbetjente, hvilka nyligen efter konkurrens med andra sökande blifvit till sina befattningar antagne, icke skulle beviljas någon löneförhöjning, men att åt de betjente deremot, hvilka redan en längre tid varit i stadens tjänst anstälde, skulle tilläggas, räknadt från årets början, en löneförhöjning af 100 mark för fem års och ytterligare 100 mark för tio års tjänstgöring, och att denna löneförhöjning skulle tillkomma icke allenast ordinarie stadsbetjente, utan äfven sådana på extra stat antagna betjente, hvilka kunna åberopa sig på stadigvarande tjänstgöring under den föreslagna tiden. Magistraten upplyser tillika att, i händelse Magistratens framställning blefve godkänd, ifrågavarande löneförhöjning omedelbart skulle tillfalla 2 stadsbetjenter för fem och 5 stadsbetjenter för tio års tjänstgöring med inalles 1,200 mark för året. Och blef detta Magistratens förslag af Stadsfullmäktige godkändt³⁾, hvarhos bestämdes att det för året för ändamålet erforderliga beloppet skulle påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

¹⁾ Stfs prot. den 30 april § 9. — ²⁾ D:o d:o 14 maj § 6. — ³⁾ D:o d:o 11 juni § 19.

Uti en till Stadsfullmäktige ingifven skrift hade Bestyrelsen för *Arbetareföreningens* folkhögskolor, i anledning deraf att åhörarenes antal tilltagit så, att utrymme icke kunde beredas annorlunda än genom upphyrande af salen i Frivilliga brandkårens hus, anhållit om ett tillskottsanslag för ifrågavarande kurser under innevarande läseår; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige i omförmält afseende bevilja ett belopp af 1,700 mark, att förskottsvis bestridas ur stadskassan och i sinom tid ersättas denna ur Utskänknings- och Utminuterings aktiebolagens härstädes vinstmedel.

Anslag för Arbetareföreningens folkhögskolekurser.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 3 Maj anhöll Justitierådsmannen E. Bergh, med förmälan att han uti 35 års tid tillhört Helsingfors stads råd och på i skriften för öfrigt närmare framhållna skäl, att frågan om hans pensionering måtte af Stadsfullmäktige omedelbart tagas under ompröfning och honom i pension tillerkännas hans innehafvande löneförmåner, bland hvilka äfven ingick ersättning för till staden indragna bouppteckningsprocenter; och hoppades sökanden, då det icke torde kunna anses vara tvifvel underkastadt, att aflöningsfondens särskildt bokförda tillgångar förslå till de tjänstemäns pensionering, för hvilkas aflönande dessa tillgångar äro anslagna, att något hinder icke skulle föreligga för ett villfarande af hans begäran. Stadsfullmäktige beslöto ²⁾ emellertid, efter att vid ett föregående sammanträde hafva bordlagt ³⁾ ärendet, att det skulle lemnas beroende till dess utskottet ⁴⁾ för frågan om pensionering af stadens tjänstemän inkommit med sitt betänkande.

Justitierådsmannen E. Berghs ansökan om pension vid afskedstagande.

Biläggande ett prestbetyg och en skrifvelse af Hamnkaptenen hade af lidne Hamnkontorsbokhållaren Rob. Wilh. Malmbergs efterlemnade enka, Anna Malmberg, uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Magistraten inlemnad skrift anhållit att henne och hennes fyra minderåriga barn måtte tilldelas någon pension. På förslag af Drättselkammaren, till hvars utlåtande ärendet remitterats och som framhöll ⁵⁾ att kaptten Malmberg varit jemförelsevis kort tid anställd i stadens tjänst samt att den af honom efterlemnade förmögenheten, efter afdrag af skulder och andra afkortningar, måste uppskattas till minst 5,700 mark, beslöto ⁶⁾ Stadsfullmäktige afböja ifrågavarande ansökan.

Enkefru Malmbergs ansökan om pension.

Uti en till Magistraten inlemnad, till Stadsfullmäktige stäld skrift anhöll af lidne stadsbetjenten Rudolf Fred. Tångs efterlevande enka Edla

Stadsbetjenten Edla Johanna Tångs anhållan om understöd.

¹⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 17. — ²⁾ Stfs prot. den 21 maj § 9. — ³⁾ D:o d:o den 14 maj § 23. — ⁴⁾ 1893 års berättelse pg. 103. — ⁵⁾ Drks skrif. N:o 243 af den 28 nov. — ⁶⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 14.

Johanna Tång att åt henne måtte tillerkännas ur stadskassan antingen en årlig pension för hennes återstående lifstid till belopp, som Stadsfullmäktige kunna pröfva skäligen, eller att, derest dylik förmån ej kunde henne beviljas, åt henne skulle i ett för allt förunnas någon penningegratifikation såsom ett ynnestfullt vedermäle från stadens sida för den långa tid, henes man oafbrutet och oförvitligt stått i stadens tjenst. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ på förslag ²⁾ af Drätselkammaren, hvars yttrande infordrats, att åt enkan Tång, för såvidt hon förblifver ogift, för sin återstående lifstid tillerkänna ett årligt understöd af 120 mark, och skulle budgetsutskottet, för penningebeloppets upptagande i förslaget till stadens utgiftsförslag för år 1896, om beslutet underrättas.

Understöd åt skogvaktarencan Maria Eriksson.

Uti en till Drätselkammaren stäld skrift af den 17 Oktober anhöll skogvaktarencan Maria Eriksson, inlemnande ett prestbetyg, hvaraf framgick att hon var född den 12 Oktober 1847 samt hade tre minderåriga barn; att hon och desse hennes barn, sedan hennes man skogvaktaren Karl Gust. Eriksson, som från den 20 Juni 1877 tjenat staden till den 15 Oktober 1895, då han afled och lemnade sin familj i utblottade omständigheter; måtte komma i åtnjutande af ett lifstidsunderstöd ur stadskassan. Och förordade ³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, med afseende å skogsvakten Erikssons långa tjenstetid, sökanden till erhållande af en årlig pension af 120 mark, att för redogörelseåret under två månader utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel och för nästkommande år intagas under hufvudtitel XV i utgiftsstaten. Denna framställning godkändes ⁴⁾ af Stadsfullmäktige.

Understöd åt värnepliktiges hustru och barn.

I enlighet med Fattigvårdsstyrelsens i saken afgifna yttranden beviljades ⁵⁾ åt smedshustrun Matilda Josefina Sundman och arbetarehustrun Olga Maria Kalenius enhvar ett understöd af 15 mark i månaden, att utgå från den 10 och 1 november 1894, så länge deras män Adolf Fred. Sundman och Joh. Max Kalenius qvarstode i aktiv krigstjenst, utan att åtnjuta pension utöfver två månader.

Läkarenes i Tölö distrikt och vid stadens arbets och fattig-gård tjenstverksamhet och aflöningar.

Enär med den 1 Juni skulle utgå de tre år, för hvilka Medicinedoktorn W. Cygneus antagits till läkare i Tölö distrikt och samma dag äfven tilländalöpa den tid, för hvilken Doktorn Emil Hougberg antagits att handhafva läkarevården vid den å villan Stengård inrättade anstalten för

¹⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 7. — ²⁾ Drks skrf. N:o 237 af den 21 nov. — ³⁾ Drks skrf. N:o 216 af den 7 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 6. — ⁵⁾ D:o d:o den 30 april § 6 & 14 maj § 19.

sinnessjuka; och då det förslag angående framtida handhafvande af läkarevården i Tölö distrikt och fattiggården med dess dävårdsanstalter, hvaröfver Helsovårdsnämnden uti skrifvelse af den 5 April sub N:o 16 afgifvit yttrande, icke af Stadsfullmäktige slutbehandlats, anmälte Helsovårdsnämnden i skrifvelse af den 31 Maj, att nämnden vidtalat doktorerna Cygneus och Hougberg att på samma sätt som förut och emot åtnjutande af samma arvode fortfarande bestrida sina respektive befattningar, hvartill de äfven förklarar sig villige, och blef denna Helsovårdsnämndens åtgärd af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾).

Tidigare eller uti skrifvelse sub N:o 17 äfven af den 5 April hade Helsovårdsnämnden emellertid hos Stadsfullmäktige hemställt ²⁾:

att en läkare med skyldighet att handhafva läkarevården vid stadens arbets- och fattiggårds såväl sjuk- och sinnessjukafdelning som ock å sinnessjukanstalten å Stengård mot ett årligt arvode af 3,000 mark måtte från och med den 1 Juni innevarande år för en tid af sex år i stadens tjenst anställas, samt att tjensten ifråga blefve ledig anslagen med skyldighet för den blifvande innehafvaren att ställa sig till efterrättelse de instruktioner, som i vederbörlig ordning framdeles kunna honom meddelas; äfvensom

att Stadsfullmäktige, med bibehållande af läkaren i Tölö distrikt vid de löneförmoner 3,600 mark, han härintills åtnjutit, men med befriande af honom från läkarevården vid stadens arbets- och fattiggård, ville anmoda Magistraten att anslå berörda tjenst ledig att i vanlig ordning från den 1 instundande Juni ansökas.

Detta ärende afgjordes af Stadsfullmäktige likväl först i sammanhang med slutlig handläggning af reglementet för stadens dävårdsinrättningar och bestämde ³⁾ Stadsfullmäktige då läkarens vid stadens arbets- och fattiggårds samtliga sjukafdelningar årliga arvode till 3,600 mark och läkarens i Tölö distrikt till blott 3,000 mark. I öfrigt godkändes ofvan anförda framställning af Helsovårdsnämnden, som tillika skulle anmodas att inkomma med nytt förslag angående tiden för ifrågavarande tvenne läkarebefattningars ledigansläende.

Enär uti § 1 af nådiga förordningen om utgörande af skatt för hundar, gifven i Helsingfors den 14 December 1894, bland annat bestämes, att egare af hund skall för densamma i årlig skatt till kommunen

Beloppet af
hunds-katten.

1) Stfs prot. den 11 juni § 10. — 2) Stfs tryckta handl. N:o 15. — 3) Stfs prot. den 19 dec. § 18.

erlägga, i stad eller köping minst fem och högst tjugu mark, ankommande det å kommunerna att inom förenämnda begränsning fastställa skattens belopp; och då det var af vigt att en snar bestämning för Helsingfors beträffande beloppet af denna skatt blefve fastställd, föreslog ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige det blifvande hundskattbeloppet, som härtils utgjort sex mark, till det dubbla eller tolf mark. Efter det olika förslag hos Stadsfullmäktige om detta belopp emellertid väckts, fastställes ²⁾ det af Stadsfullmäktige till 15 mark.

På framställning i skrifvelse af den 21 Januari från Magistraten, hos hvars ordförande särskilda personer beklagat sig öfver den jemförelsevis tunga beskattning, för hvilken de tillföljd af Stadsfullmäktiges ofvananförda beslut blifvit utsatta, men hvilken af dem kunnat undvikas, derest beslutet tillkommit före ingången af året, i det de kunnat inom år 1894 afhända sig sina hundar, beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige att sålunda modifiera sitt tidigare i saken fattade beslut att personer, hvilka före utgången af instundande Februari månad gjorde vederbörlig anmälan derom, att de aflifvat eller förtytrat sina hundar, berättigades att varda befriade från all beskattning för hundar, som de före sagda tid afhändt sig.

Anhållan om
nedsättning af
hundskattens
belopp.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad, af 113 i staden bosatta personer undertecknad skrift af den 7 Mars hemställes hos Stadsfullmäktige om sådan ändring uti Fullmäktiges beslut beträffande hundskatten, att densamma skulle bestämmas till samma belopp, som den före beslutets fattande haft, eller åtminstone ej höjas med mera än två mark, så att den för framtiden komme att utgå med högst åtta mark. Såsom skäl för anhållan framhålles bland annat, att alla mindre bemedlade personer, hvilka af en eller annan orsak hållit hundar, nödgats låta aflifva dem, för att undgå de onödiga extra utgifter, den förhöjda beskattningen skulle medföra, samt att förhöjningen hos stadens fattiga befolkning således haft enahanda verkan som ett förbud att innehafva hund. Stadsfullmäktige beslöto ⁴⁾ emellertid afslå ansökningen.

*Finska träd-
gårdsföreningens* anhållan
om nedsättning
i vattenkonsum-
tionsafgifter.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrift hemstälde *Finska Trädgårdsföreningen*, anförande bland annat att den vattenkonsumtion, som med afseende å redan nu förefintliga gräsmattor å dess område i Djurgården, varit icke så obetydlig och komme, då blomster- och buskplanteringar humnit fullbordas, sjelffallet att betydligt ökas, huruvida icke

¹⁾ Drks skrf N:o 19 af den 10 jan. — ²⁾ Stfs prot. den 15 jan. § 10. — ³⁾ D:o d:o den 29 jan § 3. — ⁴⁾ D:o d:o den 14 maj § 13.

föreningen kostnadsfritt kunde erhålla vatten, eller om detta vore omöjligt, åt föreningen åtminstone beviljades högsta möjliga rabatt. Med anledning häraf föreslog ¹⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, som funnit trädgårdsföreningen hafva anfört vägande skäl för sin anhållan om lindring i vattenförbrukningsafgiften, och då föreningens anläggningar i Djurgården i hufvudsak afsågo stadens fördel och trefnad, att åt föreningen måtte beviljas fri vattenkonsumtion af ända till 1,500 kubikmeter per år, räknadt från den 1 April, hvaremot all vattenförbrukning af föreningen derutöfver skulle af föreningen betalas fullt enligt taxa; och godkändes ²⁾ denna framställning af Stadsfullmäktige.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 25 April hade *Finska Trädgårdsföreningen* anhållit, att den skatt för fastighet, som för år 1893 af föreningen erlagts för 7 skattören à 13 mark 61 penni med 95 mark 27 penni måtte till föreningen återbetalas, samt att föreningen för framtiden för sina hus, byggnader och inrättningar skulle befrias från all skatt till staden och sålunda äfven för 1894, för hvilket år Taxeringsnämnden velat höja skatten mot 1893 från 7 till 20 ören för fastighet och från 18 till 25 ören för näring. Och hade Stadsfullmäktiges beredningsutskott ansett nödigt infordra Drätselkammarens utlåtande i anledning af ansökningen.

Finska Trädgårdsföreningens anhållan om befrielse från kommunala utskylders erläggande.

Uti afgifvande sådant ³⁾ meddelar Drätselkammaren, att samma anhållan tidigare gjorts hos Kammararen uti något vidsträcktare omfång eller sålunda att till föreningen skulle restitueras samtliga af föreningen för år 1893 utbetalta kommunala utskylder äfvensom att debitering af enahanda utskylder för åren 1894 till och med 1900 icke måtte ske. Anförda anhållan grundade föreningen derpå, att föreningen jemlikt Stadsfullmäktiges beslut, meddeladt Magistraten uti skrifvelse af den 27 Juni 1895, intagen i Magistratens protokoll för den 21 Augusti samma år, vore intill utgången af år 1900 befriad från all skatt till staden, såväl för jorden, som för hus, byggnader och inrättningar, hvilka uppföras på den åt föreningen upplåtna marken vester om jernvägen, och hvilken befrielse för samma tid skulle tillerkänts föreningen äfven för det öster om jernvägen belägna värdshuset Alppaviljongen och marken deromkring. Föreningens anhållan kunde emellertid af Drätselkammaren blott sätillvida villfaras, att det föreningen för värdshuset Alppaviljongen påförda be-

¹⁾ Drks skrif. N:o 104 af den 9 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 14 maj § 7. — ³⁾ Drks skrif. N:o 102 af den 2 maj.

loppet för år 1893 med 81 mark 70 penni restituerades till föreningen och enahanda utskylder för 1894 med 87 mark 84 penni afkortades. Vid Stadsfullmäktiges nyss åberopade beslut rörande befrielse för föreningen från kommunalskatt, såvidt det rörde disposition af marken vester om jernvägen, var nämligen denna förmån uttryckligen gjord beroende af karaktären för föreningens verksamhet, hvilken icke finge blifva någon privat handelsträdgårds rörelse, men Drätselkammaren gjort sig underrättad derom, att taxeringsnämnden just på den grund påfört föreningen kommunalskatt, att föreningen dref en ganska omfattande dylik rörelse och starkt konkurrerade med skattskyldige, privata handelsträdgårdsmästare på orten.

Sedan Trädgårdsföreningen emellertid funnit det opassliga och i sjelfva verket för föreningen ofördelaktiga uti befrielse från näringskatt, emedan föreningens ekonomiska ställning ovilkorligen fordrade en försäljning af dess trädgårdsvaror, och föreningen nu inskränkt sin anhållan till befrielse endast från skatt för sina fastigheter, föreslog Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville i så måtto ändra sitt tidigare i saken fattade beslut, att föreningen, oberoende af den näring den kan drifva, såvida den i öfrigt fullföljer sina syften, intill år 1900 skulle befrias ifrån alla utskylder till staden för de af föreningen disponerade marker, hus, byggnader och inrättningar, samt att till föreningen återbars ur stadskassan, hvad af föreningen tilläfsventyras af dylika utskylder redan erlagts. Stadsfullmäktige kunde dock icke fullständigt omfatta detta förslag, utan beslöto ¹⁾, under erkännande af att Drätselkammarens framställning i ämnet var grundad på den princip, åt hvilken Stadsfullmäktiges af sökanden och Drätselkammaren åberopade beslut af den 27 Juni 1895 gaf uttryck, förklara det Fullmäktige ansett sig icke kunna ingå i pröfning af ansökningen, utan velat anvisa sökanden att på grundvalen af nyss omförmälda beslut hos Taxeringsnämnden (resp. Pröfningsnämnden) söka göra sin rätt gällande.

Fiskodlingsanstaltens i Helsingfors ansökan om nedsättning i vattenkonsumtionsafgifter.

Hos Drätselkammaren hade uti skrifvelse för den 19 Februari Inspektören för fiskerierna i landet anhållit att för allt det vatten, som konsumerades uti den af statsverket vid Helenegatan inköpta gården N:o 5, hvarest i sammanhang med ett fiskerimuseum inredts en mindre fiskodlingsanstalt, komma i åtnjutande af 50 % rabatt uti det enligt gällande taxa fastställda lägsta pris för vatten från stadens vattenledning. Och

¹⁾ Stfs prot. den 14 maj § 22.

beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, på hvilkas afgörande ärendet ankom och hos hvilka Drätselkammaren i sådant fall hemstält ²⁾, att för allt det till fiskodlingsanstalten uti gården N:o 5 vid Helenegatan nödiga vattnet tillvidare skulle beviljas en nedsättning af 40 % uti vattenkonsumtionsafgiften enligt taxa, och således därför bestämmas ett pris af 15,3 penni per kubikmeter, bifalla denna framställning. Enligt hvad af kommunalberättelsen för år 1893 framgår, kostade nämligen en kubikmeter vatten staden blott 12,9 penni, häri inberäknadt 5 % ränta å anläggningskapitalet, hvaremot medelinkomsten för hvarje kubikmeter förbrukadt vatten, då äfven gratiskonsumtion för allmänna behof inberäknats, uppgått till 15,2 penni; och borde enligt Drätselkammarens förmenande en prisnedsättning å vatten i främsta rummet tillgodokomma statsverket, som i icke oväsentlig mån lemna bidrag till stadens vattenledning genom efterskänkta tullafgifter för alla ifrån utlandet importerade, för vattenledningen erforderliga tillbehör.

Hos Stadsfullmäktige anmälte ³⁾ Drätselkammaren att Kammaren bifallit till en af direktionen för *Föreningen för välgörenhetens ordnande* gjord anhållan att för den tvättstuga för fattiga qvinnor, hvilka föreningen vore sinnad att öppna, gratis få använda vatten från stadens vattenledning, till ett belopp af högst 9 kubikmeter per dag under fem månaders tid. Härvid skulle stadens bidrag till tvättinrättningen belöpa sig till omkring 378 mark, om vattnets pris räknades efter gällande vattenledningstaxa, eller till blott cirka 200 mark, om allenast stadens sjelfkostnader för den begärda vattenmängden toges i betraktande.

Fru Rosalie Jansson, som genom köp kommit i besittning af de utaf fabrikanten G. Rieks förut egda villatomterna N:ris II och III å området Brogård, hade i skrifvelse till Drätselkammaren af den 17 Januari anhållit att blifva befriad från erläggande af den garanti, som bemålde fabrikant i tiden iklädt sig, för att få staden att utsträcka vattenledningen äfven till Broholmen. Enligt sökandens förmenande fans icke vidare skäl till bibehållande af garantiförbindelsen, sedan vattnet till ifrågavarande villor ej mera ledes under sundet emellan staden och Broholmen utan ifrån en ny inrättad vattenledning genom tionde stadsdelen. På grund häraf och då dessutom af Vattenledningskontoret utredts, att den faktiska vattenkonsumtionen å Broholmen redan enligt 1893 års debitering

Afgiftsfri konsumtion af vatten vid en af *Föreningen för välgörenhetens ordnande* inrättad tvättanstalt.

Befrielse för villainnehafvarene å Broholmen från vattenkonsumtionsgaranti.

1) Stfsprot. den 19 mars § 8. — 2) Drks skrf. N:o 61 af den 7 mars. — 3) Drks skrf. N:o 247 af den 5 dec.

var mer än tillräcklig att säkerställa den år 1881 till holmen skedda utsträckningens af rörnätet rentabilitet, föreslog ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige att Fullmäktige ville från och med år 1894 i sin helhet upphäfva garantiförbindelsen enligt Fullmäktiges beslut af den 12 Oktober 1880 för vattenledningens utsträckning till Broholmen; och blef förslaget af Stadsfullmäktige godkändt ²⁾.

Dygdigt tjänstefolks belönande.

Sedan Drätselkammaren i stöd af Stadsfullmäktiges beslut af den 26 Oktober 1886, att de å den till staden donerade *fonden för dygdigt tjänstefolks belönande* inflytande räntemedel årligen skola användas till understöd åt väl vitsordade tjänare och tjänarinnor i staden af minst 40 års ålder, genom kungörelse anmodat hugade sökande till dessa understöd att till stadens Drätselkontor inlemna sina ansökningar och sådana till ett antal af 39 inom utsatt tid inkommit, öfversände ³⁾ Drätselkammaren desamma till Fullmäktige jemte anmälan, att den till sista December 1895 upplupna räntan å omförmälda fond skulle uppgå till omkring 550 mark; och beslöte ⁴⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med ett för ärendets behandling särskildt tillsatt utskotts förslag, att genom Drätselkontorets försorg låta af ifrågavarande fonds disponibla medel på sparbanksbok insätta ett belopp af 50 mark för Ulrika Lovisa Wikman, Maria Josefina Åman, Anna Maria Eriksson, Gustava Laxström, Henrika Malm, Carolina Ståhl, Gustava Saarela, Gustava Carolina Lindholm, Lovisa Charlotta Söderström, Maria Mattsdotter och Katri Kinnunen, hvarom skulle af Drätselkammaren för uttagande af sagda sparbanksböcker samt af inlemnade betyg och frejdebevis genom kungörelse tillkännagifvas.

Öfverlemnande till Hygieniska museum af särskilda Vattenledningskontoret tillhöriga effekter.

Uppå Drätselkammarens derom gjorda framställning ⁵⁾ biföllo ⁶⁾ Stadsfullmäktige att till det å Professorn A. Palmbergs initiativ uti gården N:o 4 vid Helenegatan inrättade hygieniska museum finge föräras följande stadens Vattenledningskontor tillhöriga, å hygieniska utställningen i St. Petersburg 1893 exponerade vattenledningseffekter, nämligen:

1 st. 40 mm anslutning på 203 mm rör	världt <i>Тмк</i>	90: --
1 „ 40 mm vattenmätare jemte hufvudkran, blyrör och returventil	„ „	215: —
1 „ 30 mm gårdspost	„ „	83: 50

¹⁾ Drks skrf. N:o 39 af den 1 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 11. — ³⁾ Drks skrf. N:o 217 af den 7 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 22. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 214 af den 31 okt. — ⁶⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 5.

5 st. glacerade lerrör	värddt <i>Fmj</i>	7:—
1 „ 30 mm blyrör af $\frac{1}{2}$ m längd	„ „	2:—
1 „ luktlås	„ „	2:50

äfvensom åtskilliga ritningar och diverse korta stycken af smidjerns- och tækjernsrör utan värde.

Medels skrifvelse af den 9 Mars öfversände ¹⁾ Magistraten till Stadsfullmäktige styrkt afskrift af Kejs. Senatens till Guvernören i länet af-lättna, Magistraten delgifna skrifvelse af den 18 Februari, dess medels Kejs. Senaten funnit godt fastställa tolagsafgiftens belopp under tiden från den 1 Januari 1896 till den 1 Januari 1899 till två procent af tull-satsen å den slik beskattning underkastade varan för bland andra städer Helsingfors.

Tolagsafgiftens
belopp.

Hos Helsovårdsnämnden hade styrelsen för Maria sjukhuset med föranledande af bestämmelsen i § 2 af de för sjukhuset fastställda stadgar föreslagit att afgifterna, som intagna patienter borde erlægga, blefve bestämda till 50 penni för barn; 80 penni för mindre bemedlade i staden hemmahörande personer; 1 mark för andra Helsingfors boer och för pa-tienter från fremmande kommuner; samt 2 till 4 mark för sjuksäng i icke gemensam sal efter afdelningsföreståndarens pröfning, allt för dag. Uti skrifvelse för den 13 Februari till Stadsfullmäktige hemställer emellertid Helsovårdsnämnden att sjukhusstyrelsens förslag skulle i öfrigt godkän-nas, utom att afgiften fastställdes för alla i Helsingfors stad hemmahörande personer — på det all anledning till förspord klagan om orättvis debi-tering skulle patienterna frångas — till 1 mark; samt för personer bo-satta utom Helsingfors till 1 mark 50 penni per dag. På beredningsut-skottets framställning beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige godkänna Helsovårds-nämndens förslag med den modifikation, att sjukhusstyrelsen berättigades för mindre bemedlade patienter från Helsingfors, hvilka ej förmå erlægga hela afgiften af 1 mark, utan att dock helt och hållet sakna betalnings-förmåga, bevilja rabatt ända till femtio procent, hellre än att fullständig afskrifning egde rum.

Sjukhusafgifter
vid Maria sjuk-
huset.

Jemte skrifvelse från Guvernören i länet för den 16 April tillstäl-des ³⁾ Stadsfullmäktige af Magistraten Kejs. Senatens resolution af den 19 nästvikne Mars i anledning af Stadsfullmäktiges underdåniga ansök-ning ⁴⁾ om förhöjdt statsbidrag för stadens folkskolor. I denna resolu-

Förhöjdt stats-
bidrag för stad-
ens folkskolor.

¹⁾ Stfs prot. den 19 mars § 1. — ²⁾ D:o d:o den 19 mars § 12. — ³⁾ D:o d:o den 30 april § 28. — ⁴⁾ 1894 års berättelse pag. 64.

tion beviljas ett tillskott af 40,000 mark om året uti det för folkskoleväsendet i Helsingfors genom resolution den 14 Februari 1893 förunnade statsbidraget af 70,000 mark, i följd hvaraf berörda bidrag skall, räknadt från början af år 1895, ur de af landets Ständer för sådant ändamål anslagna medel utgå till sålunda förhöjdt belopp af 110,000 mark om året och på requisition kvartalsvis utbetalas från landträneriet i Nylands län.

Lokal för Furu-
hjelmska tafvel-
samlingarna.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren föreslagit ¹⁾, att Fullmäktige ville bemyndiga Kammaren att till lokal för den utaf framlidne generallöjtnanten O. Furuhjelm åt Helsingfors stad donerade, numera till staden öfverlämnade tafvelsamling tillsvidare upphyra Frivilliga brandkårens gymnastiklokal för en kostnad af 1,200 mark per år och att, för salens inredning och i hyra för innevarande år, af Fullmäktiges dispositionsmedel för år 1895 använda ända till 1,500 mark. I anledning häraf tillsatte ²⁾ Fullmäktige ett särskildt utskott med uppdrag att inkomma med yttrande derom, huruvida icke lämplig lokal kunde med mindre kostnad, än på sätt Drätselkammaren föreslagit, beredas för ifrågavarande samling; och beslöte Fullmäktige anmoda Drätselkammaren att emellertid inom stadens lokaler provisoriskt förvara tafforna ouppackade, intill dess utskottets betänkande blifvit föremål för Fullmäktiges pröfning. På utskottets förslag ³⁾ beslöte ⁴⁾ Stadsfullmäktige slutligen att öfverlemna ifrågavarande tafvelsamling tillsvidare åt Konstföreningen att af densamma i förening med dess samlingar exponeras och förvaras; samt att utanordna högst etthundra mark till ersättande af de med samlingens af utskottet anordnade exposition samt med tryckningen af katalogen öfver de i samlingen förenade konstverken.

Försäljning af
stadens afstjälps-
ningspråmar.

Uti en till Drätselkammaren stäld skrifvelse af den 17 April föreslog Byggnadskontoret, att Drätselkammaren måtte hos Stadsfullmäktige förorda såväl nedläggande af den rörelse, hvilken vid stadens hamnar bedrivits genom utställande derstädes af staden tillhöriga pråmar för afstjälning af spillning, som ock dessa, till antalet 5 stycken, pråmars försäljning. Medels en utgifts- och inkomstkalkyl sökte Byggnadskontoret visa, att denna pråmtrafik, som sedan 1884 existerat, medfört staden en förlust af 5,606 mark per år eller en utgift af 245 mark för hvarje i pråmarna afstjälpt lass. Byggnadskontoret anför tillika, att kontoret sedan förlidne sommar låtit å stadens afstjälpningsplatser koncentrera spill-

¹⁾ Drks skrf. N:o 116 af den 30 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 11 juni § 9. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 24. — ⁴⁾ Stfs prot den 29 okt. § 16.

ningen i större upplag och till afstjälpningsplatserna transporterade äfven alla från chausséerna upptagna sopor, hvarigenom den afstjälpta massan betydligt ökats, hvarföre staden äfven vid försäljning efter 1 mark per lass af öfverblifven gödsel, sedan åt respektive renhållningsentreprenör och egendomsegare vid afhämtning vintertid af de å afstjälpningsplatserna förlagda vakter utlemnats mot tvenne sommarlass ett slädläss, haft en mindre inkomst på 371 mark. Och borde enligt Byggnadskontorets förmenande en dylik anordning, som för staden skulle ställa sig ekonomiskt gynnsammare än bibehållande af afstjälpningspråmarna, och för entreprenörerna öfverhufvudtaget icke medföra förlust, af Drätselkammaren för framtiden till efter rättelse påbjudas. I anledning här af och då Drätselkammaren i allo omfattade Byggnadskontorets åsigt och förslag i arrendet, föreslog¹⁾ Kammaren att Stadsfullmäktige ville besluta att ifrågavarande spillningstrafik i stadens hamnar, såvidt staden deri deltagit, skulle för framtiden inställas och härvid använda pråmar å offentlig auktion försäljas. Förslaget godkändes²⁾ af Stadsfullmäktige.

Jemte det bestyrelsen för *Arbetshusen för barn* till Stadsfullmäktige insändt sin årsberättelse och redovisning för år 1894, anhöll bestyrelsen, att arbetshusen för nästinstundande år måtte komma i åtnjutande af räntorna från den Thilénska donationsfonden samt derutöfver få behålla det anslag af 5,000 mark, som tillföre varit observeradt i stadens budget. Då emellertid något anslag för detta ändamål icke vidare för år 1895 upptagits i stadens budget och nämnda räntor uppgå till ungefär samma belopp, hvarmed arbetshusen för år 1894 af staden understöts och hvilket enligt den ansökningen bifogade redovisningen för 1894 syntes blifva tillräckligt, hemställde³⁾ hos Stadsfullmäktige budgetutskottet, till hvars förberedande behandling Fullmäktige hänskjutit⁴⁾ ärendet, att endast ränteinkomsten för ett år af den för arbetshusen anslagna delen af Thilénska donationsfonden blifve för ändamålet anvisad, och godkändes⁵⁾ denna hemställan af Stadsfullmäktige.

Bestyrelsen för
*Arbetshusen för
barn* anhållan
om ett anslag å
5,000 mark.

Jemte qvitto öfver till Drätselkontoret inlevererade 10,200 mark, öfversände Magistraten med skrifvelse af den 9 April en af enkefriherinnan Emmy Cedercreutz till Magistraten inlemnad, till Stadsfullmäktige stäld skrift angående en af damer i Helsingfors insamlad fond å nämnda belopp, för att under benämning *Kejsarinnan Alexandras fond för under-*

Kejsarinnan
Alexandras fond
för understö-
dande af ett
barnherberge.

¹⁾ Drks skrf. N:o 101 af den 2 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 14 maj § 8. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 9. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 8. — ⁵⁾ D:o d:o den 27 dec. § 1.

stödande af ett barnherberge genom stadens försorg i likhet med öfriga till staden donerade fonder förvaltas. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ delgifva Drätselkammaren ifrågavarande skrifvelse.

Gustava Gestra-
nius' testa-
mente.

Jemte skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 8 Juni öfverlemnade Byråchefen C. B. Federley, i egenskap af utredningsman uti boet efter aflidne rusthållaredottren Gustava Gestrenius, hvilken i lifstiden medelst testamente förordnat, att af de vid hennes död i boet befintliga pennin-
gemedel ena hälften skulle användas till underhållande af fyra medellösa personer i denna stad, hvilka lida af blindhet, samt den andra hälften lemnas till Frivilliga brandkåren, jemte det medlens användning skulle af Stadsfullmäktige öfvervakas, redovisning öfver de testamenterade med-
len samt *Föreningens de blindas vänner* och Frivilliga brandkårens derå tecknade qvitto öfver att de uppburit medlen. Tillika anmäles att nämnda Förening, som ser sig ur stånd att med räntan å de testamenterade med-
len fullständigt underhålla fyra blinda, emellertid är sinnad att använda denna ränta såsom bidrag till underhåll af fyra blinda uti Föreningens blindhem härstädes samt att Frivilliga brandkåren beslutit af de testa-
menterade medlen bilda en skild fond, benämnd „Gustava Gestranii under-
stödsfond“, hvars ränta skulle användas till understöd åt vid eldsvådor skadade brandkårister och till ersättning för deras vid eldsvådor skadade kläder. Och ansågo ³⁾ Stadsfullmäktige ärendet ej föranleda till annan åtgärd än att Drätselkammaren skulle erhålla del af anförda skrifvelse.

Herr Boismans
motion angå-
ende anslags-
frågor.

I en till Stadsfullmäktige inlemnad, den 15 Januari dagtecknad motion hade fullmäktigen, Assessor T. J. Boisman anmärkt att 58 § i gäl-
lande kommunalförfattning syntes förutsätta att ärenden, som påkallade nya anslag ur stadskassan, i regeln skulle af Stadsfullmäktige handläggas, innan frågan om följande års budget upptoges. Emellertid hade det icke sällan inträffat, att frågor, för hvilkas beredning specialinsigter kunnat vara af nöden, remitterats direkte till budgetutskottet och af Full-
mäktige behandlats endast i sammanhang med årsbudgeten. Sakenligast vore dock att i ärenden af någon betydelse endast den finansiella sidan skulle vid budgetbehandlingen komma under ompröfning. På sådan grund och på det att en noggrannare granskning kunde egnas hvarje särskild fråga samt alla nya anslagsfrågor vid budgetbehandlingen vägas mot hvarandra, föreslog motionären: det ville Stadsfullmäktige ålägga Drät-

¹⁾ Stfs prot. den 9 apr. § 26. — ²⁾ D:o d:o den 11 juni § 23. — ³⁾ D:o d:o den 11 Juni § 23.

selkammaren och stadens öfriga nämnder att efterhand inkomma med särskilda framställningar rörande alla frågor, som påkallade nya stående eller mera betydande tillfälliga anslag ur stadskassan.

Häröfver hade Stadsfullmäktige beslutit ¹⁾ infordra Helsovårdsnämndens, Fattigvårdsstyrelsens, Brandkommissionens och Drätselkammarens yttrande, och anmälte i anledning häraf *Helsovårdsnämnden* uti skrifvelse af den 15 Mars, att nämnden i princip vore ense med motionären om ändamålsenligheten af det utaf honom föreslagna förfarandet i alla sådana fall, der det utan olägenhet kunde tillämpas. Dock ansåg nämnden sig böra påpeka att till dess verksamhetsområde hörde vidtagandet af en mängd sådana på anslag beroende åtgärder, hvilka icke tålte något uppskof, utan måste omedelbart sättas i verket. *Fattigvårdsstyrelsen* åter framhöll i skrifvelse af den 18 Mars att, då vid fattigvården förekommit ärenden af större vikt och betydighet samt i all synnerhet då frågan gällt betydligare anslags anvisande, vid fattigvården i allmänhet iakttagits det af motionären föreslagna förfarandet, hvarför Fattigvårdsstyrelsen för sin del icke hade något särskildt att tillägga. Jemväl *Brandkommissionen* anmälte i skrifvelse af den 28 i nyssagde månad, att kommissionen, som ansåge det af Assessorn Boisman väckta förslaget välbetänkt, för sin del städse iakttagit det utaf motionären föreslagna förfarandet att genast, då behof af något anslag gjort sig gällande, derom göra framställning utan afseende å om tiden för uppgörande af brandverkets utgifts- och inkomststat varit nära förestående eller ej.

Drätselkammaren deremot omfattade icke det af motionären framställda förslaget. Jemte det Kammaren ansåg, att ordalydelsen i motionen låte antaga en vidsträcktare innebörd deri, än motionären måhända afsett, hvarför anförandet af ett eller annat passeradt faktum vid behandlingen af de ärenden, hvilka enligt förslagsställarens mening fölle inom omfånget af motionen, enligt Kammarens tanke varit önskvärdt, anmärkte Kammaren att förslaget att befria budgetutskottet för framtiden från alla andra än rent finansiella frågor icke vore utförbart; ty utskottet hade derjemte den ekonomiska uppgiften att pröfva samtliga, icke redan förut fixt bestämda budgetposters befogenhet. Hvad de stora mellanbelopp mellan rent stående och rent tillfälliga utgifter beträffade — exempelvis kassakreditivräntor, aflöningar åt extra tjenstemän och betjente, expensemedel, remont och underhåll m. m. — så skulle specialframställningar och re-

¹⁾ Stfs prot. den 29 jan. § 11.

missar till fackmannautskott vidkommande anslagen till sagda utgifter icke leda till annat, än att den slutliga och egentliga behandlingen ändå komme att ske i sammanhang med budgeten. Nya stående anslag hade åter i samband med budgeten till högst ringa belopp voterats, enligt uppställd tablå under senaste tolf år till sammanlagdt belopp af endast 45,610 mark. Mera betydande tillfälliga anslag, närmast sådana till stadens nybyggnader, hade slutligen i allmänhet skett endast efter föregången beredning af ärendet i utskott med specialinsigter. Drätselkammaren förordade¹⁾ därför för sin del: att Stadsfullmäktige, med uttalande af den förhoppning, att stadens Drätselkammare och öfriga nämnder i hvarje särskildt fall skulle vinlägga sig om den mest sakenliga behandling af frågor, som gälde anslag ur stadskassan, ville i anledning af motionen intet vidare tillgöra.

Sedan motionären till Stadsfullmäktiges protokoll²⁾ inlemnadt ett skriftligt bemötande af Drätselkammarens andraganden i ärendet, beslöto²⁾ Fullmäktige för dess vidare beredning tillsätta ett särskildt utskott, hvilket emellertid på i hufvudsak samma skäl, som af Drätselkammaren framhållits, föreslår³⁾ att ifrågakvarande motion måtte af Stadsfullmäktige afböjas. På grund af motionärens derom gjorda yrkande beslöto⁴⁾ Fullmäktige dock ålägga Drätselkammaren och stadens nämnder att, der sådant utan olägenhet ske kan, efterhand inkomma med särskilda framställningar rörande alla frågor, som påkalla nya stående eller mera betydande tillfälliga anslag ur stadskassan.

Reglemente för
Auktionskam-
maren.

På grund af Stadsfullmäktiges beslut af den 5 Juni förlidet år⁵⁾, hade Magistraten i skrifvelse af den 1 Augusti⁶⁾ samma år insändt ett af Magistraten uppgjortt förslag till reglemente för auktionskammaren i Helsingfors samt anhållit att Stadsfullmäktige ville godkänna detsamma och i vederbörlig ordning hos Kejs. Senaten söka fastställelse deraf. Och hade Magistraten i sammanhang härmed beträffande auktionsprovisionens fördelning, föreslagit:

att Stadsfullmäktige för funktionärerne vid auktionskammaren ville fastställa följande aflöningar, att utgå sedan det nya reglementet för kammaren blifvit stadfästadt:

för den vid auktionskammaren tjenstgörande Magistratsledamoten två sextondedelar af auktionsprovisionens belopp;

¹⁾ Drks skrf. N:o 41 af den 7 feb. (Stfs tryckta handl. N:o 7). — ²⁾ Stfs prot den 9 april § 9. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 32). — ⁴⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 15. — ⁵⁾ 1894 års berättelse pg. 69. — ⁶⁾ Stfs tryckta handl. N:o 21 för år 1894.

för auktionsföreståndaren fyra sextondedelar af sagda provision, likväl icke utöfver 600 mark i månader samt under garanti af minst 400 marks månatlig inkomst;

för kassören och mäklaren två sextondedelar af provisionen, att utgå med minst 200 och högst 300 mark i månaden; samt

för hvardera vaktmästaren en sextondedel af provisionen, med minst 100 och högst 150 mark i månaden; äfvensom

att Fullmäktige ville medgifva den nuvarande mäklaren samt de vid kammaren nu anstälde vaktmästarene att, derest de sådant åstunda, fortfarande uppbära sin aflöning enligt för närvarande gällande aflöningsgrunder, med dem likväl tillerkänd rätt att inom tre månader efter det nya reglementets trädande i kraft öfvergå till de nya lönevilkoren.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 21 Augusti 1894 tillsatt ett särskildt utskott för granskning af detta Magistratens förslag till auktionskamarreglemente och utskottet blifvit färdigt med sitt betänkande ¹⁾, företogs ärendet af Stadsfullmäktige under skilda sammanträden till slutlig behandling och erhöll ifrågavarande reglemente härvid, med obetydlig ändring af utskottets förslag, följande lydelse:

**Förslag till Reglemente för auktionskammaren i Helsingfors,
innefattande särskilda ändringar i instruktionen af den
1 Mars 1759.**

§ 1.

Auktionskammaren i Helsingfors står under Magistratens inseende, och skall en af rådmännen i Magistraten i tur, enligt förordnande af Magistraten, utöfva närmaste tillsyn öfver auktionsverket samt i sådant afseende öfvervaka att gällande författningar och detta reglemente noggrant iakttagas samt att verkets tjenstemän och betjente fullgöra sina skyldigheter, hvarhos honom särskildt åligger att granska inkomna ansökningar om auktion och, derest hinder för bifall ej möter, meddela order om försäljning äfvensom att närvara vid auktionerna då fastighet, jordarrende och fartyg försäljes eller då auktion eljes är af större betydelse.

§ 2.

Auktionskammarens tjenstemän och betjente utgöras af:
1 föreståndare,

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 38 för år 1894.

- 1 kassör,
- 1 mäklare och
- 2 vaktmästare.

§ 3.

Auktionskammarens tjänstemän och betjente tillsättas af Magistraten efter kungjord två veckors ansökningstid. Vid besättandet af kassörs-, mäklare- eller vaktmästarebefattning åligger Magistraten inhemta föreståndarens för auktionskammaren yttrande om de sökandes lämplighet.

§ 4.

Föreståndaren för auktionskammaren, kassören och mäklaren skola ställa af Magistraten godkänd uppbördsborgen eller annan säkerhet till belopp af åttatusen finska mark för de två förstnämnda samt fyratusen mark för mäklaren.

§ 5.

Föreståndaren för auktionskammaren, hvilken dagligen i tid, som af Magistraten bestämmes, bör vara å auktionskammaren tillstädes, utsätter tiden för auktionerna och utfärdar derom anslag och kungörelse enligt Magistratens närmare föreskrift; förrättar auktionerna och ombesörjer protokollföringen; upprättar liqvid öfver auktionsskillingen; utfärdar utgående expeditioner, hvilka böra af den vid auktionskammaren tjänstgörande magistratsledamoten kontrolleras och undertecknas samt af föreståndaren för auktionskammaren kontrasigneras; fullgör beträffande utanordning af behållna auktionsskillingen och bokföring hvad nedanföre stadgas; och åligger det honom för öfrigt att ställa sig allmän lag och detta reglemente äfvensom honom af Magistraten meddelade föreskrifter till efterrättelse samt tillse att öfriga tjänstemän och betjente vid auktionskammaren fullgöra sina åligganden.

§ 6.

Kassören åligger att emottaga inflytande medel och verkställa auktionskammarens utbetalningar.

För fullgörande af detta sitt åliggande skall kassören närvara vid auktionerna äfvensom dessutom dagligen på tid, som af Magistraten bestämmes, vara å auktionskammaren tillstädes.

Kvitto öfver verkställd inbetalning utfärdas af kassören, som bör, då beloppet öfverstiger 500 mark, förete detsamma till annotation af före-

ståndaren för auktionskammaren. Å salubref öfver försåld fastighet, jord-
 arrende och fartyg kvitteras köpeskillingen å auktionskammarens vägnar
 af den vid kammaren tjenstgörande magistratsledamoten med kontrasig-
 nation af kassören.

Utbetalning må ega rum endast på grund af utanordning, som af
 magistratsledamoten underskrifvits och af föreståndaren för auktionskam-
 maren kontrasignerats.

Då kssan öfverskjuter tvåtusen mark, skall öfverskottet af kassören
 insättas på auktionskammarens räkning i bank, som af Magistraten be-
 stämmts, och åligger det föreståndaren för auktionskammaren att öfvervaka
 att denna föreskrift af kassören iakttages.

Äro i kassan förefintliga medel icke tillräckliga för värkställande af
 utbetalning, skall cheque å auktionskammarens bankräkning af kassören
 utskrifvas och kontrasignerats samt, sedan den af föreståndaren annoterats,
 af den vid auktionskammaren tjenstgörande magistratsledamoten på auk-
 tionskammarens vägnar undertecknas.

Öfver samtliga in- och utbetalningar skall kassören föra bok, hvil-
 ken bör af föreståndaren för auktionskammaren granskas.

Dessutom bör af föreståndaren för auktionskammaren föras bok ej
 mindre öfver alla utbetalningar, samt öfver de utanordningar, hvilka för-
 anledt uttagning i auktionskammarens bankräkning, än öfver inbetalnin-
 gar, som af honom annoterats.

Kassan bör minst en gång i månaden af den vid auktionskammaren
 tjenstgörande magistratsledamoten, i närvaro af en annan dertill förord-
 nad magistratsledamot, uppräknas och dervid efter införskaffande af upp-
 gift på det belopp, som finnes på auktionskammarens räkning i bank in-
 nestående, utredas huruvida kassabeståndet vid jämförelse med räkenska-
 perna och dertill hörande verifikationer är riktigt samt om influtna me-
 del, på sätt derom ofvanföre stadgats, blifvit i bank insatta, ankommande
 det på Magistraten, till hvars protokoll redogörelse öfver inventeringen
 omedelbart bör ingifvas, att vidtaga de åtgärder, som i anledning deraf
 kunna påkallas.

Beträffande kassavårdens handhafvande skola i öfrigt tjena till efter-
 rättelse de föreskrifter, som kunna af magistraten meddelas.

§ 7.

Mäklaren bör i denna egenskap tjenstgöra vid auktionerna och verk-
 ställa utropen samt dervid anteckna namnet på den person, som stannat

för högsta anbudet, äfvensom beloppet af sagda anbud, hvarhos det tillhör honom att, med biträde af vaktmästarene, emottaga, vårda och utgifva auktionsgodset; åliggande det såväl mäklaren som vaktmästarene att fullgöra hvad Magistraten på den vid auktionskammaren tjänstgörande magistratsledamotens eller föreståndarens för auktionskammaren framställning kan finna nödigt föreskrifva.

§ 8.

På Stadsfullmäktige ankommer att fastställa de vid auktionskammaren anstälde funktionärens löneförmoner, efter det Magistraten utlåtande och förslag i ärendet afgifvit.

§ 9.

Tjensteman eller betjent vid auktionskammaren, som af en eller annan anledning befinnes för befattningen olämplig eller underlåter att ställa sådan säkerhet, som i § 4 säges, kan af Magistraten från befattningen entledigas med tillgodonjutande dock, föreståndaren, kassören och mäklaren af sex månaders samt vaktmästarene af en månads uppsägningstid.

Om auktionskammaren afskaffas eller ombildas och någon af de dervid anstälde funktionärer icke vidare är för dess förvaltning behöflig, tillkommer honom icke ersättning för frångången aflöning, derest han inom ofvannämnda uppsägningstid före det sysslandet upphör derom underrättats; men i annan händelse eger han för den bristande uppsägningstiden uppbära aflöning, beräknad efter medeltalet för lika lång tid under nästföregående tre år.

Om bestämmingarna i denna § bör kännedom meddelas i anslag och kungörelse, genom hvilka tjänst vid auktionskammaren anslås ledig, hvarjemte dessa bestämmingar böra införas i förordnande, som å sådan syssla utfärdas.

§ 10.

Afgifterna för auktionsförrättningen beräknas efter inropssumman och utgå:

a) af fastighet, jordarrende, fartyg om minst 19 registertons draglighet samt skuldsedlar;

för 25,000 mark och derunder med en och en half procent;

för hvad af inropssumman belöper sig från 25,000 mark till och med 50,00 mark med en procent;

för hvad af inropssumman belöper sig från 50,000 mark till och med 100,000 mark med en half procent; samt

för hvad af inropssumman öfverstiger 100,000 mark med en fjerdels procent;

b) af annan egendom:

då auktionssumman uppgår till minst 2,500 mark och medeltalet af samtliga inrop icke understiga 500 mark, med en procent;

då auktionssumman stiger till minst 500 mark och medeltalet af samtliga inrop icke understiga 100 mark, med två procent;

i andra fall med tre procent.

För återrop af sådan egendom, som upptages under mom. a), liksom ock då inrop icke godkännes, erlägges en tredjedel af ofvan fastställda belopp. För annan egendom beräknas afgifterna i dessa fall liksom vid försäljning.

§ 11.

Försummar köpare att inom åtta dagar till auktionskammaren inbetala inropssumman, skall, hvad han inropat, ånyo till salu utbjudas, och ansvare han för det belopp, hvarmed försäljningen vid den senare auktionen understiger inropet vid den förra. Har vid auktionstillfället anorlunda bestämts, lände det dock till efterrättelse.

§ 12.

Auktionsprovisionen skall, såvidt den öfverskjuter sammanlagda aflöningen för de vid auktionskammaren anstälde funktionärer, inlevereras till stadskasen, åliggande stadens revisorer att granska, huruvida stadens rätt härvid iakttagits, i hvilket afseende revisorerne bör beredas tillgång till auktionsverkets räkenskaper.

För funktionärerne vid auktionskammaren fastställdes af Stadsfullmäktige följande aflöningar:

för den vid auktionskammaren tjänstgörande magistratsledamoten två sextonedelar af auktionsprovisionens belopp, dock icke öfver 3,600 mark i året;

för auktionsföreståndaren fyra sextonedelar af sagda provision, likväl icke utöfver 7,200 mark i året samt under garanti af minst 4,800 marks årlig inkomst;

för kassören och mäklaren att utgå för hvardera med två sextondelar af provisionen med minst 2,400 och högst 3,600 mark i året; samt för hvardera vaktmästaren en sextondedel af provisionen, med minst 1,200 och högst 1,800 mark i året.

Och skulle dessa aflöningar utgå för nuvarande innehafvarene af notarie- och kassörsbefattningarne från och med den 1 Juli 1894 till de belopp, som nu blifvit fastställda för föreståndaren och kassören; men de förändrade aflöningarna för magistratsledamoten, mäklaren och hvardera vaktmästaren träda i tillämpning först, sedan det nya reglementet för auktionskammaren erhållit Kejs. Senatens fastställelse.

Slutligen bestämdes, att det af Fullmäktige antagna förslaget till reglemente skulle genom Magistratens försorg öfverlemnas till Kejs. Senaten med anhållan om fastställelse å detsamma.

Inteckning i
Föreningens för
H:fors arbets-
hem och natt-
herberge fastig-
het.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 22 Februari anhåller bestyrelsen för *Föreningen för H:fors arbetshem och nattherberge* att Stadsfullmäktige, enär Hans Kejs. Majestät den 15 föregående Januari beviljat föreningen ett räntefritt lån å 30,000 mark emot vilkor bland annat att detta lån intecknas i föreningens fastighet näst efter det lån å 200,000 mark, som föreningen förut innehar ur statsverkets fonder, ville gifva sitt tillstånd dertill, att förstnämnda lån intecknades i föreningens fastighet ej blott framför de 35,000 mark, som Fullmäktige förut beviljat föreningen, utan ock framför det nya lån, stort 10,000 mark, som Fullmäktige senast lemnat föreningen. Och beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, sedan af ordföranden å beredningsutskottets vägnar meddelats att, enligt å Drättselkammaren inhemtade upplysningar, i December månad till Kammaren inlemnats en af föreningens samteliga borgenärer undertecknad skrift, hvari desse förklarar sig åtnöjas med den dividend i deras fordringar, som komme att utfalla, sedan föreningen fått lyfta de af statsverket och Helsingfors stad fordrade bidragen, äfvensom att lånet å 10,000 mark ännu icke blifvit lyftadt, beredningsutskottets på dessa grunder och med afseende å Stadsfullmäktiges den 18 September 1894 under § 14 af protokollet fattade beslut²⁾ stödda förslag bifalla till den gjorda anhållan.

Utgifts- och in-
komstförslaget
för år 1896.

Det utgifts- och inkomstförslag för år 1896, som af Stadsfullmäktige fastställdes³⁾ visade i jämförelse med budgeten för föregående år följande slutsummor:

¹⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 12. — ²⁾ 1894 årsberättelse pg. 61. — ³⁾ Drks skrf. N:o 209 af den 15 okt. (Stfs tryckta handl. N:ris 27 & 28). Magsts skrf. N:o 227 af den 27 nov. (Stfs tryckta handl. N:o 35). Stfs tryckta handl. N:ris 37 & 41 och Stfs prot. den 27 dec. § 1.

<i>Utgifter</i>		1896	1895
I.	Stadens skulder	<i>Imf.</i> 531,772: 47	<i>Imf.</i> 545,366: 54
II.	Stadens embetsverk	” 198,025: —	” 193,750: —
III.	Kommunalförvaltningen	” 174,223: 34	” 169,980: —
IV.	Gatubelysningen	” 151,881: 99	” 153,597: 15
V.	Brandverket	” 113,710: —	” 89,977: 50
VI.	Polisinrättningen	” 208,799: 50	” 205,174: —
VII.	Sundhets- och sjukvården	” 160,992: —	” 145,610: —
VIII.	Fattigvården	” 264,960: —	” 267,210: —
IX.	Undervisningsväsendet	” 530,929: 07	” 509,080: 03
X.	Staden åliggande allmänna onera	” 235,944: 64	” 239,563: 24
XI.	Vattenledningen	” 150,146: 67	” 275,230: —
XII.	Saluhallen	” 7,050: —	” 8,050: —
XIII.	Stadens jordlägenheter	” 6,700: —	” 6,700: —
XIV.	Allmänna arbeten	” 517,870: 90	” 1,235,835: 25
XV.	Pensioner	” 14,806: 67	” 14,906: 67
XVI.	Diverse	” 159,150: —	” 153,050: —
	Summa	<i>Imf.</i> 3,381,247: 25	<i>Imf.</i> 4,213,080: 38

<i>Inkomster</i>		1896	1895
	Beräknad disponibel behåll- ning	<i>Imf.</i> — —	<i>Imf.</i> 20,000: —
I.	Räntor	” 55,700: —	” 54,800: —
II.	Tomtlösen	” 275,000: —	” 73,000: —
III.	Stadens fasta egendom	” 256,828: 10	” 259,728: 10
IV.	Tomtören	” 2,200: —	” 2,200: —
V.	Inkomstgifvande rättigheter	” 702,550: —	” 655,350: —
VI.	Diverse	” 292,016: 06	” 292,484: 66
VII.	Statsbidrag	” 248,860: —	” 496,860: —
VIII.	Vattenledningen	” 278,450: —	” 268,950: —
IX.	Lån	” 148,000: —	” 904,055: 25
X.	Uttaxering	” 1,167,358: 09	” 1,185,652: 37
	Summa	<i>Imf.</i> 3,426,962: 25	<i>Imf.</i> 4,231,080: 38

Till förklaring af olikheten emellan 1895 och 1896 års budgetsförslag må här, utöfver hvad redan tidigare framhållits, först beträffande utgifterna anföras följande:

- Lånet af 1812 för stadens regering. Af lånet af år 1812, ursprungligen stort Fmk 264,400, för stadens reglering afbetaltes 1895 5,288 mark och återstod för år 1896 att afbördas endast 4,840 mark samt skulle detta lån härmed till fullo amorteras och för framtiden utgå ur stadens budgetsförslag.
- Chaussélånet af 1863. Äfven lånet af 1863 för utförande af stadens chausséer skulle med år 1896 komma att från stadens utgiftsförslag utgå, sedan derå i annuitet under sagda år erlagts 6,185 mark 65 penni i st. f. blott 5,500 under år 1895.
- Lånet af 1889 för folkskolehuset vid Annegatan. Slutligen blef äfven lånet af 1880 för folkskolehuset vid Annegatan till fullo amorterad med en utbetalning af 1,264 mark 32 penni under år 1896 mot 6,000 mark år 1895.
- Chausséobligationslånet af 1865. Å chausséobligationslånet af 1865 förestod för år 1896 en utbetalning i annuitet af endast 8,160 mark mot 10,270 mark under 1895.
- Stadens öfriga lån. Å stadens öfriga lån hade i amortering och ränta under år 1895 erlagts in summa 506,308 mark 54 penni, men beräknades samma utgift för år 1896 till endast 503,322 mark 50 penni, förnämligast af skäl att å lånet för reglering af köpeskillingen för rådhusannexet, hvarå under året genom tvenne partialförskrifningars inlösen afbetalts 50,000 mark, räntan nedgått med 2,500 mark.
- Kassakreditiv. Ehuru det för 1896 behöfliga kassakreditivet uti budgetsförslaget upptogs med samma belopp som under detta redogörelseår eller med 700,000 mark, ansågs likväl till följd af under året vunnen erfarenhet provision och ränta derå kunna nedsättas från 12,000 till 8,000 mark.
- Ökad anslag å lufvudtiteln Stadens embetsverk. Förhöjningen å 4,275 mark uti utgifter för stadens embetsverk berodde¹⁾ till ett belopp af 3,983 mark 33 penni på de lönetillskott och löneförhöjningar, Stadsfullmäktige under året beviljat²⁾ och till försäkrat stadsfiskalerna och stadsbetjente; till belopp af 250 mark derpå, att justitierådsmannens i Magistraten förhöjning i lön för 5 års tjenst skulle utgå för helt år i st. för halft under 1895; samt att en äldre justitierådman i Rådstufvurätten under December 1896 skulle komma i åtnjutande af löneförhöjning för 10 års tjenst med 41 mark 67 penni.
- Ersättning för stadsfiskalernes provisoriska lönetillskott. Då de provisoriska lönetillskott, hvilka Stadsfullmäktige beviljade stadsfiskalerna, voro att betrakta endast såsom förskott af staden till ve-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 2. — ²⁾ Se pg. 57 & 68.

derbörande tjänstemän för den minskning i inkomster, de fått vidkännas genom strafflagens förändrade bestämmingar om böters fördelning, föreslog¹⁾ budgetsutskottet: att Drätselkammaren måtte anmodas tillse det staden i sinom tid för nämnda lönetillskott varder behörigen ersatt af det statsanslag, som i ofvanberördt afseende kan komma att beviljas, så vidt anslaget hänför sig till de år, för hvilka lönetillskottet utbetalts, och så långt detta anslag dertill förslår. Och godkändes²⁾ detta förslag af Stadsfullmäktige.

Äfven utgiften under hufvudtiteln *kommunalförvaltningen* blef uti 1896 års budget upptagen med något högre belopp, 4,243 mark 34 penni, än uti utgiftsstaten för innevarande år. Staten är oförändrad endast för Stadsfullmäktiges kansli och Byggnadskontoret; den är förhöjd för Drätsel- och Trafikkontoren, men minskad för Drätselkammaren och Hamnkontoret.

Minskningen för Drätselkammaren beror derpå, att ett tillfälligt anslag å 800 mark i årets budget för uppgörande af ny fastighetsbok naturligtvis icke vidare kom i fråga. Minskningen i Hankontorets stat åter hade sin orsak uti förändrade lönevillkor för den nytillsatta hamnkontorsbokhållaren, hvars löneinkomster på grund af Stadsfullmäktiges tidigare beslut³⁾ beräknades till 4,360 mark mot 5,900 mark år 1895. Att skilnaden i utgiften vid Hamnkontoret dock icke uppgick till 5,900 — 4,360 = 1,540 mark utan blott till 28,250 — 18,240 = 10 mark härledde sig deraf, att Stadsfullmäktige på grund af Hamnkaptensens, af Drätselkammaren och budgetsutskottet understödda förslag⁴⁾ höjde såväl den äldre som yngre vaktmästarens vid Hamnkontoret lön med 200 mark samt samtliga 7 hamnkonstaplars löner med 150 mark, hvarjemte Hamnkaptensens uppbördsprocent beräknades 80 mark högre.

Då Stadsfullmäktige beviljat stadsfiskalerne vederlag för dem efter den nya strafflagens införande frångångna bötesandelar, hade Drätselkammaren trott sig böra uti 1896 års budget upptaga såväl under stadskamrerarens som stadskassörens löneförmåner en tillfällig utgiftspost å 800 mark, rubricerad „provisorisk ersättning för frångången andel i absentieböter“. På förslag⁵⁾ af budgetsutskottet, som dock härtill gjorde samma påminnelse, som till stadsfiskalernes provisoriska lönetillskott, godkände Stadsfullmäktige berörda utgiftsposter. Härigenom höjdes staten

Ökad anslag å hufvudtiteln *Kommunalförvaltningen*.

Förhöjning af Hamnkontors vaktmästarens och Konstaplarnes löner.

Provisorisk ersättning åt stadskamreraren och stadskassören för frångången andel i absentieböter.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 2. — ²⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ³⁾ Se pg. 66. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:ris 27 & 37. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 2.

för Drätselkontoret med 1,600 mark, men den steg ytterligare derigenom, att kassören Ehrstedt enligt fastställd lönestat var berättigad till löneförhöjning för 5 års tjänst från den 1 Februari 1896, uppgående till 366 mark 67 penni; att äldre stadsbokhållaren var berättigad till enahanda löneförhöjning från den 1 Maj 1896 eller 266 mark 67 penni; att arvodet för debetsedlars kringbärande, hvori oregelbundenheter ofta försports, för vinnande af bättre resultat höjdes från 800 till 1,000 mark; samt att för tryckning af nya talonger till 1876 års obligationslån förslagsvis upptogs 500 mark.

Förhöjd utgift
vid Trafikkon-
toret.

Efter det Trafikkontoret ställts på ordinarie stat och debetsedelsafgiften derstädes afskaffats, hade Stadsfullmäktige den 3 innevarande December förordnat, att kamreraren vid sagda kontor, Lindholm, såsom vederlag för den minskning i inkomster, han lidit genom sistnämnda åtgärd, skulle med afseende å den kamreraren tillförsäkrade löneförhöjningen af 10 % af lönen efter 5 och 10 års tjänstgöring få tillgodoräkna sig de 7 år, han redan varit af staden anställd, så att kamreraren Lindholms lön komme att utgå med 6,050 i st. f. 5,500 mark om året och, sedan Lindholm ytterligare 3 år innehaft ifrågavarande befattning, höjas till 6,600 mark. På grund häraf föreslog budgetsutskottet, och godkände Stadsfullmäktige att kamrerarens vid Trafikkontoret löneförmåner skulle upptagas till nedanstående belopp:

1 kamrerare	5,500: —
förhöjning för 5 års tjänst	550: —
	6,050: —

Utom denna förhöjning å 550 mark tillkom på grund af tillväxande trafik förhöjning af mätarearvodet från 800 till 1,500 mark, samt en ny post å 720 mark i hyra för ett konfiskationsmagasin, hvarjemte kontorets expenser ökades med 150 mark.

Gatubelysningen.

Att den totala utgiften för gatubelysningen för instundande år kunde beräknas till 151,881 mark 99 penni mot 153,597 mark 15 penni enligt detta års budget berodde förnämligast derpå, att några nya lyktskåp, af hvilka år 1895 bekostats 125 stycken till ett värde af 6,250 mark, för det kommande året icke erfordrades.

Allmänt infö-
rande af Auer-
brännare vid ga-
tubelysningen
med gas, samt
gatubelysnin-
gens ordnande
efter 1900.

I sammanhang med budgetens votering beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag ²⁾ anmoda Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med utlåtande och förslag såväl angående ett omedelbart

¹⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 3.

yrkande på allmänt införande af Auerbrännare för stadens gatubelysning och en deraf betingad nedsättning i priset för belysningen, som äfven beträffande anordnandet af gatubelysningen efter den 1 Oktober 1900.

Enligt gaslysningskontraktet af den 30 Maj 1860 och deri genom kontrakt af den 10 Augusti 1891 vidtagna ändringar är priset för gas, som af gaslysningsaktiebolaget levereras till gatubelysningen, bestämdt sålunda: att för hvarje brännare med hel låga eller en ljusstyrka motsvarande minst $13\frac{1}{2}$ Hefner-ljus betalas 4 penni i timmen, men öfverstiger konsumtionen under året 7,500,000 kub. fot nedsättes priset för den derutöfver förbrukade gasen till $3\frac{1}{2}$ penni för hvarje brännare och timme. Vid bestämmandet af detta pris har man, såsom af 26 § i kontraktet synes, utgått från den förutsättningen att hvarje brännare skall förbruka 5 kub. fot gas i timmen.

Angående bolagets skyldighet att tillgodogöra sig nya uppfinningar på gasbelysningens område och stadens rätt till deraf möjligen betingad nedsättning i priset för gasen, stadgar § 30 af kontraktet följande:

„Alla väsendliga förbättringar, som under privilegii-tiden i afseende å gasens tillredande och begagnande uppfinnas, och hvilka, såsom fullt pröfvade, vinna ett allmännare användande, böra jemväl af bolaget införas. I dylika fall, likasom om bolaget komme ett använda något lysningsämne, som blefve anseeligt billigare än de nu allmänt brukliga, bör en nedsättning af gaspriset, som står i förhållande till de fördelar bolaget genom förändringen erhåller, äga rum“.

Såsom en väsentlig förbättring i afseende å gasens begagnande måste väl införandet af den s. k. Auerbrännaren anses, och ansåg utskottet denna brännare äfven uppfylla öfriga ofvan nämnda förutsättningar för bolagets skyldighet att allmäneligen införa och använda densamma vid gatubelysningen. På samma gång Auerbrännaren betydligt ökar gasens ljusstyrka medför den en högst väsentlig besparing i gasförbrukningen, hvilken besparing, enligt hvad med säkerhet konstaterats, kan anslås till 30 å 40 % af hvad en vanlig brännare konsumerar; och syntes det därför utskottet, som om fullt skäl nu skulle förefinnas för staden att hos gaslysningsaktiebolaget yrka ej mindre allmänt användande af Auerbrännare i och för gasbelysningen å stadens gator än äfven en nedsättning af priset för belysningen i förhållande till den genom sagda brännarens införande minskade gaskonsumtionen.

Enligt 5 § i gaslysningskontraktet innehar gaslysningsaktiebolaget intill den 1 Oktober 1900 uteslutande rättighet att nedlägga gasrör under

de gator och allmänna platser, utmed hvilka gaslysning genom bolagets försorg åvägabringas; och bör jemlikt § 9 Magistraten två år innan privilegiiidens utgång föranstalta „att stadens i gatulysningsbesväret deltagande innevånare eller vederbörande, som äga å deras vägnar besluta, varda hörde, huruvida de önska att bolaget under ytterligare bestämd tid af tio år må fortfarande ombesörja den allmänna gatubelysningen till det pris, som kan öfverenskommas“. För den händelse att staden skulle finna med sin fördel förenligt att efter privilegiiidens slut ombesörja eller låta ombesörja ifrågavarande belysning på annat sätt än för närvarande, kunde likväl svårighet uppstå att få härför nödiga arbeten utförda på en tid af två år, hvarför frågan om anordnandet af gatubelysningen efter den 1 Oktober 1900 tycktes utskottet böra redan snart till behandling upptagas.

Inköp af en ångsprit vid Brandverket.

Förutom sådana mindre skiljaktigheter uti brandverkets utgiftstat för åren 1896 och 1895, hvilka förorsakades af skilda pris för vissa förnödenheter såsom hafre, hö, halm, ved etc. för brandverkets räkning äfvensom af olika inköp af smärre redskap och inventarier, uppstod en väsentligare skiljaktighet i denna budgetshufvudtitel genom upptagande derå för år 1896 på Magistratens förslag ¹⁾ af kostnaden för inköp af en ny ångspruta jemte nödigt slangförråd med förslagsvis 23,000 mark.

Ökad anslag å lufvudtiteln Polisinställningen.

Med undantag af att uti löneförmånerna för Polismästaren upptogs honom under året tilldeladt personelt lönetillskott å 2,000 mark, hvilket emellertid ersättes staden af kronan och således äfven observerats å budgetförslaget inkomstsida, samt att utgifterna för polisstallet utföllo i öfverensstämmelse med de pris för hö, hafre och halm, hvartill dessa förnödenheter genom af Drätselkammaren infordrade skriftliga anbud kunnat erhållas, så bibehölls 1895 års stat för polisinställningen i öfrigt fullkomligt oförändrad.

Ökad anslag vid Sundhets- och sjukvården.

Den icke obetydliga skilnaden af något öfver 15,000 mark mera uti 1896 än uti 1895 års utgiftstat för stadens sundhets- och sjukvård bestod förnämligast uti följande detaljposter: 1 besigtningssläkare ²⁾ 6,000 mark, 1 läkare vid fattiggårdens dårvårdsanstalt och å Stengård ³⁾ 2,400 mark, 2 kommunala sjuksköterskor 1,800 mark, inredning af bakteriologiskt laboratorium å Maria sjukhuset 1,500 mark, för inköp af häst och körredskap äfven för Maria sjukhuset 1,232 mark och underhåll af samma häst och inventarier 1,800 mark. Härjemte ökades å ena sidan kostnaden för den vid sundhets- och sjukvården anställda betjeningen med 1,290 mark,

¹⁾ Stfs. tryckta handl. N:o 35 pg. 6. — ²⁾ Se pg 56. — ³⁾ Se pg. 70.

utgiften för kost åt lasarettspersonalen med 2,223 mark och för desinfektionsinrättningens bedrivande med 700 mark samt Helsovårdsnämndens expenser med 500 mark, men minskades å den andra kostnaden för värme och belysning å Maria sjukhuset med 1,600 mark, för underhåll af polikliniken med 1,000 mark, för helsopolisen med 440 mark och för kolera-barackerna med 400 mark.

Samtliga anslag för fattigvården äro endast med den afvikelse, att Anslag för Fattigvården. läkaren vid dårvårdsafdelningen upptagits bland öfrig läkarepersonal under hufvudtitel VII, införda uti 1896 års budget i enlighet med Fattigvårdsstyrelsens detaljförslag. Totala beloppet för stadens fattigvård under år 1896 upptogs till 264,960 mark mot 267,210 uti innevarande års utgiftsförslag. Detta relativt förmånliga resultat eller att, om man beaktar att uti 1895 års stat för fattigvården ingår äfven läkarens vid dårvårdsafdelningen aflöning med 2,400 mark, staterna för hvardera åren blifva i det närmaste lika stora, tillskref Fattigvårdsstyrelsen den omständigheten, att den period af ogynsamma år, landet senast genomgått, åtminstone delvis upphört. Att någon nämnvärd minskning i kostnaderna för fattigvården det oaktadt ej var att emotse, skulle enligt Fattigvårdsstyrelsens förmenande hafva sin orsak deri, att stadens folkmängd befinner sig i ständigt tillväxt; att en del stora kommunala arbeten, som under senaste år pågått, numera blifvit slutförda; samt att någon betydligare byggnadsverksamhet eller annan ny företagsamhet på orten ännu icke uppstått.

Följande anslagsposter hade Fattigvårdsstyrelsen emellertid ansett sig kunna nedbringa, nämligen: beklädnaden för de fattiga i fattiggården från 10,000 till 9,000 mark; inventarier för fattiggården från 2,500 till 2,000 mark; materialier för samma fattiggård från 800 till 700 mark; kosthållningen vid arbetsinrättningen från 12,000 till 10,000 mark; beklädnads-kostnaderna för denna inrättning från 3,000 till 2,000 mark; arbetsinrättningens remontarbeten från 600 till 200 mark; ständiga understöd för i staden utackorderade från 11,500 till 11,000 mark; tillfälliga understöd från 20,000 till 18,000 mark; samt slutligen kostnaden för sinnesrubbade personer, intagna i annan än fattiggårdens dårvårdsanstalt, från 14,000 till 12,000 mark, eller alltså inalles en minskning af 9,500 mark. Deremot hade Fattigvårdsstyrelsen till högre belopp ansett sig böra upptaga följande poster: lön till 5 sjuksköterskor vid fattiggården å 480 mark 2,640 mark i stället för till 3 sjuksköterskor med samma årslön 1,440 mark; ved och belysning för fattiggården 8,000 mark i stället för 6,000; remontar-

beten vid samma fattiggård 5,800 mark i stället för 3,900; materialier till arbetsgården 4,000 mark i stället för 3,500; ständiga understöd för å landsbygden utackorderade fattiga 46,000 mark i stället för 45,000; enahanda understöd för i särskilda inrättningar intagne fattiga 6,200 mark i stället för 6,150; samt för sjukvård 10,000 mark i stället för 7,000, och således in summa en förhöjning af 9,550 mark.

Af Stadsfullmäktige nedsattes ¹⁾ emellertid posten: *månadliga bidrag å understödsbref* från föreslagna 46,000 mark till 43,000 mark, hvaremot utgiftsposten: *tillfälliga understöd* ökades från 18,000 till 21,000 mark.

Ökad anslag å
hufvudtiteln *Un-*
derisningsvä-
sendet.

Bland ökade anslagsposter uti 1896 års fastställda budget må anföras följande: för folkskolorna 22,339 mark 4 penni, för handverksskolorna 2,115 mark, för folkbiblioteket och läsesalen i Helsingfors 410 mark och för folkbiblioteket och läsesalen i Sörnäs 730 mark. Den väsentliga orsaken till stegringen i folkskolornas stat ligger, såsom äfven Folkskole-direktionen framhöll, uti de ökade beloppen för aflöningarna till lärarepersonalen till följd af såväl skolornas tillväxt i antal som af förhöjningar i lärares och lärarinnors löner. Isynnerhet hade kostnaderna för fortsättningsskolan för flickor beräknats till betydligt högre belopp för det instundande än för det innevarande året, eller till 10,500 mark emot 3,800, emedan en dubbel uppsättning af dessa skolor pröfvades blifva oundgänglig.

Att skilnaden i utgifter för undervisningsväsendet under åren 1896 och 1895 emellertid enligt resp. års utgiftstater icke utfaller större än 21,849 mark 4 penni till last för förstnämnda år, beror derpå att för Realskolan, som skulle med pågående läseår helt och hållet upphöra, erfordrades ²⁾ för år 1896 ett anslag af endast 6,125 mark mot 9,900 mark under år 1895.

Staden åliggande
allmänna onera.

Af samtliga under hufvudtiteln: *staden åliggande allmänna onera* intagna utgifter afvika ifrån årets utgiftsförslag endast kostnaderna för inqvarteringen, hvilka emellertid blott förslagsvis upptagits och i intet afseende invärka på budgetförslagets slutresultat, emedan de i detta förslag, då de ersättas staden af ryska Riksskattkammaren, under staden tillfallande inkomster blifvit observerade med alldeles samma belopp.

Saluhallen.

Vid utgifterna för Saluhallen är endast att beakta, att de nedsatts med 1,000 mark från den i årets budget därför upptagna kostnaden samt att denna reduktion gäller belysningen af hallen, hvilken på grund af erfarenhet från år 1894 icke borde stiga till mera än 4,500 mark.

¹⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 9.

I anledning af Stadsfullmäktiges beslut beträffande lifstids understöd åt skogsvaktarenskan Maria Eriksson ¹⁾ och stadsbetjentenkan Edla Johanna Tång ²⁾, till belopp 120 mark per år åt hvardera, intogs i budgeten härför erforderliga 240 mark. Härigenom skulle pensionsbeloppen för år 1896 ökats med 240 mark mot år 1895, men de nedgingo i stället med 100 mark, emedan pensionen å 340 mark till Rådmandöttrarna C. F. och H. S. Bergholm, hvilka båda under året afidit, af sådan anledning kom att från stadens budget utgå.

Pensioner.

På derom gjord anhållan hade ³⁾ Drätselkammaren för vaktmästaren vid Realskolan F. N. Lindqvist, enär sagda skola med läsåret upphörde, föreslagit en pension af 400 mark om året att utgå från den 1 September 1896 med 100 mark och i sitt budgetsförelag observerat denna utgift. Ehuru förslaget understödes ⁴⁾ af budgetsutskottet, blef det dock icke godkändt af Stadsfullmäktige, som i stället remitterade ⁵⁾ ärendet till det af Fullmäktige tillsatta utskottet för uppgörande af förslag till grunder för pensionering af stadens tjänstemän.

Pension åt vaktmästaren F. N. Lindqvist.

Å hufvudtiteln *diverse* höjdes uti budgeten för år 1896 följande utgiftsposter: eldnings- och belysningsämnen med 2,000 mark; brandstodsafgifter med 1,000 mark; telefonafgifter med 500 mark och anslaget för oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande med 2,000 mark, samt tillkom ⁶⁾ en ny post: arvode åt en uppsyningsman vid varuskjulet 1,200 mark. Deremot minskades arvodet för en elektrotekniker ⁷⁾ med 400 mark och utgick helt och hållet posten: omkostnader för hundskatten 200 mark.

Diverse.

Hvad åter beträffar skilnaden i *inkomster* uti 1895 och 1896 års budgetsförslag, torde följande böra beaktas:

Vid utgången år 1895 var ej att påräkna någon behållning i stadskassan.

Behållning till 1896.

Å räntor för tomtlösen och diverse fordringar motsågs en större inkomst under nästkommande än detta år af resp. 2,000 och 400 mark, deremot antogs ränteintraderna för chausseobligationer nedgå med 1,500 mark.

Räntor.

Emedan till följd af lägre räntesatser å lån, än dem staden fordrar å löseskillingen för försålda tomter, i händelse den icke erlägges kontant, för nyköpta tomter genast vid köpets afslutande hade begynt inbetalas

Tomtlösen.

¹⁾ Se pg. 70. — ²⁾ Se pg. 69. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 19. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 37 pg. 9. — ⁵⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ⁶⁾ Se pg. 59. — ⁷⁾ Se pg. 67.

hela köpesumman, dels då å äldre tomtköp ännu oamorterad skuld började rikligen inflyta, hade Drätselkammaren ¹⁾ uti sitt förslag till budget för år 1896 upptagit posten: amortering af köpeskillingen för försålda tomter till 250,000 mark mot 73,000 i 1895 års budget, och härvid anmärkt att inkomsten hellre kunde anses för låg än för hög. På förslag ²⁾ af budgetsutskottets höjdes också därför denna inkomstpost af Stadsfullmäktige till 275,000 mark, hvarjemte den rubricerades: *försäljning af tomter* och amortering etc., emedan uti posten naturligtvis skulle ingå äfven köpeskillingen för tomter, som under det kommande året blefve försålda och kontant liqviderade.

Inkomst från
stadens fasta
egendom.

Uti inkomsten från *stadens fasta egendom* bemärkas en minskning för år 1896 å 2,900 mark. Räntorna från donerade hemman kunde ej uppskattas till mera än 1,800 mark mot 2,000 år 1895. I samma mån tomter inom staden försäljas, minskas naturligtvis arrendena från stadens marker och hade dessa arrenden därför nedsatts från 17,100 till 16,000 mark. Numera ifrån Brunnsparksområdet utgående arrenden kunde ej beräknas högre än till 6,000 mark, ehuru de uti 1895 års budget upptagits med 10,000 mark. På grund af i år inför Drätselkammaren anställd auktion af stånden i saluhallen hade deremot hyran för dessa stånd stigit till något öfver 40,000 mark, som i rundt tal i budgeten upptogs. De 800 mark lägre arrendena från stadens hemman för nästkommande än för innevarande år berodde på den lägre markegångstaxan för 1896.

Inkomstgifvande
rättigheter.

Inkomst i tolag, trafik- och mätningsavgifter samt transitomagasinshyra var i det af Drätselkammaren uppgjorda inkomstförslaget upptagen enligt Trafikkontorets förslag. Hamn-, bro-, ballast- och vägningsavgifter äfvensom avgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast ingick i samma förslag med de af Hamnkotoret föreslagna belopp i dess inkomst- och utgiftsförslag för år 1896 samt den muntliga rättelse der till beträffande hamnavgiften, som hamnkaptenen senare gjort. Ingen hvarken höjning eller sänkning af dessa inkomster hade Drätselkammaren trott sig kunna göra. Och slutade ifrågavarande inkomstitel i Drätselkammarens förslag ³⁾ därför å in summa 654,350 mark. På budgetsutskottets framställning ⁴⁾ förhöjdes denna titel emellertid af Stadsfullmäktige till 702,550 mark, och kom sålunda bland annat inkomsten för tolag,

1) Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 20. — 2) D:o d:o N:o 37 pg. 10. — 3) Stfs tryckta handl. N:o 27 pg. 34. — 4) D:o d:o N:o 37 pg. 11.

trafik- och hamnafgifter att med resp. 13,000, 30,000 och 5,000 mark högre belopp ingå uti det kommande än uti årets budget.

Den stora differansen å 248,000 mark under titeln *Statsbidrag* uti 1895 och 1896 års budgeter beror nästan uteslutande derpå, att något statsbidrag för hamnbanans utförande, hvilket bidrag ännu förstnämnda år utgick med 250,000 mark, icke vidare kom i fråga. Som Polismästaren i staden tillerkänts ett personelt lönetillskott af 2,000 mark, observerades denna summa å ifrågavarande inkomsttitel.

Inkomsttiteln
Statsbidrag.

Statsbidraget till brandverket hade i likhet med föregående år upptagits att utgå med 8,210 mark. Detta anslag beviljades år 1886, vid en tid, då de ordinarie utgifterna för brandverket utgjorde inemot 55,000 mark, och har sedan dess bibehållits oförändradt, ehuru nämnda utgifter numera betydligt stigit och för instundande år upptagits till 85,710 mark, oberäknadt kostnaden för en ny nödig befunnen ångspruta. Med anledning häraf, och då antalet af kronans byggnader i staden sedan 1886 ökat, föreslog budgetsutskottet ¹⁾ och godkände Stadsfullmäktige, att Drätselkammaren måtte anmodas att till Stadsfullmäktige införskaffa utredning, huruvida beloppet af ifrågavarande anslag numera kan anses motsvara den ursprungligen afsedda proportionen emellan stadens och statens andel i kostnaderna för brandverket.

Statsbidrag till
staden brand-
verk.

För vattenförsäljning och hyror för vattenmätare ansågs inkomsten för 1896 stiga utöfver den för 1895 med in summa 9,500 mark.

Inkomst från
Vattenledningen.

Lån behöfde för år 1896 anvisas endast:

Lån.

a) Å 1892 års $4\frac{1}{2}$ % obligationslån: för uppförande af verkstad och magasin för vattenledningen 36,000 mark och för vattenledningens utsträckning 12,000 mark; samt

b) på kortare återbetalningstid än 2 år: för inköp af Barnhemmet och inredning af detsamma 100,000 mark.

I stöd af det fastställda utgifts- och inkomstförslaget beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige, att det belopp, som under instundande år skulle för år 1895 af kommunens på grund af skattören skattskyldiga medlemmar uttaxeras, fastställdes till 1,167,358 mark 9 penni.

Uttaxering.

¹⁾ Stfs tryckta handl N:o 37 pg. 11. — ²⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1.

c) Särskilda andra af Stadsfullmäktige handhafda ärenden.

Förslag till ändring af 5 mom. § 13 i gällande brandordning.

I anledning deraf att Brandmästaren G. Wasenius hos Brandkommissionen anmält, att ett antal personer, hvilka icke af kommissionen godkännts såsom sotare, med åtskilliga gårdsegare i staden träffat öfverenskommelse om sotning af eldstäder och skorstenar i deras resp. gårdar, hade Brandkommissionen uti skrifvelse af den 9 Januari till Magistraten anhållit att, då antydda förfarande omöjliggjorde den brandmästaren och kommissionen öfver sotarene åliggande kontroll, Magistraten ville i vederbörlig ordning utverka sådan ändring i den för staden den 17 November 1882 fastställda brandordning, att dess 13 § 5 mom. komme att erhålla följande lydelse:

„Åstundar husegare begagna annan sotare än den, som för distriktet är bestämd, vare berättigad att anlita någon af de utaf Brandkommissionen antagne öfriga distriktssotarene, efter det han derom anmält hos brandmästaren, hvilken eger i den antagne sotarens kontrollbok“ etc. etc.

Sedan Magistraten anhållit om Stadsfullmäktiges yttrande i ärendet, remitterade ¹⁾ Stadsfullmäktige det till Brandkommissionen med anhållan, att kommissionen ville meddela huruvida personer, som af kommissionen icke blifvit såsom sotare godkände, af husegare dertill använts, samt i hvilket afseende svårigheter mötte för brandmästaren att utöfva den i 13 § af brandordningen föreskrifna kontroll; och beslöto ²⁾, efter att hafva af Brandkommissionen erhållit häraf föranledt svar, hvori kommissionen ytterligare upprepar sin framställning, att till Magistratens bepröfvande öfverlemnna, då § 19 i gällande förordning om näringarna syntes vara tydlig deruti, att sotareyrket icke får utöfvas af andra än dem, som motsvara de i sagda paragraf omförmälda kontroll, huruvida icke endast sådana personer, hvilka af brandkommissionen förklarades till yrkets utöfvande kompetenta, borde såsom sotare godkännas.

Nytt reglemente för fattigvården i Helsingfors.

Sedan på grund af Stadsfullmäktiges beslut af den 18 September 1894 Fattigvårdsstyrelsen jemte Fattiggårdsinspektoren affordrade ³⁾ yttrande till Fullmäktige inkommit och till tryck befodrads ⁴⁾ samt vid sammanträde den 14 Maj bordlagts, upptogo Fullmäktige vid följande sammanträde till diskussion de viktigaste principiella olikheterna mellan numera

¹⁾ Stfs prot. den 29 jan. § 4. — ²⁾ D:o d:o den 30 april § 16. — ³⁾ 1894 års berättelse pg. 87. — ⁴⁾ Stfs. tryckta handl. N:o 16.

föreliggande förslag och uppdrogo ¹⁾ åt ett särskildt redaktionsutskott att, med anledning af Fullmäktiges efter diskussion fattade beslut, afgifva nytt förslag i ämnet. Och blefvo dessa beslut följande:

att godkänna utskottets och fattigvårdsinspektörens förslag att anställa en verkställande direktör vid fattigvårdsstyrelsen;

att, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med fattigvårdsinspektörens förslag, i reglementet skulle införas noggrannare bestämmingar om olika slag af fattigvård;

att, der det för tydlighetens eller sammanhangets skull blefve nödvändigt att i reglementet återgifva ett i allmän författning befintligt stadgande, detta borde ske med anförande af ordalagen i författningen jemte angifvande af lagrummet inom parentes;

att åt redaktionsutskottet uppdraga att taga i öfvervägande, huruvida eller i hvilken grad sekreterarens i fattigvårdsstyrelsen göromål kunde på verkställande direktören öfverflyttas;

att anmoda utskottet att i reglementet införa bestämming derom, att verkställande direktören och fattigvårdsinspektorn skulle anställas på sex månaders uppsägningstid;

att anmoda utskottet att taga i öfvervägande, huruvida icke i reglementet borde införas de viktigaste af de i fattigvårdsinspektörens förslag ingående bestämmingarna rörande stadens arbets- och fattiggård;

samt att, med anslutning i hufvudsak till affattningen af 2 mom. 28 § af utskottsbetänkandet, upptaga i förslaget ett stadgande, som kunde bereda möjlighet för tillämpningen af det s. k. Elberfeldsystemet, vare sig att utseendet af de s. k. fattigbesökarene förbehölles Stadsfullmäktige eller icke; och skulle följande af fullmäktigen herr Gustafsson skriftligen affattade förmedlingsförslag åtfölja remissen till utskottet: „För att biträda fattigvårdsstyrelsens ordförande och ledamöter vid kontrollerandet af de personer, för hvilka fattigvård ansökts, och sådana, som utom fattiggården åtnjuta fattigvård, samt för att jemväl eljes införskaffa upplysning om nödlidande inom kommunen och särskildt om barn, som i hemmen icke erhålla tillbörlig vård, antaga Stadsfullmäktige genom dertill utsedde elektorerna på fattigvårdsstyrelsens förslag behöfligt antal fattigbesökare, män och qvinnor. Stadsfullmäktige ega att på förslag af fattigvårdsstyrelsen närmare bestämma de med dessa befattningar förenade göromål äfvensom arvoden, der aflöning anses nödig“.

¹⁾ Stfs prot. den 21 maj § 1.

På skäl, som uti betänkande ¹⁾, dagtecknad den 8 November, närmare framhållas, föreslog bemälda utskott:

att Stadsfullmäktige ville för sin del antaga och till Guvernörens fastställelse insända ett af utskottet redigeradt förslag till nytt reglemente för stadens fattigvård; samt

att Stadsfullmäktige ville fastställa följande aflöningar för fattigvårdsstyrelsens personal, nämligen:

för ordförande vid fattigvårdsstyrelsen	<i>Tryk.</i>	1,200: —
„ verkställande direktören	„	7,000: —
„ sekreteraren	„	3,000: —
„ husmodern vid arbets- och fattiggården	„	1,000: —

att tillämpas sedan den genom reglementet afsedda omorganisationen af fattiggården blifvit genomförd.

Och erhöll vid föredragning ²⁾ inför Stadsfullmäktige, efter det endast mindre ändringar uti utskottets förslag blifvit gjorda, ifrågavarande reglemente, hvarå Guvernörens fastställelse skulle sökas, följande slutliga lydelse:

Förslag till reglemente för fattigvården i Helsingfors stad.

I Kap.

Allmänna grunder för fattigvårdens handhavande.

1 §.

Hvarje arbetsför man eller qvinna vare skyldig att försörja sig sjelf och sina minderåriga barn, så ock mannen sin hustru.

De, hvilka sinsemellan äro i rätt upp- eller nedstigande skyldskap, böra i mån af behof, å ena, och förmåga, å andra sidan, hvarandra försörja.

Husbonde och arbetsgifvare är pliktig att om tjenstehjon eller andra i 5 och 6 §§ af nådiga förordningen angående allmänna fattigvården, gifven den 17 Mars 1879, nämnda arbetare äfvensom om deras hustrur och minderåriga barn taga sådan vård som i sagda §§ omförmäles.

(Nåd. förordn. angående allmänna fattigvården, gifven den 17 Mars 1879, §§ 1, 4, 5 och 6).

2 §.

Till vård och nödortfigt underhåll åligger kommunen ovilkorligen förhjelpa alla till Helsingfors fattigvårdssamhälle hörande och öfriga här

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 30. — ²⁾ Stfs prot. den 5 dec. § 1.

bosatta minderåriga, vansinniga, vanföra samt af långvarigare sjukdom eller ålderdomssvagheter lidande, hvilka sakna omvårdnad af annan.

Tillhör underhållet af sådan understödsbehöfvande annat fattigvårdssamhälle eller enskild person, skall åtgärd omedelbart vidtagas om vederbörandes förpligtande att sin skyldighet härutinnan fullgöra.

(Förordn. den 17 mars 1879, §§ 2 och 14.)

3 §.

Nödställda, Helsingfors fattigvårdssamhälle tillhörande personer, hvilka icke enligt 2 § ega ovilkorlig rätt till fattigvård, må, der de sakna omvårdnad af annan, undantagsvis och i ömmande fall efter pröfning komma i åtnjutande af tillfällig fattigvård; och skall särskildt anslag för ändamålet årligen i stadens budget upptagas.

(Förordn. den 17 mars 1879, § 3.)

4 §.

Den för handhafvandet af fattigvården i Helsingfors fattigvårdssamhälle tillsatta styrelse tillkommer målsmans- och husbonderätt öfver den, som af fattigvårdssamhället åtnjuter full och ständig försörjning, samt husbonderätt ej mindre öfver enhvar, som för sig uppbär understöd af fattigvården, än ock öfver den, hvars hustru eller minderåriga barn åtnjuter full och ständig försörjning; gällande den målsmans- och husbonderätt så länge fattigvården fortfar.

Om någon genom dryckenskap, lättja eller liknöjdhet ådrager sin hustru eller sitt minderåriga barn sådan nöd, att fattigvård måste dem lemnas, skall han, äfven der denna är blott tillfällig, stå under fattigvårdsstyrelsens husbondevälde, till dess den kostnad samhället tillskyndats blifvit godtgjord. Till enahanda påföljd är den förfallen, hvars minderåriga barn för tiggeri anhålles och på fattigvårdssamhällets bekostnad hemsändes.

De, hvilka sålunda äro underkastade fattigvårdsstyrelsens husbondevälde, skola vara pligtiga att om så fordras inträda såsom hjon i kommunens fattig- och arbetsgård eller dermed förenade arbetsinrättning eller ock att utföra arbeten till stadens drätselkammare eller annan, åt hvilken fattigvårdsstyrelsen önskar öfverlåta sin husbonderätt.

(Förordn. den 17 Mars 1879, § 31.)

5 §.

Varder någon emottagen till full och ständig försörjning, skall allt hvad han då eger tillfalla fattigvårdssamhället. Fattighjon må dock i sin ego behålla sin bibel, psalmbok och andra uppbyggelseskrifter äfvensom mindre kostbara minnen.

(Förordn. den 17 Mars 1879, § 32.)

II Kap.

Om olika slag af fattigvård.

6 §.

Fattigvård meddelas:

- a) genom intagande till helförsörjning i kommunens arbets- och fattiggård eller dermed förenade sjukhus eller dårvårdsinrättning;
- b) genom underhåll i annat sjukhus, anstalt för sinnessjuka, andesvaga, vanartiga, blinda, döfstumma eller lytta, asyl eller annan dylik allmän inrättning;
- c) genom utackordering;
- d) genom bekostande af sjukvård;
- e) genom tillfälliga understöd i förnödenheter eller penningar; samt
- f) genom intagande i kommunens arbetsinrättning.

7 §.

Minderåriga, som falla fattigvården till last, böra öfverlemnas åt enskilde att vårdas, företrädesvis åt sådana, som äro i tillfälle att med framgång uppfostra dem till och med det femtonde året. Endast tillsvidare och intill dess annan lämpligare anordning kan vidtagas må minderårig i arbets- och fattiggården intagas.

Minderåriga, som äro blinda, döfstumma, lytta, vanföra, andesvaga eller vanartiga eller behäftade med annat dylikt fel eller lyte, böra så vidt möjligt erhålla undervisning och handledning i derfor afsedda anstalter.

8 §.

Öfriga personer hvilka enligt ofvan stadgade grunder tillerkännas fattigvård, skola såvidt utrymmet medgifver intagas i arbets- och fattiggården.

Saknas utrymme i arbets- och fattiggården, må fattiga öfverlemnas till vård åt lämpliga inrättningar eller personer i staden eller på landet

eller i undantagsfall tilldelas understöd i förnödenheter eller penningar. Sinnessjuk må dock till enskild person utackorderas endast i det fall att den vid arbets- och fattiggårdens dårvårdsinrättning tjänstgörande läkaren sådant tillstyrker.

9 §.

Fattighjon, äldre eller minderårigt, må ej till försörjning öfverlätas åt person, som icke är välkänd eller välfrejdad eller i stånd att hjonet behörigen underhålla och vårda eller, der fråga är om inackorderad minderårig, lemna det nödig uppfostran. Anförtrors hjon åt i landsorten bosatt person, bör dennas lämplighet och frejd vara styrkt genom bevis af vederbörande prest, kommunalnämndsordförande eller annan, känd person; dock må såvidt möjligt minderåriga ej öfverlämnas till vård och uppfostran eller i tjänst till annan än person, som är af samma trosbekännelse som barnet.

10 §.

Minderåriga utackorderas för högst ett år i sender; men kan vårdare ådagalägga att god uppfostran och vård hos honom kommit barnet till del, må fattigvårdsstyrelsen icke emot vårdares vilja främtaga denne barnet för kommande år, såframt ersättningsanspråken icke äro obilliga.

11 §.

Minderårig, som underhålles af fattigvården, skall beredas tillfälle till sådan undervisning, som högre folkskola meddelar.

12 §.

Insjuknar utackorderadt fattighjon i svårare sjukdom, vare dess vårdare skyldig anskaffa läkarevård och läkemedel, och tillkommer vårdaren härför särskild ersättning, efter fattigvårdsstyrelsens bepröfvande.

III Kap.

Fattigvårdens styrelse, förvaltning och kontroll.

13 §.

Fattigvårdsstyrelsen, som utses af Stadsfullmäktige, består af en ordförande och minst nio ledamöter, jemte tre suppleanter. Kyrkoherden och Polismästaren äro berättigade att delta i styrelsens förhandlingar och beslut.

14 §.

Ordförande i fattigvårdsstyrelsen väljes årligen; ledamöterna för tre år enhvar. Suppleanterna utses årligen.

Af ledamöterna afgår årligen minst en tredjedel i den ordning, de blifvit utsedda.

Afgår ledamot under den tid, för hvilken han blifvit utsedd, väljes ofördröjligen annan för den återstående tiden.

Viceordförande likasom ock tillfällig ordförande utser fattigvårdsstyrelsen inom sig.

15 §.

I afseende å valbarhet till ordförande, ledamot och suppleant i fattigvårdsstyrelsen gäller hvad i 27 och 28 §§ af förordningen om kommunalförvaltning i stad beträffande Stadsfullmäktige föreskrifves. Valbar till ledamot i fattigvårdsstyrelsen är äfven röstberättigad qvinlig medlem af kommunen.

(Nådiga förordn. angående qvinnas inväljande till ledamot i fattigvårdsstyrelse, gifven den 6 Augusti 1889).

16 §.

Den, som blifvit till fattigvårdsstyrelsen invald, kan afsäga sig uppdraget, om han icke är inom stadens område boende, om han de tre nästföregående åren varit medlem af styrelsen eller om han uppnått 60 års ålder eller ock anför andra giltiga orsaker, som af Stadsfullmäktige godkännas. Missnöje öfver vägrad befrielse må anföras hos Guvernören.

17 §.

Fattigvårdsstyrelsen sammanträder till ordinarie möte, på kallelse af ordföranden, den första och tredje måndagen i hvarje månad från och med september till och med maj samt den första måndagen i hvarje månad återstoden af året. Infaller helg å sådan dag, hålles sammanträdet nästföljande söcknedag.

Till extra möte sammankallas fattigvårdsstyrelsen af ordföranden så ofta behof deraf göres.

Om tiden för sammanträdet bör ordföranden underrätta kyrkoherden och polismästaren.

18 §.

Fattigvårdsstyrelsen är beslutför då minst halfva antalet af dess medlemmar är närvarande. Vid omröstning afgör flertalet. Falla rösterna lika, gäller den mening, ordföranden biträder.

19 §.

Medlem, som är hindrad att infinna sig vid utlyst möte, anmäla derom så tidigt att suppleant hinner tillkallas.

Är någon förfallolöst borta eller aflägsnar sig utan förfall från möte, plikte hvarje gång till stadskassan, ordförande sex samt ledamot och suppleant tre mark. Inställes mötet, plikte dubbelt. För uppburna plikter skall årligen redogöras till Drätselkammaren.

20 §.

Fattigvårdsstyrelsen åligger:

a) att i öfverensstämmelse med stadgandena i förordningen angående allmänna fattigvården och detta reglemente handhafva stadens fattigvård och i sådant afseende jemväl verkställa de af Stadsfullmäktige i ämnet fattade beslut;

b) att då fattigvård ansökts, inhemta utredning, huruvida underhåll af den fattiga tillhör annat fattigvårdssamhälle eller enskild person, som eger förmåga att denna skyldighet fullgöra;

c) att pröfva och bestämma, huruvida och på hvad sätt fattigvård må lemnas den, för hvilken ansökning derom är gjord;

d) att, der understöd beviljats i penningar, tillse att detsamma såvidt möjligt ej må åt den fattige direkt utgifvas;

e) att, der underhållet af den fattige åligger annat samhälle eller enskild person, omedelbart vidtaga åtgärd om vederbörandes förpligtande att sin skyldighet härutinnan fullgöra;

f) att vid utackordering af fattighjon med vårdaren afsluta skriftligt kontrakt, innehållande icke blott de förbindelser om uppfostran och vård, hvarom omordade nådiga förordning stadgar, utan äfven sådana noggranna bestämmingar angående hjonets omvårdnad, som i afseende å dess helsotillstånd, ålder, kunskaper eller annat pröfvas erforderliga;

g) att vid utackordering af fattighjon sorgfälligt vaka deröfver, att intet må tillåtas som är sårande för fattighjonen eller kränkande för deras människovärde, såsom anställande af offentliga auktioner för utackordering;

h) att der fattighjon visar tecken till sinnessjukdom ofördröjligen låta den sjuke af läkare undersökas samt skyndsamt vidtaga de åtgärder, som erfordras för att bereda ändamålsenlig vård åt den sjuke samt göra honom oskadlig för sig sjelf och andra;

i) att tillse det sinnessjuk, som af fattigvården underhålles, varder omsorgsfullt och med mildhet behandlad och vårdad samt att tvångsmedel dervid icke användes utom efter läkares föreskrift, äfvensom att för öfrigt iakttaga hvad i förordningen angående vården om sinnessjuka, gifven den 28 Maj 1889, är stadgadt;

k) att der utblottad och nödstäld person, hvilken af kommunen icke åtnjuter fattigvård, träffas af sådan sjukdom, som erfordrar skyndsamt läkarehjelp eller den sjukens vårdande å lasarett, draga försorg derom;

l) att vårda sig om att den husbonderätt, som tillkommer fattigvårdssamhället, varder till kommunens nytta begagnad sålunda att arbetsföra understödstagare intagas i stadens arbetsinrättning eller ock sålunda att husbonderätten öfverlättes antingen till stadens Drätselkammare i afseende å utförande af stadens allmänna arbeten eller ock till enskilda arbetsgifvare;

m) att öfvervaka det från andra kommuner inflyttade medellösa, hvilka sakna vilja eller förmåga att med eget arbete sig försörja, icke må inom staden eller dess afhysta område obehörigen sig uppehålla och sålunda komma att i framtiden falla kommunen till last;

n) att för hvarje år upprätta inkomst- och utgiftsförslag för det nästföljande året samt rörande fattigvården afgifva berättelse och för densamma lemna redovisning;

o) att, för vinnande af närmare kännedom om de understöd, fattiga och hjälpbehöfvande från andra fonder och sammanskott åtnjuta, årligen från de myndigheter och föreningar, hvilka sådana utgifva, införskaffa bestämda uppgifter härutinnan samt äfven å sin sida, där så fordras, meddela nämnda myndigheter och föreningar nödiga upplysningar, på det enhet och ordning i fattigförsörjningen så vidt möjligt skall kunna iakttagas; samt

p) att i öfrigt tillse att kommunens fattigvård behörigen handhåves i enlighet med gällande stadganden och af Stadsfullmäktige särskildt meddelade föreskrifter.

21 §.

För att underlätta tillsynen öfver de fattiga samt deröfver, att be-

viljade understöd behörigen användas och att de, som af fattigvårdsstyrelsen emottagit minderåriga eller andra till försörjning, fullgöra sina skyldigheter, indelas staden i tillsyningsområden, hvilka hvar för sig stå under närmaste uppsigt af en utaf styrelsens ledamöter.

Gränserna för tillsyningsområdena bestämmas årligen af fattigvårdsstyrelsen på dess första ordinarie möte, hvarefter indelningen jemte uppgift på föreståndare för hvarje område bör delgifvas allmänheten genom anslag å styrelsens dörr och kungörelse i två af stadens tidningar, den ena på svenska och den andra på finska språket.

22 §.

Å ort utom staden, der af fattigvården underhållna fattiga finnas, skall fattigvårdsstyrelsen anställa ständigt ombud för tillsynen öfver de fattiga.

Dessa ombud ega att minst en gång hvar tredje månad, men oftare, om omständigheterna sådant påkalla, besöka samtliga inom deras distrikt utackorderade fattighjon för att taga kännedom om deras vård samt öfver dessa inspektioner föra korta anteckningar i enlighet med formulär, som af fattigvårdsstyrelsen utfärdas, och anteckningarna derefter till fattigvårdsstyrelsen insända.

Ombud må, der sådant är nödigt, från försumlig vårdare genast borttaga vanvårdadt fattighjon och detsamma till annan person tillsvidare öfverlåta. Om dylik åtgärd, så ock om hjons frånfalle, svårare sjukdom eller olyckshändelse, som drabbat hjon, och dylikt bör ombud utan uppskof underrätta fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen må jemväl tid efter annan utsända verkställande direktören eller annan lämplig person till de orter, hvarest fattighjon äro utackorderade, dels för att öfvervaka dessas behöriga vård, dels för att meddela ombuden nödiga råd och anvisningar. Den utsända bör å fattigvårdsstyrelsens första sammanträde efter återkomsten redogöra för sitt uppdrag.

För dylika resor utbetalas resekostnaden af fattigvården.

23 §.

Fattigvårdsstyrelsens ordförande åligger:

- a) att vid styrelsens sammanträden leda förhandlingarna och föredraga ärendena samt underteckna utgående expeditioner och utanordningar;
- b) att der så trängande behof af understöd förekommer att styrel-

sens sammanträde ej kan afvaktas, låta om den nödlidande taga erforderlig vård och härom vid följande sammanträde anmäla i afseende å styrelsens bestämmande;

c) att månatligen genomgå och granska utgifterna för fattigvården; samt

d) att för öfrigt tillse, det styrelsens beslut verkställas, att i fattigvårdens tjänst anställda personer fullgöra sina åligganden äfvensom att ordning och sparsamhet iakttages vid fattigvården.

24 §.

Fattigvårdsstyrelsens ledamöter åligger att, enhvar inom sitt tillsyningsområde, skaffa sig kännedom om de nödlidande och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla behörig vård, och i anledning deraf hos styrelsen anmäla i afseende å de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda.

25 §.

Fattigvårdsstyrelsen till biträde utses af Stadsfullmäktige på förslag af fattigvårdsstyrelsen efter 30 dagars ansökningstid en verkställande direktör.

Denne funktionär åligger:

a) att hvarje helgfri dag i fattigvårdsstyrelsens lokal å tid, som af fattigvårdsstyrelsen bestämmes, emottaga hjälpbesökande och tillhandagå allmänheten i fattigvårdsangelägenheter;

b) att, såvidt möjligt, skaffa sig kännedom om de nödlidande inom kommunen och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla behörig vård, samt i anledning deraf hos styrelsen anmäla i afseende å de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda;

c) att, der för någon begäres fattigvård, sjelf eller genom några af de i 27 § omförmälda tillsyningsmän och fattigbesökare, utan uppskof besöka den nödställda i hans hemvist och angående dennes förhållande och behof föra protokoll i enlighet med formulär, som fattigvårdsstyrelsen eger fastställa;

d) att hålla tillsyn deröfver, att ordning och sedlighet råda i stadens fattiggård, i hvilket afseende han bör minst en gång hvarje vecka besöka inrättningen;

e) att egna särskild uppmärksamhet åt de utom fattiggården vårdade, af fattigvården understödda fattiga, deras skötsel, underhåll och

lefnadsförhållanden, för hvilket ändamål han bör tidt och ofta besöka de i staden och dess närhet utackorderade fattiga;

f) att vaka deröfver, att beviljade understöd behörigen användas;

g) att öfvervaka skolans för vanartiga barn verksamhet;

h) att der tillsyningsmän och fattigbesökare blifva utsedda, lemna dem nödig undervisning i deras åligganden och öfvervaka deras verksamhet;

i) att enligt fattigvårdsstyrelsens närmare bestämmande å dess vägnar teckna förbindelse att ansvara för kostnaderna för fattigas vård å sjukhus, dårvårdsinrättning, uppfostringsanstalt för vanartiga barn eller annan dylik allmän anstalt samt utfärda medellöshetsintyg för, utom annat, kostnadsfri skolgång, intagning i kommunens eller annat allmänt sjukhus, erhållande af läkemedel och läkarevård samt befrielse från utskylder;

k) att tillhandagå fattigvårdsstyrelsen med nödigt biträde vid utackorderingen af fattiga;

l) att till föredragning vid styrelsens sammanträden bereda ärendena rörande meddelande af fattigvård;

m) att närvara vid fattigvårdsstyrelsens sammanträden med rätt att deltaga i öfverläggningarna, men icke besluten;

n) att verkställa fattigvårdsstyrelsens beslut;

o) att å Drätselkontoret lyfta af fattigvårdsstyrelsen reqvirerade penningeförskott, ombestyra utbetalningar och månatligen derfor hos fattigvårdsstyrelsen redovisa senast den 8 i påföljande månad;

p) att genomgå och granska i öfrigt inkommande redovisningar; samt

q) att årligen, inom April månad, uppgöra och till styrelsen inlemna berättelse öfver fattigvårdens förvaltning under det föregående året.

26 §.

Verkställande direktören, som åtnjuter af Stadsfullmäktiges fastställd aflöning, må icke utan Stadsfullmäktiges tillstånd innehafva annan befattning eller utöfva sysselsättning, som kunde förhindra honom att egna fattigvården tillbörlig omvårdnad och uppmärksamhet.

Verkställande direktören är berättigad till en månads semesterledighet under året i tid, som af fattigvårdsstyrelsen bestämmes, dock åligger det honom att aflöna af fattiggårdsstyrelsen godkänd vikarie under ledigheten.

27 §.

För att biträda fattigvårdsstyrelsen och verkställande direktören vid kontrollerande af de personer, för hvilka fattigvård ansökts, och sådana, som utom fattiggården åtnjuta fattigvård, samt för att jemväl eljes införskaffa upplysning om nödlidande inom kommunen och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla tillbörlig vård, ega Stadsfullmäktige, der behofvet sådant påkallar, på fattigvårdsstyrelsens förslag för ett år i sender utse nödigt antal tillsyningsmän och fattigbesökare, män eller qvinnor, samt för tillsyningsmännen fastställa den godtgörelse, som kan ifrågakomma; börande Stadsfullmäktige tillika meddela närmare föreskrifter rörande tillsyningsmännens och fattigbesökarens verksamhet;

28 §.

Fattigvårdsstyrelsen eger antaga sekreterare, hvilken det åligger:

- a) att upprätta föredragningslista för och föra protokollet vid styrelsens sammanträden;
- b) att ombesörja utgående expeditioner och öfriga kansligöromål samt kontrasignera expeditionerna;
- c) att föra förteckning öfver alla, som af fattigvården åtnjuta vård eller understöd;
- d) att vid rättegångar och bevakningar utan vidare förordnande vara ombud för fattigvårdsstyrelsen, denna dock obetaget att härför anlita annan person;
- e) att sammanställa de statistiska uppgifter, som erfordras för årsberättelsen;
- f) att afgifva föreskrifna statistiska förteckningar; samt
- g) att i afseende å den bokföring, som vid fattigvårdsstyrelsen kan ifrågakomma, ställa sig fattigvårdsstyrelsens föreskrifter till efterrättelse.

IV Kap.

Om arbets- och fattiggården.

29 §.

Stadsfullmäktige antaga, på förslag af fattigvårdsstyrelsen, en förståndare för arbets- och fattiggården. Vid vakans anslås tjensten ledig att ansökas inom 30 dagar.

30 §.

Föreståndaren för arbets- och fattiggården, som utöfvar husbondevälde öfver alla der intagna hjon och vid inrättningen anställde betjente, åligger:

a) att handhafva inrättningens ekonomi samt emottaga och redovisa för de penningemedel, som för densamma utanordnas;

b) att egna sorgfälligt uppsigt och vård åt alla i arbets- och fattiggården intagna hjon och öfver dem föra fullständig förteckning;

c) att vaka deröfver att renlighet, ordning och sedlighet råda inom inrättningen samt att kosthållningen ordentligen handhafves så att hjonerna erhålla sund och i öfrigt lämplig föda;

d) att söka bereda lämplig sysselsättning åt hjonerna samt anordna och leda deras arbeten;

e) att föra noggranna förteckningar öfver inrättningens inventarier och material samt ansvara för att desamma icke genom vanvård förfaras;

f) att efter hvarje års utgång inom Januari månad afgifva fullständig inventarieförteckning jemte förslag till afskrifning af förbrukade persedlar m. m. att öfverlemnas åt Drätselkontoret för att tillhandahållas stadens inventeringsmän;

g) att för hvarje år uppgöra och inom Februari månad till fattigvårdsstyrelsen aflemna berättelse öfver arbets- och fattiggården, upprättad enligt styrelsens anvisningar;

h) att efter erhållen kallelse närvara vid fattigvårdsstyrelsens sammanträden, der han i frågor rörande arbets- och fattiggården eger i öfverläggningarna men ej i beslutet deltaga;

i) och bör föreståndaren, hvars förvaltning står under verkställande direktörens närmaste inseeende, i öfrigt ställa sig styrelsens föreskrifter till efterrättelse.

31 §.

Vid arbets- och fattiggården anställs en husmoder, som bör ega någon insigt i barnuppfostran, sjukvård och hushållsgöromål. Denna åligger att, under föreståndarens för arbets- och fattiggården öfverinseeende:

a) egna noggrann vård och uppsigt öfver i arbets- och fattiggården intagna qvinnor och minderåriga samt öfva dem i ordning, renlighet, flit och lydnad;

b) förbereda vid inrättningen förekommande handarbeten samt vaka

öfver deras sorgfälliga utförande äfvensom undervisa i sömnad, spånad, väfnad, lappning m. m.

c) hafva tillsyn öfver matlagning, bakning, brygd, tvätt m. fl. hushållsgöromål; samt

i öfrigt ställa sig styrelsens och föreståndarens föreskrifter till noggrann efterlefnad.

32 §.

Husmodren och den lägre betjeningen vid arbets- och fattiggården antagas och afskedas af fattigvårdsstyrelsen.

33 §.

För de i arbets- och fattiggården intagna, till lutherska trosbekännelsen hörande hjonens religiösa vård ege fattigvårdsstyrelsen antaga någon inom staden boende prest, hvilken det åligger att hvarje sön- och helgdag hålla gudstjenst uti anstalten och dessutom vid förefallande behof besöka der intagna fattiga samt jordfästa aflidna fattighjon.

Finnas i arbets- och fattiggården fattighjon, de der icke tillhöra evangelisk-lutherska tron, bör fattigvårdsstyrelsen äfven om dessas självård på lämpligt sätt draga försorg.

34 §.

Om arbets- och fattiggårdens läkare samt om sjukvården vid inrättningen är särskildt stadgadt.

35 §.

Önskar hjon utträda ur arbets- och fattiggården, anmäle det för fattigvårdsstyrelsen, som icke får neka sitt samtycke, så framt utredning föreligger derom att hjonet icke vidare under en längre tid skall falla fattigvården till last äfvensom kommunen blifvit genom hjonets arbete eller annorledes till fullo ersatt för lemnad fattigvård.

36 §.

All inkomst från arbets- och fattiggården äfvensom från hjonens arbete tillfaller fattigvården. Dock må fattigvårdsstyrelsen till uppmuntran tilldela flitiga, ordentliga och lydiga arbetshjon flitpenningar.

37 §.

Kosthållningen anordnas af fattigvårdsstyrelsen, som i sådant af-

seende i samråd med vederbörande läkare fastställer en bestämd matordning, hvarvid jemte nödig sparsamhet iakttagas skall, att kosten är sund och tillräcklig. För sjuka bör kosten anordnas enligt läkares föreskrift.

38 §.

Der hjon anser sig vara orättvist behandlad, må det anföra klagomål hos fattigvårdsstyrelsens ordförande eller verkställande direktören, som eger vidtaga de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda.

39 §.

Å fattigvårdsstyrelsen ankommer att upprätta i detaljgående ordningsregler för arbets- och fattiggården, hvilka böra på lämpliga ställen i anstalten anslås.

V Kap.

Allmänna stadganden.

40 §.

Öfver alla donationer till förmån för fattigvården bör föras fullständig förteckning, upptagande gifvarens namn, tiden för donationen, dess beskaffenhet och ändamål samt beloppet af densamma.

Fattigvårdsstyrelsen bör af stadens drätselverk årligen erhålla redovisning för de fonder, som af Drätselkontoret för fattigvården förvaltas. Räntan å de kapital, som för vissa bestämda, till fattigvården hörande ändamål donerats, eger fattigvårdsstyrelsen i öfverensstämmelse med gifvarens föreskrifter fördela.

Öfver de fonder, dem fattigvårdsstyrelsen sjelf förvaltar, bör styrelsen årligen inom Januari månad afgifva redovisning till stadens revisorer för att af dem granskas i sammanhang med stadens räkenskaper.

41 §.

Utaxering till fattigvården sker såsom i förordningen af den 6 Augusti 1889, angående ändring af § 29 i förordningen angående allmänna fattigvården af den 17 Mars 1879, stadgas. Beloppet af deri omnämnda personela afgift är tillsvidare och intill dess Stadsfullmäktige derom annorlunda förordna 2 mark 50 penni för män och 2 mark för qvinnor.

42 §.

Vid antagande af verkställande direktör och föreståndare för arbets- och fattiggården förbehålles ömsesidig sex månaders uppsägningstid.

Är verkställande direktören eller föreståndaren för fattiggården försumlig och låter sig icke af varning rätta, eller är han eljes olämplig för sin befattning, eger fattigvårdsstyrelsen afhålla honom från tienstgöring och derom anmäla hos Stadsfullmäktige, som afgöra, huruvida han må vid sysslan qvarstå eller derifrån skiljas.

43 §.

Om besvär i fattigvårdsärenden stadgas i VII Art. af nådiga förordningen angående allmänna fattigvården.

Hos Guvernören skulle tillika anhållas att, sedan reglementet blifvit fastställt, åt Fullmäktige skulle lemnas rätt att efter pröfning bestämma tiden för reglementets trädande i gällande kraft, dock att sagda tidpunkt icke finge sträckas utöfver den 1 Januari 1897.

Beträffande utskottets förslag angående personalens vid fattigvårdsstyrelsen aföningar, blef det oförändradt af Stadsfullmäktige godkändt.

Förslag till lag
angående pant-
lånerörelsens
ordnande.

Det af regeringen till Stadsfullmäktiges utlåtande öfversända ¹⁾ förslaget till lag angående pantlånerörelsens ordnande var af följande lydelse:

Komiténs förslag till förordning angående pantlånerörelse.

Med afvikelse ej mindre från de i förordningen den 31 Mars 1879 ingående bestämningarna om villkoren för idkande af näringsyrke, än från stadgandena i 10 kap. H. B. om pant och i 6 § 9 kap. samma balk samt förordningen den 6 Juni 1883 angående ändrig af sistsagda lagrum, varder härigenom förordnad som följer:

§ 1.

Pantlånare är, enligt denna förordning, enhvar, som yrkesmässigt bedriver eller förmedlar utlåning af penningar mot säkerhet i lösöre pant, eller som afsluter eller förmedlar köp af lösegendom med förbehåll om återköpsrätt eller annan liknande öfverenskommelse, under omständigheter, af hvilka framgår att förtäckt pantlånerörelse därmed åsyftas.

Hvad i denna förordning stadgas gälle dock ej lånerörelse, där såsom säkerhet icke emottages annan lösöre pant än värdepapper, ej heller bankrörelse, som bedrifves af anstalter, hvilka i särskildt stadgad ordning därtill erhållit vederbörligt tillstånd.

§ 2.

Pantlånerörelse, som åsyftar enskild vinst, får idkas endast i stad.

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 114.

Tillstånd att drifva sådan rörelse må i nedannämnd ordning beviljas den, som på grund af §§ 2 och 3 i förordningen om näringarne den 31 Mars 1879, sistnämnda § sådan densamma lyder i förordningen den 17 December 1888, är behörig att anmäla sig till idkande af näringsyrke och gjort sig känd för redbart förhållande samt i öfrigt prövas lämplig att rörelsen utöfva. Enahanda rättighet tillkomme ock lagligen bildadt bolag, dock med vilkor att i öppet bolag ej andra hafva del än sådana personer, som kunna erhålla tillstånd till drifvande af pantlånerörelse, samt att i aktiebolag alla aktier innehafvas af välfräjdade finske medborgare.

§ 3.

Den, som vill idka pantlånerörelse, ansöke därom skriftligen hos magistrat eller ordningsrätt, med bifogande af fräjdebrev, samt uppgifve tillika stället, där rörelsen är afsedd att drifvas. Göres ansökningen af bolag, bör densamma därjämte åtföljas ej mindre af intyg att bolagets firma blifvit i laga ordning anmäld samt den i § 2 omförmälda utredning, än ock af uppgift om den person, som komme att förestå rörelsen jämte bevis om dennes fräjd. Öfver ansökningen inhämtas yttrande af stadsfullmäktige eller rådhusstämma samt poliskammare, där sådan finnes, hvarefter magistraten eller ordningsrätten prövar ansökningen och, ifall densamma bifalles, utfärdar tillståndsbevis, upptagande jämväl stället, där rörelsen må utöfvas.

§ 4.

Aktiebolag, som på grund af härförinnan gällande lag bedrifver pantlånerörelse, må utan särskildt tillstånd densamma fortfarande utöfva, men skall i den ordning § 3 innehåller hos magistrat eller ordningsrätt utverka godkännande af den för rörelsen antagna föreståndare och vare jemväl i öfrigt underkastadt bestämningarna i denna förordning.

§ 5.

Ej må stället för pantlånerörelsens bedrifvande ombytas, filialkontor inrättas eller ny föreståndare antagas, såframt icke den myndighet, som tillståndet meddelat, efter vederbörandes hörande därtill bifaller.

§ 6.

Pantlånare är pliktig öfver rörelsen föra bok, upptagande i nummerföljd hvarje af honom mot pant utgifvet lån, med angifvande af dagen för aftalet, låntagarens och, ifall ombud begagnats, jemväl dennes namn, yrke och hemvist, lånebeloppet, räntesatsen, räntan, pantens beskaffenhet, förfalldagen, samt tiden då panten blifvit utlöst eller försåld; och vare pantlånaren skyldig att vid pants emottagande tillställa låntagaren en med länets bokförda nummer och pantlånarens underskrift försedd pantsedel, efter låntagarens önskan utfärdad till innehafvaren eller namngifven person och innehållande öfriga ofvanberörda omständigheter äfvensom samtliga andra för lånet öfverenskomna vilkor.

§ 7.

Pantlånare må ej taga högre ränta eller annan godtgörelse än inalles två för hundra i månaden, där lånet icke öfverstiger tjugu. Vid lån till högre belopp får godtgörelsen uppgå till en för hundra i månaden, då panten utgöres af guld, silfver eller värdepapper, samt till en och en half för hundra i månaden om annan egendom tages i pant; och må under ingen förevändning låneafgifterna förskottsvis uppbaras.

Vid beräkning af ränta gälle del af månad såsom hel sådan.

§ 8.

Förfallotiden för lån emot pant får ej utsättas att infalla tidigare än sex månader efter lånets utgifvande, men låntagaren vare obetaget att äfven därinnan utlösa panten mot inbetalande af lånebeloppet jämte upplupen ränta och för lånet tilläfvventyrs betingade andra afgifter; dock att, om pantlånaren det äskar, räntan och öfriga låneavgifter erläggas åtminstone för två månader och i hvarje fall med minst tjugu penni.

§ 9.

Försummar låntagare att inom förfallotiden utlösa panten, låte pantlånanren genom offentlig auktion å den ort, där pantlånerörelsen drifves, försälja panten till betäckande af sin fordran med ränta och nödiga kostnader; och vare pantlånare härvid ej skyldig att iakttaga föreskrifterna i 10 kap. H. B. om pants uppjudande, värdering och mätning. Sådan försäljning må icke verkställas förr än en månad efter förfalldagen, ej heller utan låntagarens begifvande uppskjutas längre än tre månader från sagda dag.

Intill dess panten blifvit försäld eger låntagaren rätt att återlösa densamma, men godtgöre pantlånanren den kostnad denne fått i afseende å försäljningen vidkännas.

Pantsatta föremål af guld eller silfver få icke under sitt metallvärde försälas, ej heller obligationer eller andra värdepapper, som i allmänna rörelsen äro gångbara, under sitt i bankinrättning gällande pris. Göres vid offentlig auktion å sådan pant ej antagligt anbud, och vill ej långgifvaren själf öfvertaga panten, skall densamma af honom under hand, dock ej under sagda värde, föryttras.

§ 10.

Hvarje mot bestämningarna i denna förordning stridande aftal, som afser inskränkning i låntagares rätt, vare ogiltigt.

§ 11.

Vederbörande polismyndighet är berättigad att, då skäl därtill finnes, genomse pantlånanrens böcker samt undersöka hans pantlager, så ock meddela särskilda ordningsföreskrifter i fråga om rörelsens bedrifvande.

§ 12.

Rättighet till idkande af pantlånerörelse förverkas af den, som dömes till ansvar för tjufnadsbrott, för döljande af tjufgods, eller för annan oloflig befattning med gods, som åtkommit genom brott, eller som annorledes ådrager sig vanfräjd eller förlust af medborgerligt förtroende; och kan för öfrigt magistrat eller ordningsrätt, ifall pantlånare eller den som rörelsen förestår visar sig olämplig, återkalla tillståndet till rörelsens drifvande eller godkännandet af föreståndaren.

§ 13.

Den, som utan behörigt tillstånd idkar pantlånerörelse, böte från och med femtio till och med ettusen mark. Brytes på annat sätt emot stadgandena i denna förordning, vare bot högst femhundra mark.

Böterna tillfalla kronan och skola, vid bristande tillgång till deras gäldande, förvandlas enligt allmän lag.

§ 14.

Förkommer pantsedel, låte den som sedeln förlorat efterlysa densamma

genom kungörelse, hvilken uppläses i ortens kyrka och införes en gång i landets allmänna tidningar. Kommer ej pantsedeln tillrätta inom sex månader efter det kungörelse egt rum, vare den som efterlysningen verkställt berättigad att utlösa förfallen pant eller, om denna blifvit försäld, uppbära öfverskottet af auktionsskillingen.

§ 15.

Pantlåneanstalter, som ej afse enskild vinning, må utan hinder af denna förordning inrättas och bedrivas under de vilkor och i den ordning, som för dem äro eller varda föreskrifna.

§ 16.

Denna förordning träder i gällande kraft den.

Och åtföljdes förslaget af en af komitéledamoten Herr Juselius uppsatt reservation, enligt hvilken ifrågavarande lag borde erhålla följande lydelse:

Förslag till förordning angående vilkoren för idkande af pantlånerörelse.

Med afvikelse från de i förordningen den 31 Mars 1879 ingående bestämmingarna om vilkoren för idkande af näringsyrke samt från hvad i 10 kap. H. B. stadgas angående pant varder härigenom förordnadt som följer:

§ 1.

Lika med komiténs förslag.

§ 2.

Tillstånd att drifva pantlånerörelse må i nedan nämnd ordning o. s. v. lika med komiténs förslag.

§ 3.

Den som vill idka pantlånerörelse ansöke derom skriftligen, i stad hos magistrat eller ordningsrätt och, om rörelsen är afsedd att försiggå på landet eller i köping, hos vederbörande guvernör samt bifoge utredning, jemlikt bestämmingarna i § 2, om behörighet att undfå slikt tillstånd och uppgifve tillika stället der rörelsen komme att drivas. Göres ansökningen af bolag, bör densamma äfvenledes åtföljas af uppgift om rörelsens tillärnade föreståndare jemte intyg om dennes fräjd. Öfver ansökningen inhemtas yttrande i stad af stadsfullmäktige eller rådhusstämma och af poliskammare, der sådan finnes, samt på landet af kommunalstämma eller kommunalfullmäktige och af kronofogde eller ock, der skild styrelse i köping är tillsatt, af denna och köpingens röstberättigade medlemmar, hvarefter ansökningen pröfvas och, i fall densamma bifalles, till sökanden utfärdas tillståndsbevis, upptagande jemväl stället, der rörelsen må utöfvas.

Innan pantlånerörelse vidtager bör tillståndsbeviset upptes hos den myndighet, som har att emottaga anmälan om näringsyrke, så framt ej samma myndighet tillståndet meddelat.

§ 4.

Aktiebolag, som på grund af härförinnan gällande lag bedrifver pantlåne-

rörelse, må utan särskildt tillstånd densamma fortfarande utöfva, men skall i den ordning § 3 innehåller hos vederbörande magistrat, ordningsrätt eller guvernör utverka godkännande o. s. v. lika med komiténs förslag.

§ 5.

Ej må stället för pantlånerörelses bedrivande ombytas, filialkontor inrättas eller ny föreståndare antagas, så framt ej magistrat, ordningsrätt eller guvernör, efter vederbörandes hörande, dertill bifaller.

§ 6.

Lika med komiténs förslag.

§ 7.

Hvarken ränta eller andra afgifter, som af pantlånare betingas för lån, må af honom i förskott uppbäras.

Fordras för pantsedel särskild lösen, får denna ej öfverstiga tio penni.

§ 8.

Låntagare vare obetaget att jemväl före den aftalade förfallotiden utlösa panten emot inbetalande af lånebeloppet jemte upplupen ränta och för lånet till äfventyrs betingade andra afgifter; dock att, om pantlånaren det äskar, räntan och öfriga afgifter, som beräknas efter lånetiden, erläggas åtminstone för två månader och i hvarje fall med minst tio penni.

§§ 9—11.

Lika med komiténs förslag.

§ 12.

Rättighet till idkande af pantlånerörelse förverkas af den som dömes till ansvar för tjufnadsbrott, för döljande af tjufgods eller för annan oloflig befattning med gods, som åtkommits genom brott, eller ock annorledes ådrager sig vanfräjd eller förlust af medborgerligt förtroende; och kan för öfrigt vederbörande myndighet, i fall pantlånare o. s. v. lika med komiténs förslag.

§§ 13—16.

Lika med komiténs förslag.

Vid föredragning inför Stadsfullmäktige af det för ärendets beredning särskildt tillsatta utskottets betänkande ¹⁾ och förslag, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige i sitt till Guvernören afgifvande uttalande förorda:

att den i § 5 föreskrifna omgången vid ombyte af ställe för pantlånerörelsens bedrivande m. m. såsom § var affattad såväl efter komiténs som reservantens förslag, finge förfalla;

att bestämmelsen i § 6 om skyldighet för pantlånare att bokföra, bland annat, låntagarens och, ifall ombud begagnas, jemväl dennes namn, yrke och hemvist, borde utgå;

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 3. — ²⁾ Stfs prot. den 12 dec. § 14.

att, ehuru bestämningen i § 9 derom, att pantsatta föremål af guld eller silfver icke finge realiseras under metallvärdet samt gångbara obligationer eller andra värdepapper icke under sitt i bankinrättning gällande pris, synes egnad att erbjuda svårigheter vid tillämpningen, då någon allmän börsnotering icke finnes, Fullmäktige likväl icke velat motsätta sig detta stadgande, då liknande föreskrift beträffande i mät tagen egen- dom ingår i den nya utsökningslagen;

att föreskriften i § 12, att rättigheten till idkande af pantlånerörelse förverkas af den, som dömes till ansvar för tjufnadsbrott, för döljande af tjufgods eller annan oloflig befattning med gods, som åtkommits genom brott, skulle utelämnas;

att bestämningen i senare mom. af 13 § derom, att böter för brott mot författningen tillfalla kronan och förvandlas enligt allmän lag, torde, då allmän föreskrift om böters användning och förvandling ingår i strafflagen och förordningen om dennas införande, såsom obehöflig kunna bortfalla.

Uti skrifvelse af den 19 Januari hade Guvernören i länet på i skrifvelsen närmare angifna skäl hos Magistraten anhållit om utverkande hos Stadsfullmäktige af ett anslag af 2,000 mark till Guvernörens disposition för nedsättande af en kommission med uppdrag att kontrollera vidtagna säkerhetsåtgärder uti samtliga öfriga i staden befintliga samlings-salar, förutom sådana som förekomma i kronans och kommunens byggnader. Och öfverlemnade Magistraten uti bref af den 26 i nämnda månad till Stadsfullmäktige handläggningen af berörda fråga; samt beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, som redan föregående år, ehuru i något annan form, behandlat ²⁾ frågan, efter att nu hafva inhemtat Drätselkammarens yttrande ³⁾ och på grund af deri framhållna synpunkter: att, jemte återhemtande af sitt den 30 Januari 1894 afgifna utlåtande i ämnet, i svarsskrifvelse till Guvernören uttala sig därhän, att komiténs medlemmar icke skulle aflönas, men väl berättigas att anlita nödigt biträde, hvarför ersättning skulle utgifvas ur stadskassan enligt räkning; samt att Stadsfullmäktige efter emottagandet af komiténs redogörelse för ifrågavarande undersökning skulle taga under pröfning, huruvida speciela stadganden angående dessa samlings-salars anordning, konstruktion och underhåll borde utfärdas.

Säkerhetsåtgärder uti offentliga samlings-salar i Helsingfors.

¹⁾ Stfs prot. den 9 april § 10. — ²⁾ 1894 års berättelse pg. 86. — ³⁾ Drks skrf. N:o 69 af den 21 mars.

Förslag till ändring i folkskolereglementet.

På grund af Stadsfullmäktiges beslut¹⁾ om kostnadsfri folkskoleundervisning för alla barn med hemortsrätt i Helsingfors och i följd deraf beredningsutskottet den 27 November 1894 gifvet uppdrag att uttala sig, huruvida ändring i gällande reglemente för stadens folkskolor påkallades af detta Stadsfullmäktiges beslut, föreslog²⁾ bemälda utskott nu, det Fullmäktige ville hos Öfverstyrelsen för skolväsendet till fastställelse anmäla de af berörda beslut påkallade ändringar i folkskolereglementet af den 4 Oktober 1892 med hänsigt till §§ 13 och 47. Och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige godkänna förslaget sålunda att till fastställelse skulle anmälas följande ändringsförslag beträffande nämnda reglemente:

a) „Hvad i § 13 är stadgadt angående skolafgifter skall icke vidare tillämpas å barn, hvilkas föräldrar hafva hemortsrätt i Helsingfors kommun eller äro bosatta å staden underlydande jordlägenhet;

b) i följd häraf äro skolråden fritagna från fullgörande af föreskriften i § 47 mom. 3“.

Instruktion för Drätselkontoret.

Uti sista mom. § 7 af det för Drätselkammaren den 20 December 1890 fastställda reglementet föreskrifves, att närmare bestämmingar om de vid Kammarens kansli och kontor samt vid stadens Trafik- och Byggnadskontor anstälde tjenstemäns åligganden och göromål skola meddelas genom instruktioner af Stadsfullmäktige. På grund häraf hade äfven efterhand utarbetats och faststälts instruktioner för Drätselkammarens kansli samt Byggnads- och Vattenledningskontoren. Endast Drätsel- och Trafikkontoren voro ännu i afsaknad af special instruktioner, beroende detta förnämligast på den oafgjorda frågan, huruvida Trafikkontoret skulle ställas på ordinarie fot eller ej. Som den äsigt emellertid mer och mer befäst sig, att ett för staden skildt Trafikkontor ej kunde undvaras, hade Drätselkammaren uppdragit åt Drätselkontoret att till Kammaren inkomma med förslag till instruktion för kontoret. Och sedan ett sådant jemte skrifvelse af den 9 Augusti 1894 till Kammaren inlemnats samt detsamma granskats och bearbetats af ett inom Kammaren tillsatt utskott⁴⁾, i hvilket äfven Politieborgmästaren E. Öhman inbjudits att deltaga, gjorde Drätselkammaren hemställa⁵⁾ hos Stadsfullmäktige om antagande af nedanstående

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 64. — ²⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 17. — ³⁾ D:o d:o den 26 feb. § 7. — ⁴⁾ 1894 års berättelse pg. 157. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 57 af den 28 feb. (Stfs tryckta handl. N:o 9).

Förslag till Instruktion för Helsingfors stads Drätselkontor.

§ 1.

Helsingfors stads Drätselkontor åligger att under Drätselkammarens inseende handhafva stadens penningeväsende, ombesörja dess utgifter och uppbära dess inkomster, äfvensom att tillika, under Magistratens tillsyn, verkställa debitering och uppbörd af samt redovisa för sådana Kronans inkomster, hvilkas uppbörd ankommer å staden; och bör Kontoret i öfrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som af Magistraten och Drätselkammaren meddelas.

§ 2.

Drätselkontoret förestås af stadskamreraren och dess verksamhet handhafves af honom med biträde af stadskassören, en äldre och en yngre bokhållare samt en kontorsskrifvare jemte erforderliga extra biträden och vaktmästare.

§ 3.

Stadskamreraren, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag, är ej tillåtet att utan Drätselkammarens tillstånd innehafva annan befattning.

Honom åligger:

a) att handhafva ledningen af Drätselkontorets arbeten och uppsigten öfver att öfriga vid kontoret anställda personer fullgöra sina skyldigheter;

b) att antaga erforderliga extra biträden och vaktmästare, med iakttagande att den för året fastställda utgiftsstat härvid icke öfverskrides;

c) att låta upprätta debiterings- och uppbördslängder öfver samtliga såväl kommunala- som krono-utlagor, hvilka genom Drätselkontoret uppbäras, samt att till Drätselkammaren inlemna förslag till uppbördsterminer för desamma;

d) att låta utskrifva och de betalningsskyldiga tillhandahålla debetsedlar å utskylderna;

e) att i konkurs- och proklamamål bevaka stadens och kronans fordringar, hvilkas uppbörd å Drätselkontoret ankommer eller hvilkas bevakning af Drätselkammaren honom uppdragits;

f) att jemte tvenne af Drätselkammarens ledamöter emottaga och i kontorets kassahalf förvara staden tillhöriga eller under stadens förvaltning och vård befintliga värdehandlingar;

g) att låta uppgöra, granska och underskrifva restlängder å oguldna afgälder samt hos Magistraten utverka åtgärd till resternas indrifning i utmätnings- eller handräckningsväg, äfvensom att emottaga och granska stadsfogdarnes redovisningar öfver resternas indrifning;

h) att låta uppgöra afkortningslängder å samtliga utskylder och afgifter, som icke kunnat indrifvas, och desamma till afkortning i stadgad ordning befordra;

i) att föra särskild förteckning öfver stadens brandförsäkringar och ombesörja premiernas inbetalning;

k) att låta i behörig tid utskrifva aflöningslistor för stadens tjänstemän och betjente äfvensom förteckningar öfver pensioner, hyror m. m., som från stadskassan utgå, och desamma för utanordnande till Drätselkammaren insända;

l) att till taxeringsnämnden aflemna uppgifter om aflöningar, som under det föregående året från stadskassan utbetalts;

m) att upprätta och jemte stadskassören ansvara för och underskrifva de redovisningar öfver å kontoret uppburna kronomedel, som författningsenligt böra afgifvas;

n) att under Drätselkammarens inseende förvalta och bokföra de under drätselverkets vård stående donerade fonder;

o) att närvara vid kvartals- och extrainventeringarne af stadskassan och till desamma aflemna uppgift å kassaställningen enligt böckerna äfvensom specifikation å hvalfkassans valutor;

p) att på grund af stadens räkenskaper aflemna alla för det årliga budgetförslagets uppgörande och granskning erforderliga uppgifter, deltaga i budgetförslagets behandling i Drätselkammaren och till detsamma upprätta erforderlig behållningskalkyl;

q) att till Magistraten, Stadsfullmäktige och Drätselkammaren för hvarje kvartal aflemna tablå öfver stadens inkomster och utgifter, samt, efter det bokslutet för året uppgjorts, ej mindre till Magistraten än särskilda stadens nämnder aflemna redogörelse öfver förvaltningen af de donerade fonder, som stå under dessa myndigheters inseende;

r) att uppgöra redovisning öfver Civilstatens Enke- och pupillkassa tillkommande pensioner, afgifter af stadens tjänstemän och vakansbesparing för lediga tjänster, samt dylika medel i föreskrifven ordning inleverera;

s) att verkställa fördelning af lösen och inregistrerings afgifter för bouppteckningsinstrument;

t) att öfvervaka bokföringen samt ombesörja böckernas afslutande för kalenderåret, uppgöra och till tryck befordra berättelse öfver bokslutet samt inom Februari månads utgång till Magistraten aflemna böckerna med tillhörande verifikation; äfvensom

u) att afgifva yttranden, som af Drätselkammaren eller Magistraten infordras, samt att hos Drätselkammaren skriftligen eller muntligen göra framställningar och väcka förslag uti frågor, som tillhöra hans verksamhetsområde.

§ 4.

Stadskassören tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag, efter stadskamrerarens hörande. Stadskassören är ej tillåtet innehafva annan befattning.

Hans åligganden äro:

a) att uppbära stadens inkomster samt de krono- och andra medel hvilkas uppbörd å Drätselkontoret ankommer;

b) att verkställa de utbetalningar, som af Drätselkammaren å stadens, eller af Magistraten eller stadskamreraren å krono- och andra medel genom anordningar bestämmas;

c) att förvalta och ansvara för de qvittenser öfver utländingars näringsbeviljning, som tillhandahållas kontoret, äfvensom öfver densamma afgifva föreskrifven redovisning;

d) att tillse det inlemnade boupptecknings- och arfskiftes-instrument beträffande underskrifter och i öfrigt ega nödig fullständighet;

e) att uträkna och uppbära de afgifter till justitiestaten och de fattige samt stämpelpappersafgiften, som af adliga och prestesterbhus jemte bouppteckningsinstrumentet till Drätselkontoret inlemnas;

f) att granska de redovisningar beträffande resterande utskylder m. m., som genom skriftvexling inkomma, samt att i uppbördslängderna annotera restindrifningarnas resultat;

g) att jemte stadskamreraren ansvara för och underskrifva de redovisningar öfver kronomedel, som af Drätselkontoret afgifvas;

h) att närvara vid kvartals- och extrainventeringarne och till desamma aflemna specificerad uppgift å kassabehållningen;

i) att föra kassabok med särskilda kolumner för stadens, kronans och öfriga medel, äfvensom förteckning öfver inlemnade boupptecknings- och arfskiftesinstrument;

k) att ansvara för den i hans vård befintliga kassan samt, derest

denna är större än behovet kräfver, derom anmäla hos stadskamreraren för vidtagandet af åtgärd om öfverskottets insättning å bankräkning eller inleverering till landtränteriet;

l) att vid förfall för stadskamreraren enligt Drätselkammarens förordnande förestå dennes tjänst.

§ 5.

Äldre Stadsbokhållaren, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter stadskamrerarens hörande, får icke innehafva annan befattning af den art, att den blir hinderlig för hans verksamhet i stadens tjänst.

Honom åligger:

a) att föra kassajournal, memorial och hufvudbok äfvensom öfriga för stadsräkenskaperna erforderliga specialböcker;

b) att kontrollera de till grund för bokföringen liggande verifikationer;

c) att under stadskamrerarens inseende upprätta qvartalsbilanser och bokslutet; samt

d) att vid förfall för stadskassören enligt Drätselkammarens förordnande bestrida dennes befattning.

§ 6.

Yngre Stadsbokhållaren som tillättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter stadskamrerarens hörande, får icke innehafva annan befattning af den art, att den blir hinderlig för hans verksamhet i stadens tjänst.

Hans åligganden äro:

a) att under stadskamrerarens inseende föra kassajournal, memorial och hufvudbok öfver å kontoret uppburne krono- och extra medel;

b) att föra kontrollängd öfver stadens inventarier;

c) att handhafva vården af Drätselkontorets arkiv;

d) att då kassören af uppbörd eller annat förfall är hindrad, verkställa liqvider enligt inkomna arbetslistor;

e) att biträda äldre stadsbokhållaren med granskning af verifikationer och vid förfall öfvertaga hans åligganden, samt för öfrigt fullgöra de uppdrag honom af stadskamreraren åläggas.

§ 7.

Kontorsskrifvaren, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter stadskamrerarens hörande, åligger:

- a) att i särskild kontrollbok annotera alla i kassan verkställda inbetalningar;
- b) att dagligen vid kontorstidens början lemna bokförarene skriftliga uppgifter å intraderna föregående dag; samt
- c) att i öfrigt verkställa förefallande arbeten enligt stadskamrerarens uppdrag och anvisning.

Vid förfall för kontorsskrifvaren eger stadskamreraren förordna något af de vid kontoret anställda extra biträden att tjänsten bestrida.

§ 8.

De vid Drätselkontoret anställda extra biträdens samt vaktmästares arbete bestämmas af stadskamreraren, som i öfrigt äfven eger närmare reglera arbetsfördelningen mellan den öfriga personalen.

§ 9.

Vid antagandet af Drätselkontorets ordinarie tjänstemän förbehålles ömsesides sex månaders uppsägningstid.

§ 10.

Årligen under Juni till och med September månader kunna stadskamreraren, stadskassören, bokhållarene och kontorsskrifvaren komma i åtnjutande af en månads tjänstledighet en hvar, der sådant utan hinder för arbetenas jemna gång kan ske, hvarvid de tjänstlediges befattningar handhafvas af den tjänstgörande personalen. Förslag till semesterreglering för Drätselkontorets tjänstemän upprättas af stadskamreraren och underställes Drätselkammarens godkännande.

I öfrigt kan Drätselkammaren på ansökan bevilja dessa tjänstemän tjänstledighet för en tid af högst 14 dagar. Ansökning om längre ledighet å annan än semestertid insändes genom Drätselkammaren till Stadsfullmäktige.

§ 11.

Drätselkontoret hålles för allmänheten öppet alla helgfria dagar, på tid som af Drätselkammaren bestämmes.

Vid detaljgranskning af detta Drätselkammarens förslag till instruktion beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige

att i det inledande momentet af § 3 orden: „är ej tillåtet“ skulle utbytas „må ej“;

att den enligt punkt e) af § 3 stadskamreraren åliggande bevakningsskyldighet skulle gälla intill dess annan ordning härutinnan kunde blifva vidtagen;

att till § 3 skulle fogas ett nytt moment, upptagande förpligtelse för stadskamreraren att tillse, det stadskassörens handkassa icke må öfverstiga det förhandenvarande behovet;

att § 4 punkt k) underginge häraf påkallad omstilisering; samt

att § 10 skulle omredigeras sålunda, att deraf tydliggen framginge det tjänstemännens semesterledighet icke medförde några kostnader för stadskassan.

Och jemte det Drätselkammarens förslag i öfriga delar godkändes, uppdrogo Stadsfullmäktige åt ordföranden att fastställa den slutliga formuleringen af de ändringar i förslaget, hvilka påkallades af Fullmäktiges öfvanomförmälda beslut.

Instruktion och
stat för stadens
Trafikkontor.

I Kammarens framställning angående förslag till instruktion för Drätselkontoret hade Kammaren anført, att i sammanhang med utarbetandet af nämnda instruktion äfven fråga väckts om ställande af stadens Trafikkontor på ordinarie stat och uppgörande af instruktion för detsamma; att ett af Kamrer Lindholm i sådant syfte uppsatt förslag af Kammaren öfverlemnats ²⁾ till granskning åt samma utskott, som utarbetade instruktionen för Drätselkontoret; och att Kammaren, efter att hos stadens nuvarande tullförvaltare, assessorn Aug. von Willebrand hafva gjort sig underrättad om möjligheten af trafikuppördens öfverlemnande åt tullverket och deraf för staden resulterande fördelar och olägenheter, kommit till den fasta öfvertygelse, att något skäl till indragning af Trafikkontoret icke förefans, utan att detsamma fastmer med det snaraste borde på ordinarie stat öfverföras och äfven för det af Stadsfullmäktige fastställas en instruktion. Och Kammaren hemstälde ³⁾, sedan förslag till ifrågavarande instruktion hunnit af utskottet och Kammaren granskas, hos Stadsfullmäktige:

¹⁾ Stfs prot. den 19 mars § 17. — ²⁾ 1894 års berättelse pg. 158. — ³⁾ Drks skrif. N:o 107 af den 9 maj (Stfs tryckta handl. N:o 19).

att Stadsfullmäktige numera ville på ordinarie stat öfverföra det härintills provisoriskt inrättade Trafikkontoret samt därför godkänna och fastställa nedanstående instruktion och aflöningsstat:

Förslag till Instruktion för Helsingfors stads Trafikkontor.

§ 1.

Helsingfors stads Trafikkontor, som står under Drätselkammarens inseeende och lydnad, verkställer debiteringen af staden tillkommande tolag för varor, som härstädes tullbehandlas, trafikafgift, transito-magasins hyra, äfvensom mätningsafgift för varor, som tillika undergå tullbehandling, samt uppbär ej mindre samtliga nämnda afgifter, än ock staden tillkommande af Hamnkontoret uppdebiterade hamn-, bro-, vägnings-, marknads-, fiskevatten- och barlastafgifter, samt afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast.

Packnings- vräknings- parmmättnings- och mätningsafgifter för varor, som icke tillika tullbehandlas, uppbäras af och tillfalla dem, som för rättningen verkställt.

§ 2.

Trafikkontorets tjänstepersonal utgöres af en kamrerare, en bokhållare, en kassör, en vågmästare samt nödigt antal vaktmästare.

§ 3.

Kamreraren tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag.

Bokhållare-, kassörs- och vågmästaretjänsterna besättas af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter det kamreraren vid trafikkontoret yttrande afgifvit.

Vaktmästare samt biträden för tillfälligt behof antagas af Drätselkammaren på framställning af kamreraren.

§ 4.

Kamreraren, som handhar den närmaste tillsynen öfver Trafikkontoret, åligger:

a) att ansvara för att den å kontoret ankommande debiteringen verkställs i enlighet med stadens trafiktaxa och öfriga härom gällande stadganden;

b) att kontrollera och bestyrka riktigheten af de utaf bokhållaren utskrifna debetsedlarne;

c) att föra särskild bok öfver samtliga afgifter, som af kontoret uppdebiteras;

d) att noggrant kontrollera uppbörden och deröfver föra skild kontrolljournal;

e) att hålla hand deröfver, att kassören dagligen till stadens Drätselkontor eller, efter Drätselkammarens anvisning, till någon bankinrättning i staden inlevererar de på grund af såväl Trafikkontorets som Hamnkontorets debitering influtna medlen, med afdrag af nödig vaxelkassa;

f) att låta uppgöra, granska och underskrifva restlängder öfver oguldna afgifter samt hos Magistraten begära åtgärd för resternas indrifning i utmätnings- eller handräkningsväg, att emottaga och granska redovisning öfver restindrifningen, samt att till afkortning hos Drätselkammaren anmäla, hvad af de restskyldige icke kunnat utbekommas;

g) att i konkurs- och proklamamål bevaka stadens fordringar för afgifter, som af Trafikkontoret uppdebiterats;

h) att innan den 10:e i hvarje månad till Drätselkammaren aflemna summarisk rapport öfver debitering och uppbörd under föregående månad;

i) att årligen inom September månad till Drätselkammaren ingifva alla Trafikkontoret berörande uppgifter för följande års inkomst- och utgifts förslag;

k) att inom Januari månads utgång till Drätselkontoret aflemna Trafikkontorets samtliga räkenskaper för det sistförflutna året för att revisorerna af stadens räkenskaper tillhandahållas, äfvensom summariskt sammandrag af uppbörden för sagda år och specificerad förteckning å de vid årets utgång oguldna afgifter; samt

l) att innan Februari månads utgång till Drätselkammaren afgifva berättelse öfver Trafikkontorets verksamhet under föregående året.

§ 5.

Bokhållaren åligger:

a) att med ledning af de uppgifter, som dels tillhandahållas honom af vägmästaren beträffande utrikes inkommande varor dels meddelas af Tullkammaren beträffande inrikes inkommande och utrikes utgående varor, uträkna beloppet af de staden tillkommande afgifter, hvilkas debitering ankommer å Trafikkontoret;

b) att utskrifva debetsedlar och desamma till kamreraren i afseende å kontroll och bestyrkande aflemna; samt

c) att utan dröjsmål för hvarje månad eller, om så finnes nödigt, för hvarje vecka uppgöra och till kamreraren afgifva restlängd öfver oguldna afgifter, äfvensom att öfver rester, hvilka icke kunnat indrivas, upprätta afkortningslängd.

§ 6.

Kassören åligger:

a) att verkställa uppbörden af samtliga till Trafikkontoret inflytande medel;

b) att föra journal öfver uppbörden;

c) att dagligen till Drättselkontoret eller bankinrättning i staden inleverera de å Trafikkontoret uppburna medlen, med afdrag af nödig vaxkassa;

d) att vid hvarje månads utgång till kamreraren aflemna uppbörds-specialer; samt

e) att då de egentliga kassörsgöromålen sådant medgifva, biträda vid debetsedlarnes utskrifning samt verkställa andra å kontoret förekommande arbeten enligt kamrerarens anvisning.

§ 7.

Vägmästaren öfvervakar i packhuset å stadens vägnar vägning, mätning och uppräknning af inkommande tullpligtiga varor, emottager det för staden afsedda exemplaret af tullinlagorna samt afskrifver derå den af packhusinspektorerne utförda specifikation af varornas vikt och slag.

§ 8.

Vaktmästarene biträda vid packhusbehandlingen samt verkställa distributionen af debetsedlar för varor, som icke tullbehandlas.

§ 9.

Vid antagandet af Trafikkontorets ordinarie tjenstemän förbehålles ömsesides sex månaders uppsägningstid.

§ 10.

Trafikkontoret, som inrymmes uti stadens tull- och packhus, hålles för allmänheten öppet under samma tid som tullkammaren, dock att i

hvarje händelse kontorets kassa hålles tillgänglig på de tider, då Trafikkontoret eller Hamnkontoret äro öppna.

Stat för Helsingfors Trafikkontor.

I Kamrerare	<i>Små</i>	5,500: —
1 Bokhållare	„	3,000: —
1 Kassör	„	2,400: —
1 Vågmästare	„	2,000: —
2 Vaktmästare à 1,000 mark	„	2,000: —
	Summa <i>Små</i>	14,900: —

Anm. Kamrerarens, Bokhållarens och Kassörens aflöning ökas efter fem års tjenstetid med 10 % och efter tio års tjenstgöring med ytterligare 10 % af den ursprungliga aflöningen.

Vid föredragning af ärendet beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige godkänna Drätselkammarens förslag i öfrigt, utom att beträffande förslaget till stat göra det förtydligande tillägg, att aflöningarna i staten afsågo årslönen;

att jemväl vågmästaren skulle erhålla förhöjning i aflöningen enligt samma grunder som för kamreraren, bokhållaren och kassören bestämts;

hvarhos Drätselkammaren skulle anmodas ej mindre att, i anledning af meddelad upplysning derom att afgiften för af Trafikkontoret utfärdade debetsedlar härintills tillfallit t. f. kamreraren med vilkor att han bekostade debetsedlarnes tryckning, inkomma med utredning härutinnan och föreslå de åtgärder, som af sakens beskaffenhet påkallades, än ock att, enär fråga väckts huruvida tjensterna vid Trafikkontoret borde anslås lediga eller ej, aflemna förslag till de af Trafikkontorets ställande på ordinarie stat påkallade åtgärder.

I anledning häraf föreslog ²⁾ Drätselkammaren:

att Stadsfullmäktige utan tjensternas ledigansläende genom Drätselkammaren ville till kamrerare vid Trafikkontoret utse Magistern Karl H. Lindholm, till kassör vid samma kontor utnämna fröken Anna Welling och till vågmästare vid Packhuset antaga herr Ivar Liljeros, hvar emot Drätselkammaren bemyndigades att i föreskrifven ordning anslå bokhållarebefattningen vid Trafikkontoret ledig att ansökas; samt

Anställande af
Trafikkontorets
tjänstemän.

¹⁾ Stfs prot. den 21 maj § 4. — ²⁾ Drks skrf. N:o 202 af den 17 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 29).

att debetsedelafgiften vid stadens Trafikkontor med kamreraretjenstens ordinarie besättande afskaffas samt häraf betingad kostnad för blankett-tryck framdeles bestrides med kontorets expensemedel.

Debetsedelafgif-
tens vid Trafik-
kontoret af-
skaffande.

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ emellertid att omedelbart besätta endast Trafikkamreraretjensten genom att till befattningen utse t. f. kamreraren Karl Henrik Lindholm, men att deremot kassörs-, vågmästare- och bokhållaretjensterna skulle kungöras lediga till ansökning samt Trafikkamreraren sättas i tillfälle att yttra sig öfver ansökningarna. Hvarjemte Stadsfullmäktige till Drätselkammarens förslag om debetsedelafgiftens afskaffande gjorde en sådan modifikation, att kamrer Lindholm af staden tillförsäkrades vederlag för honom sålunda frångångna sportlar, om hvilket vederlags belopp äfvensom rörande kostnaden för debetsedlarnas tryckning Drätselkammaren skulle anmodas att inkomma med utredning.

Lemnande den utredning att debetsedelafgiften för de sju senaste åren, hvarunder Magister Lindholm såsom t. f. kamrerare innehaft tjänst vid stadens Trafikkontor, uppgått i medeltal per år till 948 mark 10 penni samt tryckningskostnaderna för debetsedlarna under samma tid stigit till i medeltal 125 mark per år, föreslog ²⁾ Drätselkammaren emellertid att såsom en enligt Kammarens förmenande lämpligare ersättning för den minskning i inkomster, Lindholm komme att lida genom hans öfverförande på ordinarie stat, sedan debetsedelafgifterna aflyftats, honom skulle i och för den enligt fastställd stat kamreraren vid Trafikkontoret tillförsäkrade löneförhöjning med 10 % af lönen efter fem och tio års tienstgöring tillgodoräknas de sju år, han redan varit i stadens tjänst, så att Kamrer Lindholms lön ifrån och med den 1 December utgick med 6,050 mark i st. f. 5,500 och, efter det han ytterligare i tre år innehaft Trafikkamrerarebefattningen, höjas till 6,600 mark. Denna framställning godkändes ³⁾ af Stadsfullmäktige.

Vederlag till
Kamreraren
Lindholm för
honom frångå-
ende sportlar i
anledning af
debetsedelsaf-
giftens vid Tra-
fikkontoret af-
skaffande.

I skrifvelse af den 28 November 1894 hade Fattigvårdsstyrelsen meddelat, att fattigvårdsinspektören A. G. Helsingius vid den 13 i samma månad värkställd inspektion å stadens arbets- och fattiggård uti inspektionsdiariet antecknat anmärkning om att vid den nyinrättade afdelningen för sinnessjuka vid fattiggården icke funnes antagen särskild läkare och att ej heller reglemente för dårvården derstädes uppgjorts, ehuruval sådant föreskrefves i 43 och 48 §§ af Nådiga kungörelsen innefattande

Reglemente för
dårvårdsinrät-
ningen vid ar-
bets- och fattig-
gården.

¹⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 239 af den 28 nov. — ³⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 13.

närmare föreskrifter beträffande vården af sinnessjuka, gifven den 28 Maj 1889, samt att fattigvårdsinspektören om detta förhållande anmält hos Guvernören med anhållan om de åtgärder, till hvilka omständigheterna kunde föranleda. Med anledning häraf och då af det för Fattigvårdsstyrelsen fastställda reglemente icke med tydlighet framginge, huruvida det ankomme på fattigvårdsstyrelsen att anordna läkarevården vid stadens fattiggård eller det tilläfvventyrs tillkomme helsovårdsnämnden att härom ensam bestämma, hade fattigvårdsstyrelsen trott sig böra öfverlemna saken till Stadsfullmäktiges afgörande.

I sammanhang härmed hade fattigvårdsstyrelsen ansett sig skyldig upplysa att till fattigvårdsstyrelsens kännedom kommit, det inom helsovårdsnämnden den mening uttalats, att den å fattiggården uppförda nya dårvårdsafdelningen vore en underafdelning af Maria sjukhus och alls icke att anses såsom hörande till fattiggården. Då i anledning häraf fattigvårdsstyrelsen nödgades förutsätta möjligheten af förvecklingar med den ena eller andra myndigheten, men fattigvårdsstyrelsen icke kunde antaga att fattiggården invid Helsingfors, för hvilken redan under många år en ändamålsenlig och till sitt utrymme tillräcklig dårvårdsafdelning varit i högsta grad af behovet påkallad, för fyllande af hvilket behof inrättningen i fråga äfven uppförts, nu utan vidare skulle beröfvas denna anstalt, för hvars upprätthållande äfven i förslaget till fattigvårdsstyrelsens utgiftsstat för innevarande år upptagits nödigt anslag, och fattigvårdsstyrelsen ej heller kunde finna möjligt att den nyuppförda och den äldre dårvårdsafdelningen vid fattiggården skulle från hvarandra åtskiljas och bilda två skilda, under särskild administration stående anstalter, hade fattigvårdsstyrelsen äfven i detta afseende anhållit om Stadsfullmäktiges bestämda uttalande, huru med den nyuppförda dårvårdsbyggnaden invid fattiggården skulle förfaras.

I anledning häraf hade Stadsfullmäktige vid den 11 December 1894 hållet sammanträde uppdragit åt ett särskildt tillsatt utskott att uppgöra förslag till reglemente för kommunens dårvårdsanstalter samt dermed till Fullmäktige inkomma.

I sitt betänkande af den 15 Mars¹⁾ medger utskottet visserligen att ifrågavarande inrättning är af det stora omfång, att den skärpta kontroll, som 43 och 48 §§ i anförda kungörelse afse, väl kan vara nödig beträffande inrättningen. Men till att lagligen påbjuda sådan kontroll gifva,

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 12.

åtminstone efter utskottets uppfattning, antydda stadganden icke anledning. I fall alltså endast fattighjon skulle inrymmas i inrättningen, så skulle, enligt utskottets åsigt, inrättningen fortfarande kunna skötas såsom hittills, ehuru man tänkt sig att i den nya anstalten visserligen förnämligast skulle beredas plats åt fattighjon, men att deri äfven skulle intagas sinnessjuka, som af polisen tagits om hand, äfvensom andra, företrädesvis mindre bemedlade patienter, till dess vård hunnit åt dem annorstädes beredas. Enär, äfven efter utskottets åsigt, behovet af en upptagningsanstalt för polisens räkning och för andra sinnessvaga patienter än fattighjon var obestriddigt, och inrättningen således borde tjena icke blott fattigvården, hade utskottet, vid utarbetandet af förslaget till reglemente för inrättningen, lagt åberopade 43 och 48 §§ i ofvannämnda kungörelse till grund. Det förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen vid fattiggården, som af utskottet förelades Stadsfullmäktige till godkännande samt i det afseende § 43 i kungörelsen af den 28 Maj 1889 innehåller, för insändande till Medicinalstyrelsen, var af följande lydelse:

Förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen vid fattiggården.

1 §.

Dårvårdsinrättningen vid fattiggården utgör en afdelning af fattiggården och underlyder Fattigvårdsstyrelsen; dock ankommer å Helsevårdsnämnden att öfver sjukvården å inrättningen hafva nödigt inseende.

2 §.

I inrättningen intagas företrädesvis sinnessjuka, om hvilka kommunens fattigvård eger draga försorg.

Derjemte böra för tillfällig vård i inrättningen upptagas sinnessjuka, som af polisen omhändertagits.

Slutligen skall, i mån af utrymme, i inrättningen beredas plats äfven åt andra, företrädesvis mindre bemedlade, i staden hemmahörande sinnessjuka, till dess vård hunnit åt dem annorstädes anskaffas.

§ 3.

Antalet platser, som skola för de i 2 och 3 mom. af nämnda sinnessjuka å inrättningen öppenhållas, bestämmas af Stadsfullmäktige.

Likaledes fastställa Stadsfullmäktige beloppet af de afgifter, som, der sådana ifrågakomma, skola för plats i inrättningen uppbäras.

4 §.

Vid in- och utskrifning af sjuka länder Nådiga förordningen af den 28 Maj 1889, angående vården af sinnessjuka, samt kungörelsen af samma dag, innehållande närmare föreskrifter i ämnet, uti tillämpliga delar till efterrättelse, med iakttagande i öfrigt af hvad i detta reglemente sägs.

5 §.

Beträffande sinnessjuk, om hvilken fattigvården drager försorg, bör Fattigvårdsstyrelsen införskaffa för intagning i dårvårdsanstalt föreskrifna intyg.

Har sådan sinnessjuk tidigare såsom obotlig utskrifvits från annan vårdanstalt för sinnessjuka, vare bevis härom, utfärdadt af nämnde anstalts läkare, tillfylles.

Träffas å fattiggården intaget hjon af sinnessjukdom, må läkaren utan vidare omgång intaga hjonet å dårvårdsafdelningen.

6 §.

För sinnessjuk, som af polisen onhändertagits, böra för intagning nödiga intyg af polisen ombesörjas.

7 §.

Önskas för annan sinnessjuk plats i inrättningen, skall skriftlig ansökan derom, åtföljd af nödiga intyg jemte betalningsförbindelse, inlemnas till Fattigvårdsstyrelsen, som i händelse inrättningens läkare funnit sjukdom vara styrkt, pröfvar, huruvida plats i inrättningen må beviljas eller ej.

8 §.

Sinnessjuk, som styrkes vara i trängande behof af vård, må omedelbart i inrättningen upptagas; men böra föreskrifna intyg sist inom fjorton dagar efter den sjukas intagande anskaffas.

9 §.

För sjukvården å inrättningen bör en läkare, på Helsovårdsnämndens förslag, af Stadsfullmäktige antagas, dock att Medicinalstyrelsens samtycke till hans anställande utverkas.

Läkaren besörjer själfständigt sjukvården samt är ansvarig för dess behöriga och ändamålsenliga handhafvande.

10 §.

Läkaren åligger:

att hvarje helgfri dag göra sjukrond samt äfven eljes, då så är nödigt, besöka de sjuka;

att vaka öfver ordning och snygghet inom inrättningen;

att tillse det de sjuka väl vårdas och vänligt bemötas;

att i öfverensstämmelse med de i åberopade förordning och kungörelse fastställda grunder samt i enlighet med detta reglemente bestämma om de sjukas intagning och utskrifning;

att verkställa liköppning, der han finner sådan erforderlig;

att iakttaga nödig sparsamhet vid mat- och medikamentsrequisitioner samt granska och attestera dertill hörande räkningar;

att ansvara för inrättningens instrumentförråd och arkiv;

att föra sjukjournaler enligt af Medicinalstyrelsen fastställt formulär och ur dem meddela bevis, der sådant lagligen äskas;

att till vederbörande myndigheter afgifva föreskrifna rapporter samt inom Februari månads utgång till Fattigvårdsstyrelsen och Helsovårdsnämnden berättelse öfver inrättningens verksamhet under föregående år;

att till Fattigvårdsstyrelsen och Helsovårdsnämnden afgifva förslag och yttrande i ärenden, som angå inrättningen, samt på kallelse infinna sig vid dessa nämnders sammanträden, då hans närvaro anses nödig; äfvensom

att i öfrigt ställa sig till efterrättelse gällande författningar och detta reglemente samt de föreskrifter, som honom lagligen meddelas.

11 §.

Läkaren är berättigad till sex veckors semesterledighet årligen på tid, då Helsovårdsnämnden finner sådant kunna ske, men bör sjelf aflöna af Medicinalstyrelsen godkänd vikarie under ledigheten. Vid hastigt inträffadt förfall skall han derom underrätta förste stadsläkaren.

12 §.

Öfversköterska och öfrig sjukvårdspersonal samt annan betjening vid inrättningen antages och afskedas af Fattigvårdsstyrelsen; dock att icke någon vid sådan syssla anställs eller qvarhålls som af läkaren förklaras vara för befattningen olämplig.

13 §.

Öfversköterskan åligger:

att närmast hålla tillsyn öfver ordning och snygghet å inrättningen samt att gifna föreskrifter följas;

att i sådant afseende noggrant öfvervaka sköterske- och vårdarepersonalen; att ansvara för läkemedlen och deras utdelning;

att hålla tillsyn deröfver, att de sjuka blifva i alla afseenden vänligt och omsorgsfullt behandlade;

att vid läkarens besök aflägga rapport öfver förhållandena å inrättningen samt, då läkarens närvaro eljes å inrättningen är nödig, derom lemna honom underrättelse;

att icke utan läkarens tillstånd och anmälan hos fattiggårdsinspektorn aflägsna sig från inrättningen;

att redovisa för inrättningens inventarier, arbetsmaterialier och klädesförråd, som blifvit henne ombetrodt; äfvensom

att i öfrigt iakttaga hvad henne i tjensten föreskrifves.

14 §.

Sköterskor och vårdare äro skyldige att i allt ställa sig läkarens och öfversköterskans föreskrifter till noggrann efterrättelse.

Särskildt är dem icke tillåtet att utan öfversköterskans begifvande aflägsna sig från inrättningen.

15 §.

I inrättningen intagen sjuk får ej af någon besökas eller tillåtas aflägsna sig utom inrättningens område utan läkarens eller öfverläkarens vetskap och tillstånd; ej heller få bref eller andra handlingar den sjuke tillställas eller från honom fortskaffas med mindre läkaren haft tillfälle att om dem taga kännedom och tillåtit deras vidare befordran.

16 §.

De sjuka böra efter förmåga sysselsättas med arbete äfvensom beredas tillfälle till vistelse och sysselsättning i det fria.

I afseende å anordnandet häraf må läkaren påkalla biträde af inspektorn för fattiggården.

17 §.

Inrättningens ekonomi skötes i sammanhang med fattiggårdens och

under närmaste inseende af dess inspektor, dervid, enligt läkarens bestämmande, de sjukas behof af annan eller kraftigare föda bör tillgodoses.

18 §.

Hvad i detta reglemente om sinnessjuka sägs, gäller äfven sådana, af fallandesot lidande personer, som i följe af sjukdomens beskaffenhet pröfvas böra i vårdanstalt intagas.

Efter att öfver detta förslag hafva inhemtat¹⁾ Fattigvårdsstyrelsens och Helsovårdsnämndens utlåtanden²⁾, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige vid förslaget granskning att i öfrigt godkänna det, utom:

att detsamma skulle rubriceras: *Förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen vid arbets- och fattiggården*;

att första meningen i § 1 skulle komma att lyda: *Dårvårdsinrättningen vid arbets- och fattiggården utgör en afdelning af sistnämnda anstalt och underlyder Fattigvårdsstyrelsen*;

att i § 7 orden: „i händelse inrättningens läkare funnit sjukdomen vara styrkt“ utbytes emot uttrycket: *i samråd med inrättningens läkare*;

att i § 10 mom. 8 orden: „af Medicinalstyrelsen“ uteslutas;

att § 17 gifves följande lydelse: *Inrättningens ekonomi skötes i sammanhang med fattiggårdens och under närmaste inseende af dess inspektor*.

Slutligen beslöts, att det sålunda ändrade förslaget skulle, i det afseende 43 § i kungörelsen af den 28 Maj 1889 innehåller, till Medicinalstyrelsen insändas.

Enär stadens barnmorska, som är anställd för att biträda fattiga barnföderskor och i nödiga fall tillhandagå polisen, med afseende å sin verksamhet härförinnan ej varit underkastad någon verksam kontroll och någon instruktion för henne icke heller funnits, så hade Helsovårdsnämnden för afhjelpande af denna brist uti skrifvelse af den 17 Oktober hos Stadsfullmäktige föreslagit, att sagda barnmorska underordnades den qvinnliga distriktsläkaren samt att för henne till efterrättelse skulle fastställas följande förslag till instruktion:

Instruktion för
stadsbarn-
morska.

¹⁾ Stfs prot. den 19 mars § 21. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 15. — ³⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 18.

Förslag till instruktion för Stadsbarnmorskan i Helsingfors.

§ 1.

Stadsbarnmorskan antages för en tid af 3 år i sender af Helsovårdsnämnden på förslag af förste stadsläkaren.

§ 2.

Stadsbarnmorskan åligger:

1:o) att vid förlossningar biträda medellösa barnföderskor i deras hem, samt lemna modern och den nyfödda den första vården. Hon är likväl ej skyldig att stanna hos barnföderskan längre än 10 timmar efter fullbordad förlossning, såvida ej tillkallad läkare annorlunda bestämmer,

2:o) att enligt uppdrag af stadens distriktsläkare hos medellösa patienter fullgöra inom barnmorskeyrket fallande åligganden,

3:o) att på kallelse af stadens polis lemna sådan handräckning, som på grund af hennes yrke af henne kan äskas,

4:o) att på kallelse infinna sig på kommunens sjukhus och där handlägga till hennes yrke hörande förrättningar.

§ 3.

För dessa åligganden uppbär hon årslön af Helsingfors stad.

§ 4.

Af mindre bemedlade personer eger hon för sina förrättningar ej fordra, men väl emottaga ersättning om sådan frivilligt erbjudes.

§ 5.

Genom bemedling af någon bland stadens distriktsläkare erhåller stadsbarnmorskan kostnadsfritt från apoteket de för henne vid yrkets utöfvande hos medellösa personer nödiga desinfektions- och läkemedel.

§ 6.

Stadsbarnmorskan är berättigad att i till hennes yrke hörande göromål tillhandagå äfven bemedlade personer. Dock må hon icke för sådan verksamhets skull försumma de i § 2 uppräknade åligganden.

§ 7.

Öfver sitt arbete förer stadsbarnmorskan anteckningar, af hvilka en

afskrift halfårsvis till förste stadsläkaren inlemnas, på grund af hvilka han årligen till Helsovårdsnämnden inlemnar en redogörelse för hennes verksamhet,

§ 8.

Sin bostad bör stadsbarnmorskan hafva i den del af staden, som af Helsovårdsnämnden bestämmes, och tillkännagifves härom samt om den del af hennes verksamhet, som berör allmänheten, i samma ordning, som gäller för stadens distriktsläkare.

§ 9.

För förseelser i tjensten kan stadsbarnmorskan tilldelas varning af förste stadsläkaren och om hon ej rättar sig eller eljes finnes för sin ställning olämplig, kan hon af Helsovårdsnämnden från tjensten skiljas, redan förr än den tid, på hvilken hon antagits, gått till ända.

Och faststälde¹⁾ Stadsfullmäktige detta förslag till instruktion.

Som ny byggnadsordning för Helsingfors stad af Kejs. Senaten faststälts den 3 Maj, hade Magistraten ej mindre delgifvit Stadsfullmäktige Civilexpeditionens skrivelser beträffande denna fastställelse, än ock anhållit det Stadsfullmäktige ville med anledning af stadgandet i 3 mom. af § 53 i den nya byggnadsordningen utse en arkitekt för deltagande i byggnadssynerna på orten, äfvensom till Fullmäktiges godkännande insända ett förslag till taxa för byggnadsförrättningar. I anledning häraf beslöso²⁾ Stadsfullmäktige uppdraga åt stadens byggnadsinspektör, arkitekten R. Björnberg att till årets utgång handhafva omförmälda uppdrag mot åtnjutande af ett tillskottsarvode af 100 mark per månad samt att anmoda Drätselkammaren att inkomma med utlåtande beträffande Magistratens ofvannämnda förslag till taxa. Och föreslog³⁾ till fullgörande häraf, med smärre afvikelser från Magistratens förslag, Drätselkammaren följande

Arkitekt för deltagande i byggnadssyner samt förslag till taxa.

Taxa

för förrättningar, som uti byggnadsärenden verkställas i Helsingfors stad, samt för utlåtanden och bevis, hvilka i anledning af dylika förrättningar utfärdas:

För första syn beträffande nybyggnad eller tillbyggnad, till

enhvar af byggnadssynemännen *Små* 5:—

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 27. — ²⁾ D:o d:o den 3 sept. § 17. — ³⁾ Drks skrf. N:o 201 af den 17 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 26).

För instrument i anledning af sådan syn	<i>Fmf.</i> 4: —
För anteckning derom å båda exemplaren af ritningarna	„ 4: —
För afsyning af nybyggnad eller tillbyggnad, till enhvar af synemännen	„ 5: —
För bevis öfver afsyning samt anteckning å byggnadsritningarna	„ 4: —
För syn beträffande konstruktions- eller eldstadsförändring	„ 4: —
För skriftligt yttrande i anledning af nästnämnda syn	„ 2: —
För afsyning af konstruktions- och eldstadsförändring, till enhvar af synemännen	„ 4: —
För nybyggnads- eller tillbyggnadsutmärkning å marken	„ 6: —
För sockelsyn	„ 6: —
För anteckning å båda exemplaren af situationsplanen angående verkställd sockelsyn	„ 2: —
För anteckning å båda exemplaren af byggnadsritningarna angående af arkitekt verkställd besigtning, hvardera gången	„ 4: —
För annat intyg, utfärdadt af den utaf Stadsfullmäktige utsedde arkitekten	„ 2: —

Hvarå vederbörlig fastställelse borde utverkas; samt blef förslaget af Stadsfullmäktige godkändt¹⁾.

Enke- och pupillkassa för städernas tjenstemän.

Norner för pensionering af Helsingfors stads tjenstemän.

Beträffande vidare åtgärd angående Stadsfullmäktiges i Uleåborg framställning om inrättande af en enke- och pupillkassa för städernas i Finland tjenstemän och betjente samt om Magistratens väckta förslag om bestämmande af norner för pensionering af Helsingfors stads tjenstemän²⁾, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag:

att åt en af tre personer bestående komité, som egde antaga sekreterare och räknebiträde, uppdraga att taga i öfvervägande, huruvida icke det med antydda pensionskassa afsedda ändamålet möjligen kunde vinnas sålunda, att de af stadens tjenstemän, som icke äro delaktiga i Civilstatens enke- och pupillkassa, tillförsäkrade sina efterlevande närmaste anhöriga en lifränta, för hvars utbekommande visst belopp till inhemsk lifförsäkrings- eller lifränteanstalt årligen erlades af tjenstemännen sjelfva och förslagsvis hälften deraf utginge såsom bidrag ur kommunens medel;

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 19. — ²⁾ Se 1893 års berättelse pgg. 102 & 103. — ³⁾ Stfs prot. den 9 april § 15.

samt att frågan om bestämmandet af normer för pensionering af Helsingfors stads tjänstemän öfverlemnades åt ett särskildt utskott af tre personer.

Uti skrifvelse af den 3 Januari hade Helsingfors Handtverks- och Fabriksförening på i skrifvelsen närmare framhållna skäl anhållit:

Ordnande af arbetet i stadens arbetsinrättning.

att i arbetsinrättningen vid stadens fattigvård icke måtte förfärdigas sådana tillverkningar, hvarigenom densamma komme att konkurrera med enskilda yrkesidkare;

att arbetsinrättningen icke må åtaga sig utförande af beställningar till enskilda eller reparationsarbeten;

att de tillverkningarna åsatta prisen icke böra få sättas lägre än det, till hvilket enahanda alster kunna åstadkommas i enskild yrkesdrift; samt

att, då arbetsinrättningens tillverkningar icke afsättas i minut utan föryttras i parti, detta måtte ske genom offentlig auktion.

Men beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat Fattigvårdsstyrelsens yttrande, att denna Handtverks- och Fabriksföreningens framställning icke skulle till någon åtgärd föranleda.

Uti skrifvelse från Magistraten af den 23 Februari meddelades²⁾ Stadsfullmäktige till kännedom att, sedan till Guvernören i länet i afseende å pröfning insänts af Stadsfullmäktige uppgjorda stadgar rörande vården af fosterbarn i Helsingfors³⁾, Guvernören medels resolution af den 18 i nämnda månad till efterrättelse fastställt dessa stadgar.

Fastställelse af stadgar för vården af fosterbarn.

Medels resolution af den 13 September 1894 hade Guvernören i länet remitterat till Magistraten i afseende å behörig åtgärds vidtagande Civilexpeditionens i Kejs. Senaten till Guvernören den 28 föregående Maj utfärdade skrifvelse angående uppgörande af förslag ej mindre till det sätt, hvarpå kontrollen öfver prostituerade personer i Helsingfors borde i öfverensstämmelse med bestämningarna uti nådiga kungörelsen af den 28 Maj 1894 ordnas, än ock till sådan instruktion, som i 31 § af kungörelsen närmare omförmäles; och hade Stadsfullmäktige vid sammanträde den 2 Oktober nämnda år uppdragit åt ett särskildt tillsatt utskott att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ämnet.

Kontroll öfver prostituerade personer.

Detta utskott hade nu afgifvit⁴⁾ sitt yttrande och vid pröfning af ärendet i allo anslutit sig till hvad Stadsfullmäktige i anförd måtto tidi-

¹⁾ Stfs prot. den 9 april § 11. — ²⁾ D:o d:o den 26 febr. § 10. — ³⁾ Se 1894 års berättelse pg. 85. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 10.

gare uttalat¹⁾. Enligt utskottets tanke borde sålunda den nuvarande besigtningssbyrån bibehållas i den form, att fortfarande, liksom hittills, en läkare skulle finnas anställd med uppdrag att verkställa de besigtningar beträffande venerisk smitta, dem vederbörande polismyndigheter pröfva nödiga. För dessa besigtningar borde upplåtas särskild lokal, der de skulle försiggå; men besigtningarna dock anordnas så mycket som möjligt derhän, att de besigtningsskyldige icke ådroges obehörig uppmärksamhet. I det förslag till ny förordning angående polisinsättningen i Helsingfors, som utarbetats hos Stadsfullmäktige och för närvarande underliggör pröfning af Kejs. Senatens (se tryckta handl. N:ris 30 för 1892 och 30 för 1893), ingå redan bestämmingar om inrättandet af en särskild afdelning vid polisen, hvilken afdelning, bestående af en öfverkonstapel och två konstaplar, skulle hafva sig ombetroddt att öfvervaka de personer, som göra sig skyldiga till sedeslöshet och otukt, samt att vidtaga lämpliga åtgärder till förekommande af veneriska sjukdomars spridning. Då denna polisafdelning sjelffallet vore speciellt egnad att biträda vederbörande läkare i den nu ifrågavarande särskilda kontrollen öfver de yrkesmässigt prostituerade, blefve någon ytterligare anordning för åstadkommande af slikt biträde i byråns verksamhet icke af nöden. Å samma polisafdelning borde förteckning eller register såsom härförinnan upprättas öfver de personer, hvilka befunnits allmänneligen och såsom yrke utöfva otukt samt förty underkastats besigtningssbyråns fortgående och regelbundna kontroll. Dock borde i enlighet med hvad Fullmäktige tidigare erinrat, särskildt stadgas, att endast polismästaren, men icke någon underordnad polistjensteman finge förordna till prostituerads inskrifning i registret, ett stadgande, hvilket synes utskottet så mycket mera påkalladt, som det uti kungörelsen i ämnet härutinnan använda tånjbara uttrycket „polismyndighet“ icke innefattar full garanti mot denna maktpåliggande befogenhets öfverlemnande jemväl till underordnad och sådant synnerligen grannliga afgörande icke vuxen polisman.

Och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige afgifva sitt utlåtande i enlighet med utskottets betänkande samt tillika anhålla, det Fullmäktige bereddtes tillfälle att i sinom tid yttra sig öfver det förslag till ordnande af ifrågavarande kontroll, som enligt Kejs. Senatens föreskrift komme att af Guvernören i länet i samråd med Medicinalstyrelsen uppgöras.

¹⁾ Se 1891 års berättelse pg. 40. — ²⁾ Stfs prot. den 19 mars § 18.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrift af den 19 April, under- Fråga om ändringar uti bestående ordning för torghandeln.
 tecknad af 42 personer, som innehade stånd uti stadens Saluhall på Vestra kajen, yrkas, under förmenande att vissa missförhållanden i torghandeln skulle ega rum:

att äfven de fasta försäljningsplatserna på Salutorget skulle genom auktion försäljas;

att tillståndsbiljett att innehafva sådan plats på torget skulle utfärdas till viss person;

att särskilda bestämda platser anvisades jemväl åt de fiskhandlande, som försälja sin vara på torget, och dessa, hvilka hittills varit befriade från afgäld, påföras sådan; samt

att också dessa nya platser utarrenderades på samma sätt, som öfriga fiskhandlandes saluställen eller genom auktion.

Och hade antagligen ryktet om denna skrifvelse framkallat en skrift i motsatt syfte, äfven daterad den 19 April, men stäld till Stadsfullmäktige samt undertecknad af ej mindre än 196 personer, hvilka uppgåfvos sig vara mindre bemedlade torghandlare och uti den förra skrifvelsen se ett försök af de bättre bemedlade torghandlarna att utestänga de förstnämnda ifrån allt torghandelssysslande, hvarföre de ock hos Stadsfullmäktige anhålla:

att de fasta platserna å Salutorget, hvilka nu förvärfvas mot att för 40 mark hos Poliskammaren tillösa sig en tillståndsbiljett, icke måtte genom auktion till de mestbjudande öfverlemnas, utan hvarje yrkande i denna riktning förkastas.

På förslag ¹⁾ af Drätselkammaren, till hvars yttrande äfven senast relaterade anhållan remitterats, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att bestående ordning å Salutorget bibehålles och ifrågavarande skrivelser lemnas utan vidare afseende.

Sedan Guvernören öfver länet genom skrifvelse af den 5 April, på befallning af Kejsrerliga Senaten, affordrat Stadsfullmäktige underdånigt utlåtande i anledning af Ständernas motion angående öfverenskommelser mellan stadskommun och tomteägare om gatuunderhållets öfvertagande af kommunen. Frågan om gatuunderhållets öfvertagande af kommunen.
 mellan stadskommun och tomteägare om gatuunderhållets öfvertagande af kommun, beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige afgifva sitt yttrande i enlighet med ett särskildt tillsatt ⁴⁾ utskottets förslag ⁵⁾ och således i allo omfatta det

¹⁾ Drks skrif. N:o 105 af den 9 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 14 maj § 10. — ³⁾ D:o d:o den 29 okt. § 15. — ⁴⁾ D:o d:o den 30 april § 1. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 23.

allmänna syftemålet med motionen, mot hvars detaljbestämningar icke heller var något att påminna.

Läkaretjenster-
nas vid Maria
sjukhuset besät-
tande.

Sedan Magistraten anslagit öfverläkaretjensten vid Maria sjukhusets afdelning för icke epidemiska sjukdomar och läkarebefattningen vid samma sjukhus' afdelning för epidemiska sjukdomar, hvilka tjänster skulle besättas för en tid af sex år eller intill utgången af år 1900, lediga att ansökas inom trettio dagar, räknadt från och med den 29 November, hade ansökningar om nämnda tjänster till Magistratens kansli ingifvits af följande personer, nämligen:

för öfverläkaretjensten af docenten i inre medicin, Doktorn R. Sievers samt t. f. stadsläkaren, Medicinelicentiaten E. Juslin; äfvensom

för läkarebefattningen vid sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar af kommunalläkaren Medicinelicentiaten C. F. Hästesko;

och öfversände i afseende å ifrågavarande tjänsters besättande Magistraten, som öfver de inlemnade ansökningarna inhemtat Helsovårdsnämndens yttrande, till Stadsfullmäktige omförmälda ansökningar och dertill hörande handlingar jemte nämnda yttrande. Helsovårdsnämnden hade på i dess utlåtande närmare anförda motiv till öfverläkarebefattningen ställt Doktorn Sievers på första och Licentiaten Juslin på andra förslagsrummet; samt föreslagit att Licentiaten Hästesko måtte såsom kompetent till läkareplatsen vid sjukhusets epidemieafdelning härtill af Stadsfullmäktige antagas; samt blef¹⁾ efter val med slutna sedlar Docenten Sievers af Stadsfullmäktige utsedd till öfverläkare vid Maria sjukhuset och Licentiaten Hästesko till läkare vid sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar.

Läkare vid Hel-
singfors stads
därvårdsinrätt-
ningar.

Uti skrifvelse af den 26 Januari meddelar Magistraten Stadsfullmäktige till kännedom²⁾ att Medicinalstyrelsen icke haft något att erinra emot att Doktorn Emil Hougberg handhade³⁾ läkarevården å stadens därvårdsinrättningar.

Distriktsläkare-
tjänsternas be-
sättande.

Sedan Magistraten, som genom kungörelse af den 4 Mars uppmanat hugade kompetente sökande till distriktsläkarebefattningarna i staden att till Magistraten inom trettio dagar inlemnå sina ansökningar, jemte skrifvelse af den 8 påföljande April till Stadsfullmäktige öfversänt sålunda inkomna handlingar samt Helsovårdsnämndens yttrande, blefvo af Stads-

¹⁾ Stfs prot. den 15 jan. § 8. — ²⁾ D:o d:o den 29 jan. § 14. — ³⁾ Se 1894 års berättelse pg. 65 & 66.

fullmäktige, efter verkställt val, för en tid af 3 år, räknadt från den 1 Juni innevarande år, utsedda ¹⁾):

i södra distriktet med. licent. H. Borenus, i Berghäll distrikt med. licent. V. Leontieff, i Sörnäs distrikt med. licent. H. Råbergh och i norra distriktet med. licent. E. Kuhlefeldt.

Sedan emellertid med. licent. Borenus utnämnts till provincialläkare i Kuortane distrikt, underrättade Magistraten Stadsfullmäktige uti skrifvelse af den 28 September, att distriktsläkarebefattningen i södra distriktet i anledning deraf anslagits ledig och åt Helsovårdsnämnden uppdragits att under ledigheten ombesörja vikarie för tjänstens bestridande. Och efter det Magistraten uti skrifvelse för den 21 December till Stadsfullmäktige insändt sålunda tillkomna ansökningshandlingar äfvensom Helsovårdsnämndens yttrande, utsågo ²⁾ Stadsfullmäktige till den lediga tjänsten med. licent. O. F. Hästesko.

Med anledning deraf att med året skulle utgå den tid af tre år, för hvilken Filosofie magistern Allan Zilliacus den 29 December 1892 antogs till föreståndare för stadens undersökningsstation för lifsmedel, hade Helsovårdsnämnden uti skrifvelse af den 25 November hos Stadsfullmäktige hemställt, huruvida icke Magister Zilliacus, som till nämndens fulla belåtenhet fullgjort sina åligganden och förklarar sig villig att fortfarande sköta ifrågavarande befattning, kunde förordnas att till utgången af år 1898 tienstgöra såsom föreståndare för stadens undersökningsstation för lifsmedel; och blef denna framställning af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾ samt Magister Zilliacus således för sagda tid utsedd till meranämnda befattning.

Sedan Styrelsen för Helsingfors Folkbibliotek jemte skrifvelse af den 26 April till Stadsfullmäktige insändt de tvenne ansökningshandlingar, som inkommit med anledning af den ledig anslagna bibliotekarietjänsten, samt föreslagit den förre innehafvaren af tjänsten, Universitetslektorn H. Bergroth, som på ett utmärkt sätt i 3 års tid handhaft befattningen, till erhållande af tjänsten, blef Lektor Bergroth af Stadsfullmäktige enhälligt utsedd ⁴⁾ till bibliotekarie för 3 år framåt eller intill den 1 Juni 1898.

Efter det den sedan inrättandet af stadens Trafikkontor indragna yngre stadsbokhållarebefattningen åter intagits ⁵⁾ uti stadens utgiftsstat,

¹⁾ Stfs prot. den 30 april § 14. — ²⁾ D:o d:o den 27 dec. § 4. — ³⁾ D:o d:o den 19 dec. § 16. — ⁴⁾ D:o d:o den 30 april § 27. — ⁵⁾ 1894 års berättelse pg. 75.

förordnade Drätselkammaren vid den 17 Januari hållet sammantråde studerande Oskar Paldani att tillsvidare bestrida tjensten, jemte det Kam-
maren genom kungörelse uppmanade hugade sökande till befattningen
att inom 30 dagar från nämnda dag till Kam-maren inlemna sina ansök-
ningar. Och sedan Drätselkammaren inom sålunda utsatt tid fått emot-
taga 17 särskilda ansökningshandlingar, öfversände ¹⁾ Drätselkammaren
desamma till Stadsfullmäktige, å hvilken det ankom att besätta tjensten,
samt förordade för sin del i likhet med Drätselkontoret, hvars åsigt i
ärendet Kam-maren infor-dradt, till erhållande af platsen studeranden Oskar
Paldani, som äfven blef ²⁾ af Stadsfullmäktige till yngre stadsbokhållare
utsedd.

Besättande af
hamnkontors-
bokhållaretjen-
sten.

Sedan Drätselkammaren vid sammantråde den 17 Oktober beslutit
att genom utfärdade kungörelser uppmana hugade kompetente sökande
till lediga hamnkontorsbokhållarebefattningen att sina ansökningar inom
30 dagar till Drätselkammaren inlemna, hade tjensten inom behörig tid
ansökts af Hamnmästaren C. G. Wesén samt Sjökaptenerna A. Ascholin
och J. G. Hjelt; och öfversände Drätselkammaren ansökningshandlingarna
jemte Hamnkaptens Andsténs skriftliga yttrande i ärendet till Stadsfull-
mäktige, härvid för sin del i likhet med Hamnkaptens förordande ³⁾ till
tjensten Kaptenen Hjelt. Vid af Stadsfullmäktige anstaldt val blef ⁴⁾
emellertid Sjökaptenen Ascholin till befattningen utsedd, hvarjemte Full-
mäktige beslöto att tjensten skulle af Ascholin tillträdas, såsnart det skedda
valet kunde vinna laga kraft.

Utseende af kro-
noombud i
Brandkommis-
sionen.

Stadsfullmäktige till kännedom ⁵⁾ meddelade Magistraten att Guver-
nören i länet uti skrifvelse af den 29 Januari underrättat Magistraten,
att Guvernören sagda dag, på derom gjord ansökning, entledigat nyt-
nämnde Tullförvaltaren i Tammerfors E. V. Rönnblom från det honom
den 14 Mars 1883 gifna förordnande att å kronans vägnar vara ledamot
i stadens Brandkommission samt tillika ombetrott samma uppdrag åt
Landtränmästaren Victor Falck.

Besvär öfver Gu-
vernörens utslag
uti auktionskam-
marfrågan.

Sedan hos Stadsfullmäktige föredragits Guvernörens i länet tvenne
remissresolutioner af den 29 Maj, deri Stadsfullmäktiges förklaring infor-
dras i anledning af de besvär såväl Protokollssekreteraren S. Aemelaeus
m. f. som Friherre W. von Troil i underdånighet anfört öfver Guvernö-
rens den 30 Mars 1895 gifna utslag beträffande besvärändenes hos Gu-

¹⁾ Drks skrf. N:o 48 af den 21 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 19 mars § 23. — ³⁾ Drks
skrf. N:o 240 af den 28 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 11. — ⁵⁾ D:o d:o den 12 feb. § 5.

vernören förda klagan rörande Fullmäktiges den 21 Augusti 1894 fattade beslut ¹⁾ i fråga om auktionsverket i staden, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att med återhemtande af hvad Fullmäktige uti sin till Guvernören den 11 December sagda år afgifna förklaring i saken framhållit, i underdånighet anhålla, att besvärändenes talan blefve förkastad.

Vid föredragning af Guvernörens i länet den 20 September gifna utslag å t. f. Kyrkoherden F. L. Bengelsdorffs besvär öfver Stadsfullmäktiges den 11 December 1894 fattade beslut i anledning af besvärändens anhållan om expropriation af gården och tomten N:o 12 vid Docksgatan i denna stad ³⁾, beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige att med vidblifvande af sin tidigare uttalade uppfattning af rättsfrågan, hos Hans Kej. Majestät i underdånighet söka ändring i Guvernörens utslag; och jemte det åt ett särskildt utskott öfverlemnades att inkomma med förslag till besvärsskrift i ärendet, skulle utslaget till Magistraten återställas med åtecknad bevis öfver delfäendet.

Uti en till Guvernören i länet den 13 Juni inlemnad skrift anhålla egarene af tomterna N:ris 9, 11 och 13 vid Vilhelmsgatan i kvarteret N:o 39 om Guvernörens benägna åtgärd derhän, att Stadsfullmäktiges vid den 14 föregående Maj hållet sammanträde fattade beslut ⁵⁾ derom, att till plats för den tillernade museibyggnad åt statsverket alternativt erbjuda ett område å norra ändan af Järnvägstorget; och anföra bland annat såsom skäl för vinnande af rättelse uti sagda beslut, att om Stadsfullmäktiges omförmälda anbud antogs, anförda tomter vid Vilhelmsgatan komme att vetta mot baksidan af en stor och hög byggnad, från hvilken de afskildes endast genom en 15 meter bred gata, hvarigenom dessa tomter komme att förlora i värde, så mycket mera som de, sålunda belägna vid gata af mindre bredd än 18 meter, ej finge enligt gällande byggnadsordning bebyggas med högre än fyra våningars hus; samt hade Stadsfullmäktige, efter det Guvernören uti remissresolution genom Magistraten affordradt Stadsfullmäktige skriftlig förklaring i ärendet, beslutit ⁶⁾ öfversända handlingarna till Drätselkammaren, som hade att med utlåtande i ärendet till Fullmäktige inkomma.

Drätselkammarens till fullgörande häraf tillkomna andragande ⁷⁾ går i hufvudsak ut på att framhålla, det klagandene misstaga sig om den invid

T. f. Kyrkoherden F. L. Bengelsdorffs besvär.

Besvär i anledning af Stadsfullmäktiges beslut att upplåta plats för arkeologisk museibyggnad å Järnvägstorget.

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 70 & 71. — ²⁾ Stfs prot. den 11 juni §§ 2 & 3. — ³⁾ 1894 års berättelse pg. 42. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 5. — ⁵⁾ Se pg. 10 & 11. — ⁶⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 3. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 180 af den 12 sep.

Jernvägstorget framlöpande Vilhelmsgatans bredd, hvilken, då Jernvägstorget enligt gällande stadsplan, i likhet med exempelvis Kaserntorget, å tvenne sidor eller längs Brunns-, Mikael- och Vilhelmgatorna är begränsadt af en inre, likväl ännu icke utplanterad trädrad, uppgår till minst 19,3 meter, hvarföre Drätselkammaren icke heller kan finna klagandenes anspråk i något afseende befogadt, utan föreslår att Stadsfullmäktige ville hos Guvernören i afgifvande förklaring anhålla, att han måtte lemna besvären utan vidare afseende. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ äfven afgifva sitt utlåtande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med detta Drätselkammarens förslag.

Genom remissresolution af den 4 November inforrar Guvernören ytterligare förklaring af Stadsfullmäktige i anledning af Enkekommerse-rådinnan A. Sinebrychoffs m. fl. besvär öfver Stadsfullmäktiges den 1 Oktober fattade beslut ²⁾ att till museibyggnadstomt erbjuda en till omkring 75 × 60 meter förstorad areal å norra sidan af Jernvägstorget; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige i sin förklaring åberopa de skäl, som föranledt detta Fullmäktiges beslut, samt tillika framhålla att en något större eller mindre grundyta för museitomten icke kan inverka på frågan om stadens rätt att till statsverket afstå ifrågavarande områden vid Jernvägstorget.

Öfverlemnande af kostnadsförslagen och ritningarna till Helsingfors—Åbo kustbanas åt Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna

Sedan Hans Kej. Majestät fastställt senast församlade ständers beslut om byggande af en jernväg mellan Åbo stad och Karis station å Hangö banan, hade Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna förklarat sig vara i behof af de för jernvägsanläggningen uppgjorda ritningarna och kostnadsförslagen med flere till ärendet hörande handlingar. Då ifrågavarande handlingar voro Helsingfors och Åbo städers gemensamma tillhörighet, beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag utverka sig Åbo Stadsfullmäktiges samtycke ej mindre till handlingarnas öfverlemnade åt bemälde Öfverstyrelse än till deras framtida förvarande i Helsingfors Stadsfullmäktiges arkiv. Bifall ⁵⁾ härtill meddelades uti skrifvelse från Stadsfullmäktige i Åbo af den 28 Februari N:o 33.

Motion om Helsingfors—Åbo kustbanas fullständiga anläggande.

Till Stadsfullmäktige hade inlemnats en af Herrar L. Mechelin, C. B. Federley, Mauritz Hallberg, Axel Holmberg, K. H. Renlund, Hj. Schildt och Alfred Norrmén undertecknad motion angående åtgärder för befrämjande af Helsingfors—Åbo kustbanas anläggande äfven till bandelen Hel-

¹⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 8. — ²⁾ Se pg 13. — ³⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 2. — ⁴⁾ D:o d:o den 12 feb. § 20. — ⁵⁾ D:o d:o den 19 mars § 15.

singfors—Gerknäs; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige att tillsätta ett särskildt utskott, bestående af fem personer, som egde inkomma med utlåtande i ärendet. Utskottet hann dock icke under året till Stadsfullmäktige inkomma med sitt utlåtande.

Sedan Guvernören i länet uti remissresolution af den 17 Juni, jemlikt Finansexpeditionens i Kej. Senaten uti skrifvelse för den 22 Maj derom meddelade föreskrift, anmodat Magistraten bland annat att af Stadsfullmäktige införskaffa möjligast noggranna, i öfverensstämmelse med remissen bilagda, af Kej. Senaten fastställda formulär affattade, statistiska uppgifter öfver de belopp, hvilka under tiden från den 1 Juli 1895 till samma dag år 1896 influtit å de vigtigaste skattetitlar, nu gällande stämpelförordning innehåller, och dermed inkomma jemte Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida vid tillämpningen af stämpelförordningen deri ingående bestämningar befunnits i något afseende erfordra förtydligande eller förändring, hvarå hänsyn kunde tagas vid uppgörande af förslag till proposition angående stämpelförordning till nästkommande landtdag; och Magistraten i anledning häraf anhållit, det ville Stadsfullmäktige med ifrågavarande uppgifter och yttrande före den 1 Augusti 1896 till Magistraten inkomma, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att affordra Drättselkammaren och densamma underlydande myndigheter den äskade utredningen.

Utredning om
stämpelskattens
belopp.

På framställning af beredningsutskottet beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige bemyndiga utskottet att vidtaga nödiga åtgärder derhän, att en fullständig samling af alla gällande reglementen, stadgar och taxor rörande Helsingfors stad skulle försedd med öfversigtligt sakregister i tryck utgivas; samt

Samling af kom-
munalreglemen-
ten m. m. och
utgifvande af en
kommunalkalen-
der.

att till kommande års början ombesörja utgifvandet af en kalender, upptagande alla personer, som bekläda kommunala förtroendeposter eller innehafva af staden aflönade befattningar.

Uti 31 fall tillstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af finsk medborgarerätt åt utlänningar ⁴⁾ och uti 14 fall tillstånd till bedrifvande af handel eller annan näring ⁵⁾.

Finsk medbor-
garerätt och nä-
ringsrätt.

¹⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 16. — ²⁾ D:o d:o den 3 sep. § 2. — ³⁾ D:o d:o den 29 okt. § 30. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 jan. § 1, den 12 feb. §§ 1 & 3, den 19 mars § 4, den 9 april §§ 2, 3 & 28, den 30 april §§ 5 & 31, den 14 maj § 1, den 11 juni §§ 16, 17 & 18, den 3 sep. §§ 4, 5, 21 & 27, den 1 okt. §§ 1, 2 & 5, den 29 okt. §§ 1, 2, 3 & 24, den 19 nov. § 1, den 3 dec. § 1, den 19 dec. §§ 2, 3, 7 & 21, den 27 dec. § 8. & ⁵⁾ D:o d:o den 26 feb. § 1, den 19 mars §§ 3 & 24, den 30 april §§ 2, 17 & 18, den 14 maj § 2, den 11 juni §§ 4 & 5, den 3 sep. §§ 6 & 20, den 29 okt. § 23, den 3 dec. § 16 och den 19 dec. § 20.

Äfven tillstyrkte Stadsfullmäktige bifall till 2:ne rättigheter till handel med droger ¹⁾; 1 rättighet till handel med giftiga färger ²⁾; samt uti 4 fall rättighet att hålla biljard ³⁾ för allmänhetens begagnande.

Handel med
spritdrycker.

I afseende å handeln med spritdrycker förordade Stadsfullmäktige beviljande af rätt till partihandel med bränvin ⁴⁾ uti 5 fall; till minutförsäljning af andra brända och destillerade spritdrycker ⁵⁾ än bränvin och sprit uti 3 fall; och till utskänkning ⁶⁾ uti 6 fall, hvaribland åt bestyrelsen för ett tillernadt lotteri för minskande af svenska teatergarantiföreningens skuld under den 2, 3 och 4 Februari. Uti 3 fall ⁷⁾ afstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af ansökt utskänkingsrätt.

Handel med vi-
ner och svagare
rusdrycker.

Enär kejsrerliga förordningen af den 2 Maj 1895, angående vissa inskränknningar i handeln med viner och andra svagare rusdrycker, skulle träda i gällande kraft den 1 Juni 1896, hade Magistraten i skrifvelse af den 21 nyssvikne Oktober jemlikt stadgandet i 2 § af sagda förordning hos Stadsfullmäktige anhållit om Fullmäktiges yttrande, till hvilket antal rättigheter till minuthandel med viner och andra svagare rusdrycker af den i § 1 af berörda förordning omförmälda alkoholhalt borde för försäljningsperioden den 1 Juni 1896 till den 1 Juni 1898 upplätas, äfvensom i hvilka trakter af staden minutförsäljningsställen för dylika drycker icke finge finnas.

Det af Stadsfullmäktige för ärendets beredning tillsatta ⁸⁾ utskottet anför ⁹⁾ bland annat, att då enligt författningen rättigheten att utminutera viner och andra svagare rusdrycker utan vidare åtföljer rättigheten att i minut försälja bränvin och starkare spritvaror, torde det område af staden, inom hvilket det bör tillätas att öppna handel med förstnämnda varor, skäligen icke kunna utmätas snäfvare än för handeln med starkare spritvaror är bestämdt. Å andra sidan syntes utskottet att antalet försäljningsställen för viner och dermed likställda drycker för närvarande är synnerligen stort, särskildt i de aflägsnare delarna af staden. Om äfven, efter utskottets tanke, den öfvervägande största delen af dessa försäljningsställen kommer att försvinna i följd af den nya förordningens

¹⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 15 och den 9 april § 29. — ²⁾ D:o d:o den 9 april § 4. — ³⁾ D:o d:o den 9 april § 1 & 30, den 3 sep. § 19 och den 3 dec. § 2. — ⁴⁾ D:o d:o den 9 april §§ 5 & 25, den 30 april § 29, den 3 sep. § 10 och den 27 dec. § 5. — ⁵⁾ D:o d:o den 9 april § 24, den 3 dec. § 17 och den 27 dec. § 6. — ⁶⁾ D:o d:o den 15 jan. § 4, den 29 jan. § 13, den 12 feb. § 18, den 9 april § 16, den 3 sep. § 29 och den 19 dec. § 9. — ⁷⁾ D:o d:o den 12 feb. § 7, den 19 mars § 7 och den 19 dec. § 10. — ⁸⁾ D:o d:o den 29 okt. § 5. — ⁹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 34.

bestämmingar och särskildt på grund af föreskriften, att sådan handel bör bedrivas i uteslutande för detta ändamål eller försäljning af bränvin och maltdrycker använd butiklokal, hvarigenom handeln med dessa varor i sammanhang med kolonial- och matvaruhandel omöjliggöres, så komme antagligen dock tillräckligt många försäljningsrättigheter att ansökas för att omordade, för handeln med starkare spritvaror gällande gräns skall visa sig vara för knapt tillmätt. Jemte det hela första stadsdelen, inom hvilken arbetarebefolkningen är ringa, af utskottet anses kunna öppnas för handeln med ifrågavarande svagare rusdrycker, har utskottet derför trots sig dessutom böra föreslå en utvidgning af berörda gräns äfven åt vester intill Albertsgatan samt åt söder ända till Bergmansgatan. Den beträffande bränvin gällande bestämningen, att utminutering ej får ega rum i närheten af kyrka, skola m. m., anser sig utskottet ej hafva skäl att vidkommande nu ifrågavarande spritvaror förorda.

Antalet rättigheter till utminutering af svagare rusdrycker föreslår utskottet till sjuttio, i följd hvaraf, då rättigheterna till minut-handel med starkare spritdrycker äro trettio, hela antalet rättigheter till vinhandel, som kunna bortgifvas, blefve etthundra. Detta antal synes utskottet väl högt, men komme, om utskottets förslag godkändes, i hvarje fall en reduktion med 75 procent af hela antalet nu existerande dylika försäljningsställen att blifva genomförd. Utskottet anser sig för öfrigt böra framhålla, att, på sätt äfven utaf utskottet meddelade siffror utvisa, de ekonomiska rubbningar, som ifrågavarande författning kommer att medföra, icke blifva ringa, hvarför man torde böra söka att, vid bestämmandet af försäljningsområdet samt antalet försäljningsrättigheter, göra öfvergången så lindrig som möjligt är, utan att ändamålet med författningen motverkas.

Utskottet förordar derföre att Stadsfullmäktige för sin del ville föreslå: att antalet minutförsäljningsställen för viner och andra svagare rusdrycker blefve för ifrågavarande försäljningsperiod eller tiden från och med den 1 juni 1896 till den 1 juni 1898 bestämdt till sjuttio, rättigheterna till utminutering af bränvin och andra starkare spritvaror dervid oberäknade;

samt att minutförsäljningsställen för dylika drycker icke finge finnas inom sju och åttonde stadsdelarna, ej heller inom det område af fjärde och femte stadsdelarna, som ligger vester och norr om Alberts- till Eriks-gatan, sistnämnda gata till Fredriks-gatan samt Fredriks-gatan till Kamp-gatan, eller inom sjunde stadsdelen vester om Kasern- och söder om

Bergmansgatan, inom Brunnsparken, å Broholmen eller utanför stadens tullar.

Med anledning af ett utaf centralstyrelsen för Nylands läns nykterhetsdistrikt utsändt cirkulär, deri landskommunerna uppmanas att i skrivelser till de städer, med hvilka de stå i förbindelse, såsom önskningsmål uttala: 1:o att enskild rättighet till handel med svagare rusdrycker icke måtte beviljas samt 2:o att försäljningsställen icke finge förläggas till stadens utkanter och ej heller i närheten af kyrkor och skolor, hade vid extra kommunalstämma i Vihtis den 6 sistlidne Juli, jemte det omordade förslag enhälligt omfattats af stämman, åt ett af stämman tillsatt utskott uppdragits att hos Helsingfors Stadsfullmäktige framställa kommunens åsikter och önskningsar i saken. Till fullgörande häraf hade nämnda utskott, i skrifvelse af den 30 nyssvikne November, hos Stadsfullmäktige anhållit på närmare framhållna skäl:

1:o att enskilda rättigheter till handel med spritdrycker icke måtte beviljas eller åtminstone beviljandet af sådana rättigheter inskränkas så mycket som möjligt, eller att, derest ifrågavarande rättigheter ändå beviljades,

2:o försäljningsställen i så fall icke blefve förlagda till stadens utkanter, ej heller utmed chausséerna och gatorna i de stadsdelar, der landsboerna vid sina besök i staden hade kvarter, liksom icke i närheten af kyrkor och skolor.

Vidare hade uti två till Stadsfullmäktige inlemnade, på svenska och finska affattade, i öfrigt lika lydande skrifter särskilda medlemmar af denna kommun, å nykterhets- och andra föreningars samt mötens vägnar, närmare utläggande lagstiftarens mening uti förordningen angående vissa inskränkningar i handeln med viner och andra svagare rusdrycker anhållit:

1:o att inga särskilda rättigheter till handel med svagare rusdrycker tillsvidare blefve utgifna, men att, då rättighet till minutförsäljning af spritdrycker beviljades, sökandens lämplighet att vid sidan af denna handel jemväl idka försäljning af svagare rusdrycker finge på afgörandet inverka; samt

2:o att under inga förhållanden försäljningen af svagare rusdrycker måtte tillåtas inom de områden, der spritdrycksförsäljning icke vore tillåten.

Dessa framställningar hade af Stadsfullmäktige remitteras ¹⁾ till ut-

¹⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 19.

låtande af det för ärendets beredning tidigare tillsatta utskottet, men föreslår¹⁾ utskottet, som redan vid afgifvande af sitt ofvan anförda utlåtande i frågan säger sig hafva tagit hänsyn till de af petitionärerna framhållna synpunkter, att ifrågavarande framställningar icke måtte till vidare åtgärd af Stadsfullmäktige föranleda.

Stadsfullmäktige omfattade till alla delar utskottets skilda förslag, hvilka alltså blefvo Fullmäktiges beslut²⁾ i saken.

Rörande rätt till försäljning af öl och andra maltdrycker behandla-
des af Stadsfullmäktige under året 335 särskilda ansökningar och afgafs
dervid i de flesta fall tillstyrkande eller afböjande yttrande i öfverens-
stämmelse med Poliskammarens förslag.

Rätt att försälja
maltdrycker.

Stadsfullmäktige under året voro: senatorm L. Mechelin (ordf.), fat-
tighårdsinspektören G. A. Helsingius, direktorn E. Biese, professorn K.
G. Nyström, professorn F. Gustafsson, bandirektörsassistenten A. Gran-
felt, referendariesekreteraren J. A. Nordman, protokollssekreteraren T. J.
Boisman, konsuln V. Ek, fabrikanten R. Heimberger, bankdirektören A.
Norrmén, kommunalrådet F. W. Grönqvist, direktören S. Kullhem, byrå-
direktören C. B. Federley (viceordf.), arkitekten M. Schjerfbeck, profes-
sorn K. R. Wahlfors, handlanden M. Fazer, öfversten K. Antell, hand-
landen J. E. Cronvall, vicehäradshöfdingen F. Jansson, handlanden G.
Paulig, professorn J. W. Runeberg, agronomen O. Th. Widerholm, öfver-
direktören S. Gripenberg, justitierådmannen A. Nyberg, handlanden K.
H. Renlund, boktryckerifaktorn A. Finander, magister E. Nordström, pack-
husinspektorn V. W. Hougberg, handlanden N. A. Turdén, pastorn K. T.
Broberg, bankdirektören F. K. Nybom, sakköraren K. Castrén, maskini-
sten V. Sohlman, professorn O. Engström, handlanden H. J. Schildt, medi-
cinedoktorn A. Holmberg, byggmästaren K. G. Sivenius, handlanden P.
Sinebryhoff, öfverintendenten H. Åkerman, ingenjören C. E. Holmberg,
referendariesekreteraren F. Stjernvall, apotekaren A. Osberg, filaren J.
G. Lindeberg, handlanden K. I. Koroleff, handlanden M. Hallberg, medi-
cinedoktorn E. Juslin och skraddaremästaren O. Olander.

Stadsfullmäk-
tige under år
1895.

Stadsfullmäktige sammanträdde under året 19 gånger.

Paragrafantalet i Fullmäktiges protokoll utgjorde 388 och antalet
bref, som å Fullmäktiges vägnar aflätos, uppgick till 336.

Stadsfullmäkti-
ges sammanträ-
den, protokoll
och bref.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39. — ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 3.